

TOM I
UWARUNKOWANIA
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWO-TABELARYCZNE

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW TEKSTOWYCH I TABELARYCZNYCH

NR	ZAŁĄCZNIK TEKSTOWO-TABELARYCZNY	STRONA
UT/1	<i>SYMBOLE PRZEZNACZENIA TERENÓW- ROZWIĘTA SYSTEMATYKA STUDIUM</i>	3
UT/2	<i>SYSTEM KOMUNIKACJI DROGOWEJ</i>	6
UT/3	<i>SYSTEM KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ, W TYM KOLEJOWEJ</i>	9
UT/4	<i>ENERGETYKA</i>	10
UT/5	<i>SIEĆ GAZOWA</i>	14
UT/6	<i>SIEĆ WODOCIĄGOWA</i>	16
UT/7	<i>KANALIZACJA</i>	18
UT/8	<i>TELEKOMUNIKACJA</i>	20
UT/9	<i>CIEPŁOWNICTWO</i>	21
UT/10	<i>ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII</i>	23
UT/11	<i>POŁOŻENIE</i>	26
UT/12	<i>BUDOWA GEOLOGICZNA I STRATYGRAFIA</i>	27
UT/13	<i>RZEŻBA TERENU GEOMORFOLOGIA</i>	28
UT/14	<i>HYDROGRAFIA</i>	29
UT/15	<i>ZASOBY WODNE</i>	30
UT/16	<i>WODY POWIERZCHNIOWE I ICH JAKOŚĆ</i>	31
UT/17	<i>WODY PODZIEMNE I ICH JAKOŚĆ</i>	33
UT/18	<i>WARUNKI KLIMATYCZNE</i>	34
UT/19	<i>HAŁAS</i>	35
UT/20	<i>ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA</i>	36
UT/21	<i>SZATA ROŚLINNA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA</i>	38
UT/22	<i>OBIEKTY I TERENY CHRONIONE I PROPONOWANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ</i>	55
UT/23	<i>ROZWÓJ PRZESTRZENNY MIASTA</i>	61
UT/24	<i>SUBSTANCJA ZABYTKOWA I KULTUROWA</i>	63
UT/25	<i>OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW</i>	65
UT/26	<i>OBIEKTY WPISANE DO EWIDENCJI ZABYTKÓW</i>	67
UT/27	<i>STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE</i>	74
UT/28	<i>WARTOŚCI NIEMATERIALNE</i>	75
UT/29	<i>LUDNOŚĆ</i>	76
UT/30	<i>ZATRUDNIENIE</i>	78
UT/31	<i>WARUNKI MIESZKANIOWE</i>	79
UT/32	<i>INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA</i>	83
UT/33	<i>GOSPODARKA</i>	85
UT/34	<i>GOSPODARKA ODPADAMI</i>	86
UT/35	<i>ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI CELÓW PUBLICZNYCH</i>	87
UT/36	<i>OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO</i>	92

**UWARUNKOWANIA – PROBLEMATYKA: SYMBOLE PRZEZNACZENIA TERENÓW
STANU ISTNIEJĄCEGO - ROZWIĘTA SYSTEMATYKA STUDIUM**

1) UWARUNKOWANIA:

SKOORDYNOWANE SYMBOLE PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW STANU ISTNIEJĄCEGO	SKOORDYNOWANE SYMBOLE PRZEZNACZENIA WIODĄCEGO
1) TERENY NIEZURBANIZOWANE:	---
1.1) TERENY UŻYTKÓW ROLNYCH – R tereny gruntów ornych, upraw polowych, łąk, pastwisk, sadów, upraw ogrodniczych (z istniejącą zabudową oraz bez istniejącej zabudowy), zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych,	R1 - Tereny rolne Z3 - Tereny zieleni pozostałej
1.2) TERENY LASÓW – ZL (W TYM):	---
ZL1 – tereny lasów państwowych, lasów komunalnych, lasów prywatnych i pozostałych, nowych zalesień i zakrzewień wraz z terenami zabudowanymi na gruntach leśnych, ZL2 – tereny nieurządzonych terenów śródleśnych;	L1 - Teren lasów
2) TERENY ZURBANIZOWANE ZABUDOWANE I NIEZABUDOWANE:	
2.1) TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ – M (W TYM):	
M1 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,	S1 - Teren dominacji funkcji śródmiejskich M1 - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i niskiej intensywności
M2 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami,	S1 - Teren dominacji funkcji śródmiejskich M1 - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i niskiej intensywności
M3 – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,	S1 - Teren dominacji funkcji śródmiejskich M2 - Teren dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
M4 – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami;	S1 - Teren dominacji funkcji śródmiejskich M2 - Teren dominacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
2.2) TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ – U (W TYM):	
U1 – tereny zabudowy i zagospodarowania związanego z usługami konsumpcyjnymi, tj. tereny (budynki): handlu (w tym wielkopowierzchniowego), usług, gastronomii, biur, usług różnych (w tym rzemiosła nieprodukcyjnego), kin, usług artystycznych i rozrywkowych, stacji urzędzeń nadawczych, stacji radiowych, centrali telekomunikacyjnych, usług pocztowych, zamieszkiwania zbiorowego, itp., z wykluczeniem terenów (budynków), obiektów i urzędzeń przemysłu lekkiego,	S1 - Teren dominacji funkcji śródmiejskich U1 - Teren dominacji zabudowy usługowej komercyjnej U3 - Teren dominacji zabudowy wielkopowierzchniowych obiektów handlowych

SKOORDYNOWANE SYMBOLE PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW STANU ISTNIEJĄCEGO	SKOORDYNOWANE SYMBOLE PRZEZNACZENIA WIODĄCEGO
spożywczego, budowlanego, warsztatów, hal produkcyjnych, tartaków wraz z funkcjami towarzyszącymi, terenów, obiektów i urządzeń usług związanych z produkcją wraz z funkcjami towarzyszącymi,	
U2 - tereny zabudowy i zagospodarowania związanego z usługami ogólnospołecznymi tj. tereny (budynki) żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych (publicznych i niepublicznych) oraz szkolnictwa specjalnego i ośrodków kształcenia, szkół wyższych, placówek i instytutów naukowo badawczych i rozwojowych (wraz z produkcją), szpitali, ośrodków rehabilitacji, opieki społecznej, domów opieki, przychodni, lecznic, gabinetów lekarskich, władz i administracji samorządowej, gospodarczej, finansowej, sądów, prokuratury, urzędów różnych, domów kultury, muzeów, bibliotek, galerii sztuki, archiwów, usług państwowej i ochotniczej straży pożarnej, organizacji służb publicznych (np. policji itp.), kościołów, kaplic (miejsc kultu), budynków parafialnych związanych z kultem religijnym (z wyłączeniem cmentarzy) wraz z funkcjami towarzyszącymi, klasztorów,	S1 - Teren dominacji funkcji śródmiejskich U2 - Teren dominacji zabudowy usługowej publicznej
U3 – tereny zabudowy i zagospodarowania związanego z usługami i obsługą komunikacji oraz transportu drogowego tj. tereny (budynki) stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, warsztatów samochodowych, usług transportowych, zespołów parkingów, garaży, obiektów i urządzeń komunikacji miejskiej, zajezdni, baz transportowych, logistyki wraz z obiektami towarzyszącymi itp.,	S1 - Teren dominacji funkcji śródmiejskich P1 - Teren dominacji zabudowy przemysłowej P2 - Teren dominacji zabudowy produkcyjnej U5 - Tereny zabudowy usługowo-technicznej U6 - Tereny zabudowy usługowo-komunikacyjnej
U4 – tereny zabudowy i zagospodarowania związanego z usługami produkcyjnymi (wytwórczością);	U1 - Teren dominacji zabudowy usługowej komercyjnej P2 - Teren dominacji zabudowy produkcyjnej
2.3) TERENY ZABUDOWY PRZEMYSŁOWEJ I PRODUKCYJNEJ – P - tereny zabudowy i zagospodarowania przemysłowego, produkcyjnego, magazynowo-składowego, wraz z funkcjami towarzyszącymi	P1 - Teren dominacji zabudowy przemysłowej P2 - Teren dominacji zabudowy produkcyjnej
2.4) TERENY SPORTU I REKREACJI – US (W TYM):	
US1 – tereny (budynki), obiekty: sportu i rekreacji (kubaturowe), hal sportowych, pływalni itp. US2 – tereny, obiekty i urządzenia: otwartych terenów sportowych, rekreacyjnych i wypoczynkowych w tym: boiska, korty, strzelnice, lodowiska, itp., z obiektami towarzyszącymi.	U2 - Teren dominacji zabudowy usługowej publicznej Z4 - Tereny sportu i rekreacji Z5 - Tereny rekreacji i wypoczynku
2.5) TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ – TI	T1 - Teren dominacji zabudowy infrastruktury technicznej oraz składowisk odpadów

SKOORDYNOWANE SYMBOLE PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW STANU ISTNIEJĄCEGO	SKOORDYNOWANE SYMBOLE PRZEZNACZENIA WIODĄCEGO
2.6) TERENY GOSPODARKI ODPADAMI – TO	T1 - Teren dominacji zabudowy infrastruktury technicznej oraz składowisk odpadów
2.7) TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ– ZP	Z2 - Teren parków
2.8) TERENY OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH – ZD - tereny rodzinnych ogrodów działkowych	ogrody działkowe – o symbolu Zd
2.9) TERENY CMENTARZY – ZC	Z1 - Teren cmentarzy
2.10) TERENY DRÓG PUBLICZNYCH – KD (W TYM):	
KDG tereny dróg głównych, KDZ – tereny dróg zbiorczych, KDL – tereny dróg lokalnych, KDD – tereny dróg dojazdowych,	KDG – tereny dróg głównych, KDZ – tereny dróg zbiorczych, KDL – tereny dróg lokalnych, KDD – tereny dróg dojazdowych,
2.11) TERENY KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ – KK	
3) TERENY POZOSTAŁE	
3.1) TERENY ZAMKNIĘTE - TZ	TZ - Tereny zamknięte
3.2) TERENY ZIELENI INNEJ – ZI - zieleń inna, nie wymieniona w R, ZL, ZP, ZD, ZC, w tym: zieleń nieurządzona, zieleń przywodna, kępy drzew i krzewów itp., położone w terenach zarówno zurbanizowanych jak i niezurbanizowanych	R1 - Tereny rolne Z3 - Tereny zieleni pozostałej
3.3) TERENY POD WODAMI – WS – tereny pod wodami płynącymi i stojącymi	W1 - Tereny wód powierzchniowych

(*) wprowadzony podział został dokonany po zakończeniu inwentaryzacji urbanistycznej, przed fazą tworzenia kierunków zagospodarowania przestrzennego, zakłada się, iż będzie on podziałem podsatwowym przeznaczeń kierunków zagospodarowania przestrzennego, dopuszczając zmiany i uzupełnienia mogące się pojawić na etapie kształtowania struktury urbanistycznej miasta Raciborza

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Podstawowy układ drogowy w Raciborzu tworzą drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe. Winien ona zostać uzupełniony o nowe odcinki, z uwagi na ograniczenia przestrzenne i prawne w odniesieniu do możliwości dostosowania dróg w stanie istniejącym do ustawowych linii rozgraniczających, przypisanych poszczególnym klasom dróg (szczególnie G i Z). Z uwagi na obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszarów obwodnic miasta Raciborza - dróg: Pszczyna – Rybnik – Opole i Opava - Opole należy przewidzieć realizację dróg przez wyznaczone tereny.

Łączna długość dróg publicznych w Raciborzu wynosi **189,74** km (Studium komunikacyjne, 2006). Charakterystykę dróg, według podziału na kategorie przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Podział dróg publicznych na terenie Raciborza wg kategorii

Kategoria drogi	Nr drogi	Nazwa ulicy	Długość w km	Ilość dróg
Drogi krajowe	DK45	Kwiatowa Kozielska Głubczycka Starowiejska Jana Pawła II Bogumińska Hulczyńska	Razem: 9,85	1
Drogi wojewódzkie	DW 416	Głubczycka	Razem: 24,86	7
	DW 915	Ciechowicka		
	DW 916	Opawska		
	DW 917	Korczaka		
	DW 919	Armii Krajowej Rudzka Gliwicka		
	DW 923	Odrodzenia		
Drogi powiatowe	DW 935	Londzina Reymonta Plac Mostowy Bosacka Rybnicka	Razem: 19,85	7
	S 3500	Podmiejska		
	S 3512	Brzeska		
	S 3540	Dębiczna		
	S 3543	Pogrzebieńska		
S 3548	Piaskowa, Kolejowa, Kościuszki, Łąkowa, Plac Konstytucji 3 Maja Opawska, Ocicka, Wiejska			

Kategoria drogi	Nr drogi	Nazwa ulicy	Długość w km	Ilość dróg
	S 3549	Czynu Społecznego		
Drogi gminne	-	Adamczyka, Agnieszki, Anny, Asnyka, Babicka, Bankowa, Basztowa, Stefana Batorego, gen. Bema, Bielska, Bitwy Olzanskiej, Plac Bohaterów Westerplatte, Bojanowska, Bończyka, Arki Bożka, Broniewskiego, Browarna, Brzozowa, Bukowa, Cecylii, Cegielniana, Chełmońskiego, Chłopska, Chopina, Chorzowska, Bolesława Chrobrego, Cmentarna, Cygarowa, Czekoladowa, Czeska, Częstochowska, Czogały, gen. Dąbrowskiego, Dąbrowszczaków, Długa, Dolna, Drewniana, Stefana Drzewieckiego, Stanisława Drzymały, Działdowska, Eichendorffa, Elżbiety, Fabryczna, Fiołkowa, Floriana, Fojcika, Folwarczna, Francuska, Ks. Gadego, Gajowa, Gałczyńskiego, Gamowska, abpa Gawliny, Gdańska, Gdyńska, Gimnazjalna, Gliniana, Głowackiego, Goduli, Górna, Grabowa, Grobla, gruntowa, Grunwaldzka, Grzonki, Gwiaździsta, Henryka Pobożnego, Hetmańska, Huzarska, Jagielnia, Plac Władysława Jagiełły, Jagodowa, Jana, Jeziorowa, Jordana, Kamienna, Kanałowa, Kapuścika, Katarzyny, Katowicka, Kazimierza Wielkiego, Klasztorna, Klonowa, Kochanowskiego, Kolonialna, Kołtąja, Kombatantów, Komunalna, Konopnickiej, Kopca, Kopernika, Korfanteo, Kosmonautów, Kosynierów, Kościelna, Kowska, Kręta, Królewska, Królowej Jadwigi, Kruczkowskiego, Książęca, Księcia Przemysława, Plac Ofki Piastówny, Księżycowa, Lasoty, Lecznicza, Leszka Raciborskiego, Leśmiana, Letnia, Ligonja, Lipowa, Litewska, Lompy, ks. Londzina, Lotnicza, Ludwika, Lunonautów, Lwowska, Łąkowa, Władysława Łokietka, Maćkowskiego, 1 Maja, Makuszyńskiego, Kazimierza Malczewskiego, Mała, Jakuba Mandrysza, Mariańska, Markowicka, Marty, Matejki, Miarki, Pastora Michejdy, Mickiewiczza, Miechowska, Mikołaja, Mikołowska, Młyńska, Moniuszki, Morawska, Morcinka, Mysłowicka, kpt. Myśliwca, Myśliwska, Nad Koleją, Nieboczowska, Norwida, Nowa, Nowary, Nowomiejska, Nowy Zamek, Odpoczynkowa, Odrzańska, Ogrodowa, Plac Okrzei, Olimpijczyka, Opawska, Opolska, Ordon, Orzeszkowej, Osiedleńcza, Ostrógska, Parkowa, Pionierów, Piotrowska, Piwna, Emilii Plater, Plebiscytowa, Poczta, Podwale, Pogwizdowska, Polna, Pomnikowa, Powstańców Śląskich, Poznańska, Pracy, Prusa, Przejazdowa, Pszczyńska, Radosna, Ratajskiego, Rodziewiczówny, dra Rogera, Rolna, dra Rostka, Różana, Różyckiego, Rudzka, Rybna, Rymera, Rzeczna, Rzemieślnicza, Rzeźnicza, Segeta, Sejmowa, Sienkiewiczza, Siwonia, ks. Skargi,	Razem: 135,18	271

Kategoria drogi	Nr drogi	Nazwa ulicy	Długość w km	Ilość dróg
		Skłodowskiej-Curie, Słoneczna, Słowackiego, Smółki, Jana III Sobieskiego, Solna, Sosienkowa, Sosnowiecka, Spokojna, Społeczna, Spółdzielcza, Srebrna, Stalmacha, Stalowa, ks. Staszica, Strażacka, Studzienna, Wita Stwosza, Sudecka, Szczecińska, Szczęśliwa, Szewska, Szkolna, Śląska, Środkowa, Topolowa, Toruńska, Tow. Gimnastycznego „Sokół”, Tuwima, Urbana, Wałbrzyska, Wandy, Warszawska, Waryńskiego, Warzywna, Wawrzyńca, Wczasowa, Wesoła, Węgierska, Wiatrakowa, Widokowa, Wierzyńskiego, Wileńska, Willowa, Winna, Wiosenna, Wiśniowa, Włoska, Wodna, Wojnowicka, Wojska Polskiego, Plac Wolności, Wrocławska, Wschodnia, Wybrzeżna, Wyglendy, Wygonowa, Wysoka, Wypiańskiego, kardynała Wyszyńskiego, Zaciszna, Zająca, Zakładowa, Zamkowa, Zborowa, Zbożowa, Żłota, Żeromskiego, Żorska, Żurawia, Żwirki i Wigury, Żwirowa, Źródłana		

Źródło: Studium komunikacyjne Raciborza, 2006, Materiały Wydziału gospodarki miejskiej UM.

Sieć drogową w mieście uzupełniają drogi wewnętrzne – osiedlowe, które znajdują się w zarządzie administracji poszczególnych osiedli (np. Spółdzielni Mieszkaniowej „Nowoczesna”, Miejskiego Zarządu Budynków, Wspólnot Mieszkaniowych) oraz dróg transportu rolniczego, które w przeważającej części stanowią własność gminy.

Gęstość sieci drogowej w Raciborzu przekracza **2,53 km/km²**. Stan techniczny dróg można określić jako dostateczny.

B) UWARUNKOWANIA:

Racibórz leży na szlaku komunikacyjnym, którym od wieków, przez Bramę Morawską, prowadzony jest transport towarów między rejonem nadbałtyckim a obszarami leżącymi nad Morzem Śródziemnym. W rezultacie powoduje to ruch tranzytowy przez miasto w kierunku Republiki Czeskiej, Głubczyc - Prudnika, Kędzierzyna Koźła - Opola, Gliwic, Rybnika i miast Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Parametry techniczne dróg, którymi prowadzony jest tranzyt nie są odpowiednie dla występującego w mieście natężenia ruchu pojazdów, jednak ich poprawa jest utrudniona, głównie z powodu nieuregulowanych stosunków własnościowych. W celu usprawnienia systemu komunikacji drogowej powstały koncepcje budowy obwodnic miasta, które znalazły swe uprawnomocnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego z roku 2004 – droga Opawa – Opole oraz z roku 2005 – droga Pszczyna – Rybnik – Opole.

Realizacja inwestycji w zakresie komunikacji drogowej w ostatnich latach nieznacznie poprawiła płynność ruchu w mieście, jednak remonty mostów nad kanałem Ulga czy modernizacje nawierzchni dróg nie wystarczą, by pokonać uciążliwości związane z ruchem tranzytowym. Budowa ronda okularowego na skrzyżowaniu drogi krajowej nr 45 i drogi wojewódzkiej nr 935 spowodowała uspokojenie ruchu w obrębie węzła, jednak fakt, iż w zależności od kategorii dróg zarządza nimi inna instytucja, utrudnia prowadzenie racjonalnej polityki utrzymania, modernizacji, a przede wszystkim przebudowy układu drogowego.

W trakcie budowy jest autostrada A1 relacji „północ – południe”, której projektowany węzeł „Mszana” oddalony jest od Raciborza o ok. 22 km, a węzły „Rowień” i „Bełk” o ok. 30 km. W kierunku północnym od Raciborza w odległości ok. 35 km przebiega autostrada A4 (węzły „Ostropa” i „Bojków”) relacji „wschód-zachód”. Połączenie miasta z autostradą A4 zapewniają drogi:

- w kierunku północno – zachodnim – DK 45,
- w kierunku północno – wschodnim – DW 919,

natomiast z autostradą A1 droga DW 935.

Powinno się dążyć do utrzymania przebiegu wszystkich istniejących dróg. Należy przyjąć, iż będzie prowadzona sukcesywna modernizacja nawierzchni oraz przebudowa mająca na celu upłynnienie ruchu w szczególności w rejonie skrzyżowań drogi krajowej z drogami wojewódzkimi i powiatowymi. W obszarze śródmieścia dopuszcza się zmniejszenie klasy dróg, jak również zamianę na ciągi pieszce.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Usługi transportowe świadczy i organizuje w imieniu gminy Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Adamczyka 10 w Raciborzu. Spółka realizuje przewozy na 10 liniach o łącznej długości 181 km, przebiegających nie tylko w granicach administracyjnych miasta, ale również zapewniających połączenie Raciborza z gminami ościennymi: Lubomia, Krzanowice, Pietrowice Wielkie, Rydułtowy, Rudnik. PK Sp. z o.o. realizuje również linię szkolną (stan na grudzień 2008 r.).

Bezpośrednie połączenia międzymiastowe z Raciborza realizowane są przez przewoźników, takich jak PKS w Raciborzu Sp. z o.o., PKS Cieszyn, PKS TRAVEL – BUS Racibórz i innych. Prywatni przewoźnicy realizują również autobusową komunikację międzynarodową. Są to regularne kursy do różnych miast europejskich min. w Niemczech, Holandii, Austrii, Belgii i Francji.

Sieć kolejową na terenie gminy tworzą linie:

- o znaczeniu państwowym:
dwutorowa zelektryfikowana magistrala kolejowa (linia nr 151) relacji: Wrocław Brochów - Opole-Kędzierzyn Koźle - Chałupki - granica państwa, stanowiąca element ciągu E-59 (główniej międzynarodowej linii kolejowej /AGC/ relacji Malmo -Ystad - Świnoujście - Szczecin – Kostrzyn nad Odrą - Zielona Góra - Wrocław - Chałupki - granica państwa) ze stacjami węzłowymi na terenie miasta: Racibórz oraz Racibórz Markowice; na linii tej prowadzone są przewozy pasażerskie i towarowe,
- znaczeniu lokalnym:
jednotorowe niezelektryfikowane drugorzędne linie kolejowe: Nr 176 Racibórz Markowice – Olza oraz Nr 177 relacji Racibórz – Pietrowice Wielkie – Baborów – Głubczyce; na tych liniach prowadzone są tylko przewozy towarowe – ruch pasażerski jest zawieszony,

Istniejący na terenie miasta odcinek wpisanej do rejestru zabytków wąskotorowej linii kolejowej relacji Racibórz Markowice – Rudy – Gliwice Trynek nie jest aktualnie użytkowany. Trwają prace odtworzeniowe realizowane przez Towarzystwo Miłośników Górnosląskiej Kolei Wąskotorowej z siedzibą w Rudach, mające na celu uruchomienie jak najdłuższego odcinka tej linii.

B) UWARUNKOWANIA:

W studium należy przyjąć, iż istniejący układ komunikacji publicznej nie ulegnie istotnym zmianom. Istniejące powiązania w wystarczającym stopniu obsługują zapotrzebowanie mieszkańców Raciborza.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Miasto Racibórz zaopatrywane jest w energię elektryczną przez firmę Vattenfall Distribution Poland S.A., która zarządza sieciami i obiektami o napięciu 110 kV i niższym. Sieć przesyłowa 400 kV przebiegająca przez teren miasta Racibórz eksploatowana jest przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne – Południe Sp. Z o.o.

Sieć wysokich i najwyższych napięć (WN i NN)

1. Przez północno-wschodnią część Raciborza przebiega dwutorowa linia najwyższego napięcia o napięciu znamionowym 400 kV, relacji Dobrzeń – Albrechcice, Dobrzeń – Wielopole, będąca własnością PSE Południe Sp. Z o.o. Stanowi ona fragment krajowej sieci przesyłowej. Wzdłuż linii 400 kV w pasie o szerokości do 60 m (po 30 m od osi linii w obu kierunkach, mierząc poziomo i prostopadłe do osi) obowiązują ograniczenia w użytkowaniu terenu w lokalizowaniu budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na pobyt ludzi przez czas dłuższy niż 8 godzin na dobę, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zabrania się również sadzenia roślinności wysokiej pod linią i w odległości do 10 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu. Wszelkie lokalizacje obiektów wymagają indywidualnego uzgodnienia z zarządcą sieci.
2. Przez teren miasta przebiega pięć napowietrznych linii wysokiego napięcia 110 kV relacji:
 - Rydułtowy – Brzezie, długość linii na terenie miasta Racibórz – 1,7 km,
 - Rydułtowy – Piaskowa, odczep Plania, długość linii na terenie miasta Racibórz – 6,4 km,
 - Piaskowa – Studzienna, długość linii na terenie miasta Racibórz – 4,1 km,
 - Plania – Studzienna, długość linii na terenie miasta Racibórz – 4,3 km,
 - Studzienna – Polska Cerkiew, długość linii na terenie miasta Racibórz – 4,2 km,
 - Studzienna – Kietrz, własność EnergiaPro Koncern Energetyczny SA Oddział w Opolu.
3. W układzie normalnym (tj. przy braku awarii i zakłóceń) miasto zasilane jest z trzech Głównych Punktów Zasilających (GPZ) 110 kV/SN, eksploatowanych przez Vattenfall Distribution Poland S.A. (VDP):
 - Stacja 110/20 kV „Brzezie”, transformator 1 x 10 MVA, obciążenie ok. 80%,
 - Stacja 110/15 kV „Studzienna”, transformatory 2 x 16 MVA, obciążenie ok. 60%,
 - Stacja 110/15 kV „Piaskowa”, transformatory 2 x 16 MVA, obciążenie ok. 44%.

Na terenie Raciborza zlokalizowana jest jeszcze jedna stacja 110 kV/SN będąca własnością SGL Carbon Polska S.A.: „Plania”-110/6 kV, z transformatorami 2 x 25 MVA.

Sieć średnich napięć (SN)

1. Ze stacji 110 kV/SN wyprowadzone są linie średniego napięcia 20kV i 15kV, zarówno kablowe, jak i napowietrzne, pracujące w układach:
 - rozciętych pętli – w przypadku linii kablowych,
 - sieci promieniowych – w przypadku linii napowietrznych.Zarówno pętle kablowe jak i tory główne linii napowietrznych mają możliwość dwustronnego zasilania. Łączna długość linii średniego napięcia na terenie Raciborza wynosi dla:
 - linii kablowych SN – 113,07 km,
 - linii napowietrznych SN – 65,08 kmLinie kablowe zlokalizowane są głównie w centralnej części miasta, na terenach osiedli mieszkaniowych i nowych obiektach. Na pozostałych obszarach dominuje sieć napowietrzna.
2. Ciągi liniowe średniego napięcia zasilają stacje transformatorowe 20/0,4 kV i 15/0,4 kV. Stacje o napięciu 20 kV zlokalizowane są wyłącznie na terenie Brzezia i okolic. Pozostałe dzielnice i obszary miasta zasilane są napięciem 15 kV. Moc zainstalowana transformatorów w stacjach średniego napięcia wynosi:
 - 15,45 MW dla stacji 20/0,4 kV,
 - 72,2 MW dla stacji 15/0,4 kV.

Średni stopień obciążenia transformatorów przekracza 50%. W sieci średniego napięcia, na terenie miasta, zlokalizowana jest również rozdzielnia sieciowa RS przy ul. Szczęśliwej umożliwiająca dokonywanie łączeń na 11 ciągach kablowych średniego napięcia 15 kV.

Sieć niskich napięć (nN)

1. W sieci niskiego napięcia występują zarówno linie kablowe, jak i napowietrzne. Nieznacznie więcej linii napowietrznych zlokalizowanych jest w terenach o luźnej zabudowie (Miedonia, Brzezie, Markowice, Studzienna, Sudół, Ocice), w stosunku do obszarów centralnych, gdzie dominują sieci kablowe. Łączna długość sieci wynosi:
 - 177,72 km linii napowietrznych,
 - 161,01 km linii kablowych.
2. W strukturze sieci oświetlenia ulicznego niskiego napięcia przeważają linie napowietrzne. Łączna ich długość wynosi 105,03 km wobec 61,50 km kablowych linii oświetlenia ulicznego.

Ocena stanu technicznego

1. Ogólny stan techniczny sieci napowietrznych i kablowych średniego napięcia ocenia się jako dobry i bardzo dobry. Intensywne prace modernizacyjne i odtworzeniowe, zwłaszcza w pierwszych latach po powodzi (1997 r.) oraz zastosowane technologie sprawiły, że sieć średniego napięcia nie uległa zesterzeniu.
2. Stan techniczny sieci napowietrznych nN można ocenić jako dobry i bardzo dobry, jednak w niektórych dzielnicach oceniony jest niżej (patrz tabela 2).

Tabela 2. Stan techniczny sieci napowietrznych nN w poszczególnych dzielnicach (stan na 2008 r.)

Lp.	Dzielnica	Stan techniczny sieci
1.	Płonia	bardzo dobry
2.	Ostróg	bardzo dobry
3.	Obora	bardzo dobry
4.	Sudół	bardzo dobry
5.	Miedonia Kolonia	dobry
6.	Nowe Zagrody	dostateczny
7.	Ocice Górne	dobry
8.	Stara Wieś	dostateczny
9.	Markowice	dobry
10.	Ocice	dostateczny
11.	Miedonia	bardzo dobry
12.	Studzienna	bardzo dobry

Źródło:

3. Wskaźniki uszkodzalności sieci zasilającej Racibórz kształtują się na znacznie lepszym poziomie niż średnie dla całego obszaru działania VDP. Sieć SN (kablowa i napowietrzna) rzadziej ulega uszkodzeniom o ponad 40%, sieć nN uszkodza się rzadziej o blisko 30% niż średnie w VDP.
4. Z uwagi na charakter obszaru (rozległy teren, mało skupiona zabudowa, zalesienie) wskaźniki dotyczące czasu trwania i częstości przerw w dostawie energii elektrycznej SAIDI¹ i SAIFI² są ponad 30% wyższe niż średnia dla terenu, na którym działa VDP. Przyczyną takiego zjawiska jest odmienny charakter zabudowy miasta Raciborza (miejsko – wiejski) od innych miast Śląska, co skutkuje znacznie większą ilością sieci napowietrznych bardziej narażonych na uszkodzenia (np. spowodowane warunkami atmosferycznymi). Porównując teren Raciborza wyłącznie z obszarem południowym VDP, o podobnej strukturze sieciowej, wskaźniki SAIDI, SAIFI są lepsze o blisko 10% niż średnia dla tego obszaru.

¹ **SAIDI** (System Average Interruption Duration Index) – systemowy wskaźnik średniego (przeciętnego) rocznego czasu trwania przerw, wyznaczony jako roczna suma czasu trwania wszystkich przerw (w minutach), podzielona przez całkowitą liczbę odbiorców przyłączonych do sieci. Inaczej ujmując jest to całkowity czas trwania przerw w zasilaniu w energię elektryczną (w minutach), jakiego może się spodziewać odbiorca średnio w ciągu roku.

² **SAIFI** (System Average Interruption Frequency Index) – systemowy wskaźnik średniej liczby (częstości) przerw na odbiorcę, zdefiniowany jako iloraz liczby wszystkich przerw nieplanowanych w ciągu roku do liczby odbiorców przyłączonych do sieci. Zatem jest to średnia liczba nieplanowanych przerw w zasilaniu, jakiej może oczekiwać odbiorca w ciągu roku.

Zużycie energii elektrycznej

1. Od kilku lat systematycznie rośnie zużycie energii elektrycznej we wszystkich grupach klientów. W okresie od 2005 do 2007 roku wzrost wyniósł ponad 9,5% (patrz tabela 3).
2. Liczba klientów (zawartych umów) od 2005 roku wzrosła o ponad 6,3% (patrz tabela 3).

Tabela 3. Wielkość zużycia energii elektrycznej oraz struktura odbiorców energii elektrycznej w Raciborzu w latach 2005-2007.

Klienci	Lata					
	2005		2006		2007	
	liczba klientów	zużycie [MWh]	liczba klientów	zużycie [MWh]	liczba klientów	zużycie [MWh]
Przemysłowi (odbiorcy na średnim napięciu – taryfa B)	29	63 402	30	66 248	29	74 397
Small business (odbiorcy na niskim napięciu – taryfa C)	1 995	32 410	2 046	34 638	2 091	35 063
Indywidualni (odbiorcy na niskim napięciu – taryfa G)	21 746	40 574	21 743	43 033	23 153	39 969
Razem	23 770	136 386	23 819	143 919	25 273	149 429

Źródło: Dane Vattenfall Distribution Poland S.A.

B) UWARUNKOWANIA:

1. Na terenach przyległych do linii elektroenergetycznych obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i zabudowie terenów wynikające z unormowań prawnych, wg. Których minimalne odległości realizacji zabudowy od pionowego rzutu skrajnego przewodu linii elektroenergetycznych wynoszą:
 - dla napięcia znamionowego linii do 1 kV – 3 m,
 - dla napięcia znamionowego linii od 1 do 15 kV – 5 m,
 - dla napięcia znamionowego linii od 15 do 30 kV – 10 m,
 - dla napięcia znamionowego linii od 30 do 110 kV – 15 m,
 - dla napięcia znamionowego linii od 110 kV wzwyż, w tym 400kV - 30 m.
2. Wzdłuż linii 400 kV w pasie o szerokości do 60 m (po 30 m od osi linii w obu kierunkach, mierząc poziomo i prostopadłe do osi) obowiązują ograniczenia w użytkowaniu terenu w lokalizowaniu budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na pobyt ludzi przez czas dłuższy niż 8 godzin na dobę, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zabrania się również sadzenia roślinności wysokiej pod linią i w odległości do 10 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu. Wszelkie lokalizacje obiektów wymagają indywidualnego uzgodnienia z zarządcą sieci.
3. Wszelkie zmiany zagospodarowania terenu pod liniami 110 kV oraz w odległościach poziomych mniejszych niż 15 m od skrajnych przewodów tych linii, należy projektować w oparciu o normę PN-E-05100-1, Ustawę – Prawo ochrony środowiska z dnia 27.04.2001 (Dz. U. Nr 62 poz. 627) oraz Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska z dnia 30.10.2003 (Dz. U. Nr 192, poz.1883) i uzgodnić w Vattenfall Distribution Poland S.A.
4. Wzdłuż linii napowietrznych średniego i niskiego napięcia do 1 kV należy uwzględnić pasy ochronne wolne od zagospodarowania i zadrzewienia o szerokości: 16 m (2 x po 8 m od osi linii) dla sieci SN i 4 m (2 x po 2 m od osi linii) dla sieci do 1 kV. Są to tzw. Strefy techniczne umożliwiające eksploatację sieci napowietrznych z uwzględnieniem dojazdu do stanowisk słupowych.
5. Dopuszcza się zagospodarowanie terenu w strefach ochronnych linii napowietrznych SN i nN do 1 kV, po każdorazowym uzgodnieniu szczegółowej lokalizacji obiektów z właścicielami tych linii.
6. Jednym z podstawowych problemów związanych z zasilaniem miasta Raciborza w energię elektryczną jest dokończenie przebudowy linii napowietrznej 110 kV Rydułtowy – Piaskowa, Rydułtowy – Brzeziny.

Fragment linii posiada zaniżony przekrój przewodów (95 mm^2) w stosunku to całej linii (240 mm^2), co znacznie ogranicza możliwości przesyłowe sieci. Biorąc pod uwagę:

- wysoki stopień obciążenia linii,
- fakt, że w rejonie Brzezia powstały obiekty o dużym poborze energii,
- fakt, że linia zasila GPZ Piaskowa Studzienna (zasilający znaczną część centrum miasta),
- trudności formalno-prawne związane z przebudową przedmiotowego fragmentu,

istnieje poważne zagrożenie bezpieczeństwa energetycznego Raciborza i okolic oraz ryzyko ograniczeń w przyłączaniu nowych odbiorców na terenie miasta. Przeprowadzenie remontu linii nie jest możliwe ze względu na brak możliwości uzyskania 100% zgód właścicieli gruntów, przez które przebiega trasa linii. Problemem jest również pozyskanie terenów dla alternatywnej trasy linii, gdyż w każdym z analizowanych przypadków istnieje problem w pozyskaniu terenów pod tą inwestycję (brak zgód wszystkich właścicieli nieruchomości na projektowanej nowej trasie linii).

7. Wszystkie stacje 110 kV/SN rozlokowane są w południowej i środkowej części miasta, co może spowodować ograniczenia w wyprowadzeniu mocy i dostawie energii dla nowych inwestycji i terenów mieszkaniowych w północnych dzielnicach miasta.
8. Modernizując napowietrzne sieci niskiego napięcia VDP preferuje technologię NLK (napowietrzne linie kablowe). Coraz częściej pojawiają się jednak oczekiwania właścicieli nieruchomości, aby przy modernizacji sieci były one zamieniane na kable ziemne. Wymaganie takie wymusza wzrost nakładów, również po stronie właścicieli (zarządców) nieruchomości. Jednoczesne kablowanie sieci napowietrznych na obszarach, na których nie jest to niezbędne, zajmuje pas terenu dla sieci innych mediów, które mogą być układane tylko w ziemi (gaz, woda).
9. Przekształcanie nieruchomości (rolnych) pod liniami średniego i wysokiego napięcia na nieruchomości przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i komercyjną powoduje wzrost roszczeń klientów o usunięcie lub przebudowę linii oraz roszczenia odszkodowawcze, a niejednokrotnie uniemożliwia realizację planowanej inwestycji.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Miasto Racibórz jest zgazyfikowane w 90%. Sieć gazowa nie obejmuje Miedoni oraz częściowo Markowic. Przesyłem oraz eksploatacją gazociągów wysokoprężnych (w zakresie ciśnienia powyżej 0,5 Mpa) zasilających Racibórz zajmuje się Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz – System Sp. Z o.o. w Warszawie poprzez Oddział w Świerklanach. Obsługę miasta w zakresie zaopatrzenia w gaz na poziomie średniego i niskiego ciśnienia realizuje Grupa Kapitałowa Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z siedzibą w Warszawie, Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrzcu.

Sieć gazowa własności G.S.G. Sp. Z o.o. w Zabrzcu na terenie miasta Racibórz obsługiwana jest przez Rozdzielnię Gazu Racibórz, a odbiorcy przez Jednostkę Terenową Handlowej Obsługi Klienta w Raciborzu.

Miasto Racibórz zaopatrywane jest w gaz ziemny wysokometanowy podgrupy 50, którego parametry jakościowe spełniają normy zawarte w Polskich Normach PN-C-04750 oraz PN-C-04753. Charakterystykę gazociągów wysokiego ciśnienia przebiegających przez obszar miasta przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Charakterystyka gazociągów wysokiego ciśnienia przebiegających przez Racibórz

Lp.	Relacja gazociągu	Średnica DN	Ciśnienie [Mpa]
1.	Radlin-Racibórz	300	1,6
2.	Odgałęzienie od gazociągu relacji Radlin-Racibórz do SRP Rzuchów ul. Pszowska.	150	1,6
3.	Odgałęzienie od gazociągu relacji Radlin-Racibórz do SRP Pogrzebień Kornowac.	150	1,6
4.	Odgałęzienie od gazociągu relacji Radlin-Racibórz do SRP Racibórz EMA Brzezie.	150	1,6
5.	Odgałęzienie od gazociągu relacji Radlin-Racibórz do SRP Racibórz Brzezie ul. Wiśniowa.	150	1,6
6.	Odgałęzienie od gazociągu relacji Radlin-Racibórz do SRP Racibórz Markowice ul. Klonowa.	200/150	2,5
7.	Odgałęzienie od gazociągu relacji Radlin-Racibórz końcówka gazociągu.	300	1,6
8.	Odgałęzienie od gazociągu relacji Radlin-Racibórz do SRP Racibórz ul. Leśna	300	1,6
9.	Obwodnica Południowa Raciborza.	250	4,0
10.	Odgałęzienie od gazociągu relacji Obwodnica Południowa Raciborza do SRP Racibórz Henkel.	80	4,0
11.	Odgałęzienie od gazociągu relacji Obwodnica Południowa Raciborza do SRP Bolesław	100	4,0
12.	Odgałęzienie od gazociągu relacji Obwodnica Południowa Raciborza do SRP Owsiszczce.	100	4,0
13.	Odgałęzienie od gazociągu relacji Obwodnica Południowa Raciborza do SRP Racibórz Terminal Logistyczny.	100	4,0

Źródło: Dane Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz – System Sp. Z o.o. w Warszawie, Oddział w Świerklanach.

Gazociągi wysokiego ciśnienia doprowadzają gaz do stacji redukcyjno – pomiarowych I-go stopnia skąd wyprowadzone są gazociągi średniego ciśnienia do stacji redukcyjno – pomiarowych II-go stopnia i bezpośrednio do odbiorców. Charakterystykę stacji redukcyjno – pomiarowych I-go i II-go stopnia zlokalizowanych na terenie miasta przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Charakterystyka stacji redukcyjno-pomiarowych I i II stopnia w Raciborzu

Lp.	Nazwa stacji	Ciśnienie wlotowe	Ciśnienie wylotowe	Przepustowość nominalna
		Mpa	Mpa	m3/h
1.	SRP I°Rzuchów ul. Pszowska	1,6	0,35-0,2	3200
2.	SRP I°Pogrzebie ń Kornowac	1,6	0,35-0,2	3200
3.	SRP I°Racibórz EMA Brzezcie	1,6	0,35-0,2	600
4.	SRP I°Racibórz Brzezcie ul. Wi śniowa	1,6	0,35-0,2	1500
5.	SRP I°Racibórz Markowice ul. Klonowa	2,5	0,35-0,2	3000
6.	SRP I°Racibórz ul. Le śna	1,6	0,35-0,2	45000
7.	SRP I°Racibórz Henkel	4,0	0,35-0,2	Stacja zakładow a
8.	SRP I°Bolesław	4,0	0,35-0,2	3000
9.	SRP I°Owsiszczce	4,0	0,35-0,2	3200
10.	SRP I°Racibórz Terminal Logistyczny	4,0	0,35-0,2	6 00
11.	SRP I°Racibórz ZPC Mieszko	4,0	0,35-0,2	Stacja zak ładowa
12.	SRP I°Racibórz ul. Głubczycka	4,0	0,35-0,2	12000
13.	SRP II°Racibórz ul. Wi śniowa	0,20	2,4	2500
14.	SRP II°Racibórz ul. Ocicka	0,20	2,4	1500
15.	SRP II°Racibórz ul. Rudzka	0,20	2,4	2000
16.	SRP II°Racibórz ul. Piaskowa	0,20	2,4	2500
17.	SRP II°Pogrzebie ul. Pami ątki	0,20	2,4	3200
18.	SRP II°Pietrowice Wielkie ul. Janowska	0,20	2,4	15 00

Źródło: Dane Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz – System Sp. Z o.o. w Warszawie, Oddział w Świerklanach.

Roczne zużycie gazu w gminie według stanu na 2005 rok wyniosło 19 477 tys. Nm³. Zmiany zużycia gazu w Raciborzu w latach 2001 – 2005 przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Zmiany zużycia gaz w Raciborzu w latach 2001-2005

Rok	2001	2002	2003	2004	2005
Zużycie gazu [tys.Nm ³ /rok]	18041	17130	19353,5	19721,9	19 477,3

Źródło: Dane Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz – System Sp. Z o.o. w Warszawie, Oddział w Świerklanach.

Ocena stanu technicznego sieci gazowej średnio i niskoprężnej

Gazociągi są systematycznie kontrolowane pod względem bezpieczeństwa, awarie są usuwane na bieżąco. Całodobowe pogotowie gazownicze czuwa nad bezpieczeństwem oraz nad ciągłością dostawy paliwa gazowego. Gazociągi kwalifikujące się do remontu lub wymiany na bieżąco są remontowane lub wymieniane. Stan techniczny sieci jest dobry i nie stwarza zagrożeń zasilania odbiorców. Nie odnotowuje się spadków ciśnienia w żadnych rejonach miasta.

B) UWARUNKOWANIA:

1. Sieć gazowa posiada znaczne rezerwy przepustowości, co pozwala na realizację nowych podłączeń do systemu - budowę nowych przyłączy gazowych i ewentualną rozbudowę sieci gazowej. Decyzja o rozbudowie sieci zostanie podjęta po zbadaniu zainteresowania mieszkańców oraz po wykonaniu analizy technicznej i ekonomicznej.
2. Układ sieci wysokiego i ciśnienia jest wykonany w formie pętli, co korzystnie wpływa bezpieczeństwo dostaw gazu. Połączenia pierścieniowe sieci średniego i niskiego ciśnienia spełniają swoje zadanie tzn. w sytuacjach awaryjnych istnieje możliwość doprowadzenia gazu z dwóch kierunków. Racibórz jest zasilany z poziomu niskiego ciśnienia (84% ogółu sieci, wyłączając sieć wysokiego ciśnienia).
3. Dla podłączenia obiektów istniejących należy wykorzystać istniejące sieci gazowe lub wybudować nowe gazociągi niskiego bądź średniego ciśnienia. Analiza stanu istniejącego wykazała konieczność rozbudowy sieci gazowych w Miedoni i Markowicach.

A) INFORMACJE OGÓLNE:**Ujęcia wody**

Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. eksploatuje na terenie Raciborza dwa ujęcia wody głębinowej z utworów czwartorzędowych:

- 1) ujęcie wody przy ulicy Bogumińskiej - wielkość poboru wód podziemnych, określona w pozwoleniu wodnoprawnym wydanym decyzją Starosty Raciborskiego (nr 127/03/SE z dnia 22 grudnia 2003 r.) wynosi:

- $Q_{\max h} = 480,0 \text{ m}^3/\text{h}$,
- $Q_{\text{sr} h} = 360,0 \text{ m}^3/\text{h}$,
- $Q_{\max d} = 11\,500 \text{ m}^3/\text{d}$,

przy zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych dla całego ujęcia w wielkości $500 \text{ m}^3/\text{h}$.

- 2) ujęcie wody przy ulicy Gamowskiej - wielkość poboru wód podziemnych, określona w pozwoleniu wodnoprawnym wydanym decyzją Starosty Raciborskiego (nr 179/06/SE z dnia 16 listopada 2006 r.) wynosi:

- $Q_{\max h} = 160,0 \text{ m}^3/\text{h}$,
- $Q_{\text{sr} d} = 3254,4 \text{ m}^3/\text{d}$,

pozwolenie jest ważne do 2026 roku.

W ramach projektu współfinansowanego z Funduszu Spójności pn. „Gospodarka wodno-ściekowa w Raciborzu” zrealizowano nowe ujęcie wody dla miasta Raciborza „Strzybnik”.

Stacje uzdatniania wody

1. Stacja uzdatniania wody przy ul. 1 Maja wybudowana została w latach 1978-1982. Wydajność projektowa stacji wynosiła $20\,000 \text{ m}^3/\text{d} = 833 \text{ m}^3/\text{h}$, aktualnie stacja eksploatowana jest z wydajnością około $8\,800 \text{ m}^3/\text{d}$. Rurociąg tłoczy wodę surową z ujęcia wody przy ulicy Bogumińskiej do wieży napowietrzania $\text{Ø}500$, z której odbywa się rozptyw wody poprzez przewód stalowy $\text{Ø}500$, od którego odchodzą przewody $\text{Ø}250$ na poszczególne filtry. W budynku filtrów znajdują się otwarte komory filtracyjne, na których następuje proces filtracji przez złoża piaskowe. Uzdatniona na filtrach woda w razie potrzeby zostaje poddana dezynfekcji i napływa do zbiorników wody czystej, skąd jest przesyłana poprzez pompownię drugiego stopnia do miejskiej sieci wodociągowej.
2. Stacja uzdatniania wody przy ul. Gamowskiej - całość cyklu technologicznego sterowana i monitorowana jest z Centralnej Dyspozytorni usytuowanej na terenie Zakładu Wodociągów i Kanalizacji przy ul. 1 Maja.

Pompownie wody

Na sieci wodociągowej znajdują się trzy pompownie, których zadaniem jest podwyższanie ciśnienia w sieci:

- pompownia wody przy ulicy Brzeskiej - wybudowana w 2002 r.,
- pompownia wody Obora - wybudowana w 2002 r.,
- pompownia wody Magdaleny - zmodernizowana w 2006 r.,
- pompownia wody Zakładowa - zmodernizowana w 2006 r.,
- pompownia Lipki - wybudowana w 2006 r. w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w Raciborzu”,
- pompownia wody przy ulicy Jagielnia.

Stan techniczny pompowni oceniany jest jako bardzo dobry, jedynie stan techniczny pompowni przy ulicy Jagielniej (brak danych na temat roku budowy) oceniany jest jako dobry (według danych ZWiK).

Zbiorniki wyrównawcze

W układzie zaopatrzenia w wodę funkcjonuje jeden zbiornik wyrównawczy tzw. zbiornik „Lipki”, którego zadaniem jest zasilanie w wodę dzielnicy Brzezie. Zbiornik składa się z dwóch niezależnych komór - każda o pojemności 250 m^3 . Dostawa wody do rurociągu dosyłowego i zbiornika realizowana jest poprzez zmodernizowaną pompownię przy ulicy Zakładowej.

Sieć wodociągowa

Układ sieci wodociągowej na terenie Raciborza ma charakter pierścieniowy, z nielicznymi odcinkami odgałęzień. Głównymi magistralami wodociągowymi są:

- 1) dla wody surowej:
 - rurociąg żeliwny Ø500 o długości 2,1 km łączący ujęcie wody przy ulicy Bogumińskiej ze stacją uzdatniania wody przy ulicy 1 Maja, wybudowany w latach 1921 – 1923, pomimo długoletniego okresu eksploatacji nadal znajduje się w dobrym stanie technicznym,
 - rurociąg z PE Ø400 o długości 2,3 km stanowiący drugą nitkę zasilania SUW przy ulicy 1 Maja z ujęcia przy Bogumińskiej;
- 2) dla wody uzdatnionej:
 - rurociąg żeliwny Ø400 o długości 2,5 km łączący stację uzdatniania wody przy ulicy 1 Maja z byłą wieżą ciśnieni (obecnie ZPC MIESZKO S.A.) w rejonie ulicy Starowiejskiej, wybudowany w latach 1920 – 1922, pomimo długoletniego okresu eksploatacji nadal znajduje się w dobrym stanie technicznym,
 - rurociąg łączący rejon ulicy Cegielnianej z rejonem ulicy Armii Krajowej składający się z odcinka z PCV Ø315 o długości 2,3 km i odcinka stalowego Ø150 o długości 73 mb x 2 = 146mb, stanowiącego przejście przez rzekę Odrę, znajduje się w dobrym stanie technicznym,
 - rurociąg żeliwny Ø300 o długości 1,1 km stanowiący odgałęzienie magistrali Ø400 przed terenem ZWiK przy ulicy 1 Maja od ulicy Piaskowej, zmodernizowany w 2009 r. na rurociąg PE Ø315,
 - rurociąg żeliwny Ø250 o długości 710 m łączący stację uzdatniania wody przy ulicy Gamowskiej z siecią wodociągową ulicy Cegielnianej.

Struktura wiekowa sieci wodociągowej na terenie Raciborza przedstawia się następująco:

- do 10 lat – 45% sieci,
- 10-20 lat – 19% sieci,
- powyżej 20 lat – 36% sieci.

Długość sieci wodociągowej na terenie miasta (stan na 2008 r.):

- sieć magistralna – 12,0 km,
- sieć rozdzielczą – 151,9 km,
- przyłącza – 78,1 km.

Materiał, z którego wykonana jest sieć w Raciborzu to:

- PCV – 45,1%,
- Żeliwo – 37,5%,
- PE – 14,9%,
- AC – 2,2%,
- Stal – 0,2%.

Przyłącza wodociągowe wykonane są głównie z PE i stali ocynkowanej, jedynie 2% stanowią przyłącza z ołowiu.

B) UWARUNKOWANIA:

1. Jakość pobieranej wody jest zgodna z obowiązującymi normami jakości wody pitnej.
2. Istniejący układ sieci wodociągowej umożliwia rozwój systemu.
3. Planuje się wykonanie projektu dla ulicy Prusa od ul. Gwiazdzistej do ul. Słonecznej, co pozwoli na doprowadzenie sieci do układu pierścieniowego.
4. W związku z budową ujęcia Strzybnik planuje się zakup przepustnic z układem sterującym – pozwoli to na awaryjne skierowanie wody surowej ze Strzybnika na SUW Gamowska w przypadku jakichkolwiek problemów z przesyłem na SUW 1 Maja.
5. Planowana jest kompleksowa modernizacja rozdzielni na SUW 1 Maja z powodu jej złego stanu technicznego wynikającego z długiego okresu eksploatacji, jak również konieczności optymalizacji zużycia energii elektrycznej przez ZWiK Sp. z o.o.

6. W celu utrzymania wysokiej jakości dostarczanej wody planowana jest modernizacja zbiorników wody uzdatnionej ze względu na pojawiające się nieszczelności w kopule, jak i konieczność stworzenia możliwości odcinania i wyłączenia z eksploatacji poszczególnych zbiorników.
7. Planowana jest wymiana istniejących rur azbestowych, stalowych i żeliwnych na rury z PE ze względu na stan techniczny sieci oraz stopień awaryjności.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Gmina Racibórz posiada mieszany system kanalizacji. Systemami kanalizacyjnymi są:

- kanalizacja rozdzielcza (około 72% ogólnej długości sieci kanalizacyjnej) występuje na terenie jednostek: Miedonia, Ostróg, Płonia, Studzienna, Sudół, Markowice i Brzezie. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni dwoma kanałami zbiorczymi: wschodnim (KS2 o średnicy 0,6m) za pośrednictwem syfonu pod rzeką Odry oraz zachodnim (KS1 o średnicy 0,7m) biegnącym wzdłuż zachodniego brzegu rzeki Odry,
- kanalizacja ogólnospławna (około 28% ogólnej długości sieci kanalizacyjnej) występuje w zachodniej części miasta – obejmuje tereny zlokalizowane w jednostkach Proszowiec – Stara Wieś oraz Śródmieście. System ogólnospławny wyposażony jest w trzy przelewy burzowe, za pomocą, których nadmiar ścieków ogólnospławnych w okresie ulewnych deszczy odprowadzany jest do rzeki Odry.

Długość sieci kanalizacyjnych na terenie Raciborza wynosi 114 km. Szacuje się, że z sieci korzysta 45 657 osób, co stanowi 79,8% mieszkańców miasta. W 2006 roku odprowadzono siecią kanalizacyjną 2546,7 dm³ ścieków. Wskaźnik sieci kanalizacyjnej na 100 km² wynosi 128,1 km. Na sieci kanalizacji sanitarnej zlokalizowanych jest 6 przepompowni ścieków, których parametry przedstawia tabela 7).

Tabela 7. Parametry techniczne przepompowni na kanalizacji sanitarnej w Raciborzu

Lp.	Lokalizacja	Parametry techniczne	Stan techniczny
1.	ul. Rzeczna	2 zestawy pomp „EMU” o wydajności Q=310 l/s każdy	dostateczny
2.	ul. Bojanowska – pompownia nr 1	2 pompy wydajność 360m ³ /h, wysokość podnoszenia 18m moc 2,4 kW	dobry
3.	ul. Kanałowa	2 pompy moc 2,2 kW wydajność 11 l/s	dostateczny
4.	ul. Studzienna	2 pompy SV 074 o wydajności Q=86 m ³ /h każda	dobry
5.	ul. Olimpijczyka, Markowice	2 pompy pracujące wymiennie o mocy N=6kW, wydajność 40 dm ³ /s	dobry
6.	ul. Bojanowska – pompownia nr 2	2 pompy, wydajność pompowni: 50,18m ³ /h wysokość podnoszenia pompy: 5,5m	dobry

Źródło: Dane ZWiK.

Na terenie miasta funkcjonuje sieć kanalizacji deszczowej. Około 50% całkowitej długości kanałów stanowią przewody z rur betonowych wykonane ponad 30 lat temu. Kanały budowane po 1980 roku wykonane są z tworzyw sztucznych. Zebrane wody opadowe odprowadzane są bezpośrednio do rzeki Odry i kanału Ulga. W ramach projektu pn. „Gospodarka wodno – ściekowa w Raciborzu” na wszystkich wylotach kanalizacji deszczowej zostały zainstalowane urządzenia podczyszczające wody opadowe.

Oczyszczalnia ścieków

Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w północno – wschodniej części Raciborza, około 1500 m od brzegu Odry, od której oddzielona jest wałem przeciwpowodziowym. Teren oczyszczalni znajduje się w zakolu rzeki, obok lewego brzegu na 52,5 km jej biegu. Jest to mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia oddana do eksploatacji w 1997 r. Do oczyszczalni dopływają ścieki bytowo – gospodarcze i przemysłowe zbierane systemem kanalizacyjnym z terenu miasta oraz dowożone wozami asenizacyjnymi zarówno Raciborza, jak i z sąsiednich gmin.

Nadmiar ścieków deszczowych płynie przelewem do pompowni przewalowej, która tłoczy je do wyżej położonego zbiornika retencyjnego. Zadaniem zbiornika jest odciążenie hydrauliczne obiektów oczyszczalni i zatrzymanie najbardziej zanieczyszczonej pierwszej fali ścieków deszczowych. Przelew ze zbiornika skierowany jest do kolektora zrzutowego bezpośrednio przed oczyszczalnią ścieków. W wyniku oczyszczania ścieków na oczyszczalni powstają, dwa rodzaje osadów:

- osad wstępny,

- osad nadmierny.

Odwodniony osad wywożony jest na podstawie umowy z odbiorcą osadów. Wody nadosadowe i odcieki z prasy odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej na terenie oczyszczalni. W czasie fermentacji osadów wytwarza się gaz zawierający około 65% metanu, który jest wykorzystywany jako paliwo w kotłowni na terenie oczyszczalni.

UWARUNKOWANIA:

Obecnie na terenie Raciborza jest realizowana rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno - kanalizacyjnej w mieście poprzez wdrażanie projektu współfinansowanego przez Fundusz Spójności pn.: „Gospodarka wodno – ściekowa w Raciborzu”.

Celem inwestycji jest kompleksowe rozwiązanie problemów gospodarki wodno-ściekowej i osadowej w Raciborzu, w tym poprawa jakości wody pitnej. Oprócz budowy i modernizacji sieci wodociągowej, projekt obejmuje także budowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej, budowę i modernizację sieci kanalizacji deszczowej oraz budowę ujęcia wody Strzybnik. Realizacja wymienionych inwestycji przyczyni się do osiągnięcia polskich oraz europejskich standardów i norm w tym zakresie.

Projekt obejmuje realizację zadań:

- modernizacja oczyszczalni ścieków Racibórz (modernizacja części ściekowej i osadowej),
- budowa kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Racibórz (o łącznej długości ok. 66,5 km),
- modernizacja kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Racibórz (o długości ok. 0,5 km),
- budowa kanalizacji deszczowej na terenie gminy Racibórz (o długości 1,6 km),
- budowa ujęcia wody w miejscowości Strzybnik wraz z rurociągami dosyłowymi i rurociągami technologicznymi (o długości ok. 8,5 km),
- budowa sieci wodociągowej na terenie gminy Racibórz (o łącznej długości ok. 4,8 km),
- modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Racibórz (dot. odcinków sieci wodociągowej o długości ok. 1,7 km).

A) INFORMACJE OGÓLNE:

W Raciborzu ułożone są głównie nowe sieci światłowodowe, linie telefoniczne kablowe ziemne oraz napowietrzne. Na terenie miasta działa kilku operatorów telefonii stacjonarnej min. Telekomunikacja Polska S.A., Netia Holding S.A., Tele 2 Poland Sp. z o.o. Ponadto na terenie miasta świadczą swoje usługi operatorzy telefonii komórkowej: Polkomtel S.A., Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o., PTK Centertel Sp. z o.o.

B) UWARUNKOWANIA:

W związku z szybkim postępem w rozwoju technologii telekomunikacyjnych, zastosowaniem sieci światłowodowych i bezprzewodowych rozwój sieci telekomunikacyjnych na terenie miasta jest nieograniczony. Jedynym ograniczeniem w liczbie abonentów sieci stacjonarnej jest przepustowość centrali telefonicznej.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

System ciepłowniczy na terenie Raciborza stanowi własność Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Jastrzębie Zdrój. Zasięgiem terytorialnym systemu ciepłowniczego obejmują obszary największej koncentracji budownictwa, w tym budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego jak również budynków użyteczności publicznej na terenie miasta w jednostkach strukturalnych Centrum i Ostróg. W ciepło zaopatrywane są zespoły budynków wielorodzinnych przy ulicach:

- Starowiejskiej – Zamoyskiego – Żółkiewskiego,
- Mariańskiej - Chełmońskiego – Kossaka – Słowackiego,
- Żorskiej – Katowickiej - Mysłowickiej,
- Polnej – Pomnikowej – Skłodowskiej-Curie,
- Opawskiej - Waryńskiego,
- Opawskiej – Ludwika – Ogrodowej,
- Warszawskiej – Odpoczynkowej,
- Słowackiego – Dworskiej,
- Londzina – Stalmacha – Różyckiego,
- Solnej – Długiej,
- Opawskiej – Staszica.

stanowiące własność: miasta, spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, instytucji oraz właścicieli prywatnych. Ciepło dostarczane jest odbiorcom na potrzeby ogrzewania budynków oraz ciepłej wody użytkowej zgodnie z wytycznymi Prawa Energetycznego na podstawie stosownych umów na dostawę ciepła.

Źródło ciepła

System Ciepłowniczy miasta Raciborza oparty jest na głównym, a po zlikwidowaniu Ciepłowni Rejonowej przy ul. Nad Koleją jedynym, źródle ciepła, którym jest Ciepłownia Miejska zlokalizowana w południowej części miasta przy ul. Studziennej.

W skład źródła ciepła wchodzi trzy jednostki kotłowe wodno-rurowe typu „WR 25” o mocy znamionowej 29,075 MW każda. Całkowita znamionowa moc cieplna źródła wynosi 87,225 MW. Energia cieplna wytwarzana jest w procesie spalania węgla kamiennego/miała węglowego na rusztach mechanicznych kotłów. Powstałe w procesie spalania spaliny oczyszczane są w bateriach filtrów.

Dystrybucja ciepła

Nośnik ciepła dostarczany jest do sieci ciepłowniczej za pośrednictwem układu pompowego, w skład którego wchodzi pompy kotłowe, poprzeczne i pompy sieciowe. Źródło ciepła posiada możliwości zwiększenia produkcji ciepła na bazie zainstalowanych kotłów w zależności potrzeb energetycznych miasta.

Średnioroczna produkcja ciepła na potrzeby ogrzewania budynków oraz ciepłej wody użytkowej z lat 2006-2007 kształtuje się na poziomie 572216,00 GJ /rok, w tym 38308,00 GJ na potrzeby ciepłej wody użytkowej w okresie letnim. Dystrybucja ciepła następuje za pośrednictwem sieci magistralnej wysoko temperaturowej wraz z przyłączami oraz instalacji odbiorczych nisko temperaturowych. Z Ciepłowni Miejskiej woda grzewcza o parametrach 130/75°C wyprowadzona jest do sieci rozdzielczych poprzez magistralę ciepłowniczą 2xDN 500, która w komorze ciepłowniczej rozdziela się na 2xDN 500 (w kierunku centrum miasta) i 2xDN 400 (w kierunku zakładu „Rafako”).

Transformacja czynnika grzewczego z wysoko na nisko temperaturowy następuje w węzłach ciepłowniczych grupowych i indywidualnych, jedno i dwufunkcyjnych, stanowiących w znaczącej większości własność PEC Jastrzębie Zdrój. W skład systemu ciepłowniczego wchodzi przepompownia nośnika ciepła w budynku Stacji Wymienników Ciepła przy ulicy Dąbrowskiego, dostarczająca ciepło z Magistralnej Sieci Ciepłowniczej Wysoko Temperaturowej dla potrzeb jednostki strukturalnej Ostróg.

Sieć ciepłownicza

Ogólny stan techniczny sieci ciepłowniczej Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Jastrzębie Zdrój - Zakład Ciepły Racibórz ocenia się jako dobry i nie stanowiący zagrożenia dla sprawnego przesyłu medium grzewczego. Układ rurociągowy magistralnych składa się z sieci napowietrznych, kanałowych i preizolowanych. Stan techniczny tych sieci jest bardzo zróżnicowany. Sieci ciepłownicze wychodzące

z Ciepłowni Miejskiej charakteryzują się dobrym stanem technicznym a notowane straty ciepła wynoszące 11% należy uznać za nieodbiegające od normy. Sieć w technologii tradycyjnej wybudowano w latach 1970-1990 i stanowi ona ok. 70% długości eksploatowanej sieci „WT”. Sieć preizolowana stanowiąca ok. 30% sieci budowana jest od roku 1990 w ramach wymiany sieci kanałowej oraz realizacji nowych przyłączy w ramach zadań inwestycyjnych. W procesie planowania budowy nowych lub wymiany istniejących odcinków sieci lub przyłączy przewidywana jest możliwość podłączania do nich potencjalnych nowych odbiorców.

Inwestycje

Realizowane Zadania Inwestycyjne oraz Remonty Kapitałowe ukierunkowane są głównie na zmniejszenie strat przesyłowych, zapewnienie nieprzerwanej dostawy ciepła odbiorcom, wykonanie nowych przyłączy oraz zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych dających możliwości właściwego gospodarowania ciepłem przy zastosowaniu układów automatycznej regulacji i sterowania procesem produkcji ciepła, właściwego doboru parametrów nośnika ciepła oraz realizacji warunków dostawy ciepła do bezpośrednich odbiorców zawartych w umowach na dostawę ciepła, jak również zapewnieniu bezpośredniego wglądu i wpływu na procesy technologiczne na etapie produkcji, dystrybucji i sprzedaży ciepła przez zastosowanie stałego monitoringu przebiegu tych procesów. W ramach Zadań Inwestycyjnych i Remontów Kapitałowych w latach od 1999 do 2007 wykonano:

- modernizację źródła ciepła Ciepłowni Miejskiej Studzienna,
- likwidację Grupowych Stacji Wymienników Ciepła i zabudowę Indywidualnych Węzłów Ciepła w poszczególnych budynkach wraz z zastosowaniem automatycznej regulacji i zdalnego monitorowania ich pracy w osiedlach przy ulicach: Starowiejska, Ostróg, Mariańska – Matejki – Słowackiego,
- wymianę sieci ciepłowniczej z tradycyjnej na preizolowaną o lepszej izolacyjności termicznej w rejonach osiedli: Ostróg, Waryńskiego, osiedli przy ul. Odrzańskiej i ul. Zborowej, Osiedla Orłowiec.
- doprowadzenie rurociągów przyłączy sieci ciepłowniczej do nowych odbiorców,
- podłączenie Systemu Ciepłowniczego Rejonu Ostróg do Miejskiego Systemu Ciepłowniczego przez przeprowadzenie rurociągu ciepłowniczego pod korytem rzeki Odry,
- likwidację Kotłowni Lokalnych olejowo-gazowych oraz węglowych i zastąpienie ich Grupowymi Węzłami Ciepłowniczymi zasilanymi z Sieci Ciepłowniczej Wysoko Temperaturowej.

B) UWARUNKOWANIA:

1. Strategia inwestycyjna Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Jastrzębie Zdrój na nadchodzące lata dla miasta Raciborza ukierunkowana jest głównie na wykorzystanie mocy ciepłej źródła i możliwości przesyłowych sieci ciepłowniczej poprzez pozyskiwanie nowych odbiorców, jak również rozbudowę systemu ciepłowniczego w ślad za potrzebami ucieplnienia miasta, przy jednoczesnej eliminacji lokalnych kotłowni węglowych stanowiących źródło niskiej emisji zarówno w centrum jak i innych częściach miasta.
2. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Jastrzębie Zdrój, zarówno poprzez bezpośrednie, jak i za pośrednictwem Zakładu Ciepłego w Raciborzu, kontakty z potencjalnymi odbiorcami, ustala zakres planowanych inwestycji na terenie miasta, przy jednoczesnym działaniu dla zapewnienia dostawy ciepła na potrzeby mających powstać budynków.
3. W najbliższych latach przewidywana jest realizacja następujących przedsięwzięć:
 - 1) modernizacja źródła Ciepłowni Miejskiej;
 - 2) podłączenie nowych odbiorów ciepła:
 - zespół budynków zamku przy ulicy Zamkowej,
 - Zespół Basenowo-Rekreacyjny OŚRODKA „OSIR”,
 - budynek starego szpitala przy ulicy Bema,
 - wielkopowierzchniowe obiekty handlowe przewidziane do budowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta;
 - 3) modernizacja odcinków sieci ciepłowniczej wysoko temperaturowej w celu zwiększenia niezawodności pracy systemu ciepłowniczego miasta;
 - 4) rozbudowa monitoringu systemu ciepłowniczego.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Do źródeł energii odnawialnej zalicza się:

- 1) energię wiatru,
- 2) energię słoneczną,
- 3) energię geotermalną, energię geotermalną wód kopalnianych,
- 4) biomasę i odpady komunalne,
- 5) gaz wysypiskowy, gaz z oczyszczalni ścieków, inne rodzaje biogazu,
- 6) energię ciepłą nagromadzoną w środowisku
- 7) konwencjonalną energię wodną,
- 8) energię fal morskich i pływów morskich.

B) UWARUNKOWANIA

Na terenie Raciborza możliwości wykorzystania energii odnawialnej są ograniczone. Jedynie niektóre jej rodzaje są obecnie wykorzystywane i mają możliwości rozwoju.

a) Energia wiatru:

- wg. mapy stref energetycznych wiatru w Polsce prof. H. Lorenc, na podstawie danych pomiarowych z lat 1976-2005, Racibórz leży w strefie mało korzystnej, średnia prędkość wiatru wynosi zaledwie 2,5 m/s (minimalna prędkość wiatru zapewniająca opłacalność przedsięwzięcia wynosi 5 m/s, przy czym turbina powinna pracować minimum 2 tys. godzin w roku),
- występują tereny otwarte, na których teoretycznie można byłoby lokalizować „fermy wiatrowe”,
- relatywnie wysokie nakłady inwestycyjne budowy elektrowni wiatrowych, wysokie koszty prac towarzyszących inwestycji przy równoczesnym braku możliwości przewidywania w dłuższym okresie cen sprzedaży do sieci elektroenergetycznej.

b) Energia słoneczna:

- średnie usłonecznienie dla okolic Raciborza wynosi około 1500 h/rok, a średnia roczna ilość energii promieniowania słonecznego – ok. 1000 kWh/m²,
- wykorzystanie energii słonecznej na terenie gminy powinno mieć miejsce w budownictwie, szczególnie w nowym poprzez odpowiednie usytuowanie i konstrukcję budynków, zastosowanie odpowiednich technologii i urządzeń umożliwiających wykorzystanie promieniowania słonecznego do ogrzewania ciepłej wody użytkowej oraz pomieszczeń,
- biorąc pod uwagę możliwość wystąpienia okresów pochmurnych, kolektory słoneczne muszą być wtedy dublowane innym sposobem ogrzewania.

c) Energia geotermalna:

W Głównym Instytucie Górnictwa w Katowicach zakończył się projekt badawczy „Wody geotermalne regionu górnośląskiego – pozyskanie energii w celu utylitarnym”, realizowany na zlecenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w latach 2005-2007. Celem projektu było określenie możliwości eksploatacji ciepłych wód podziemnych i ich wykorzystania. W ramach projektu wykonano 94 mapy, które pozwoliły na wskazanie miejsc kwalifikujących się pod inwestycje geotermalne. Dane literaturowe określają gęstość ziemskiego strumienia ciepła dla obszaru gminy na poziomie 56 mW/m² oraz temperaturę skał następująco:

- poziom 1000m – 45°C,
- poziom 2000m – 70°C,
- poziom 3000m – 90°C.

Zważywszy, że wody termalne pobiera się z głębokości 2000-3000-4000m, można spodziewać się temperatur 70-100°C. Opis hydrogeotermalny odwiertów geologicznych poszukiwawczych, wykonanych na terenie gminy Racibórz może wskazać złoża przydatne do eksploatacji górniczej. Koncepcja budowy obiektu geotermalnego może pojawić się w przypadku zamiaru rozbudowy, bądź odbudowy mocy wytwórczej w istniejącym źródle ciepła, bądź budowy obiektu rekreacyjno – leczniczego, takiego jak park wodny lub szpitalny oddział balneologiczny, oczywiście wówczas, gdy będzie udokumentowana możliwość sięgnięcia po złożo hydrogeotermalne.

d) Energia wykorzystująca spalanie biomasy i paliw z odpadów komunalnych:

- spalanie biomasy - ze względu na możliwość lokalizacji w okolicach Raciborza znacznych zasobów odpadów energetycznych z upraw rolnych czy plantacji energetycznych, można zakładać, iż wykorzystanie tego typu energii byłoby ekonomicznie uzasadnione,
- odpady komunalne – instalacje zapobiegające emisji niebezpiecznych zanieczyszczeń ze spalarni śmieci do atmosfery są bardzo kosztowne i dlatego koszty inwestycyjne dla małych jednostek są bardzo wysokie, w związku z tym celowe byłoby rozpatrywanie budowy spalarni śmieci w ramach związku komunalnego kilku gmin.

e) Gaz wysypiskowy, gaz z oczyszczalni ścieków, inne rodzaje biogazu:

- Gaz wysypiskowy – gaz powstający na składowisku odpadów komunalnych w przypadku niekontrolowanej emisji może stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, oraz zagrożenie możliwością wybuchu, wpływa również na pogłębienie się efektu cieplarnianego, dlatego celowe jest pozyskiwanie i utylizacja biogazu z wysypiska śmieci. W gminie jest składowisko o powierzchni około 3 ha. W październiku 2008 r. przystąpiono do budowy instalacji do zagospodarowania gazu składowiskowego poprzez jego utylizację. Prace te zostały zakończone w grudniu i od 1 stycznia 2009 r. gaz składowiskowy spalany jest w pochodni. Do końca 2009 r. zostanie wykonana instalacja do energetycznego wykorzystania biogazu poprzez wybudowanie przyłącza energetycznego z właściwym transformatorem i jednostką kogeneracyjną o mocy 180 kW.
- Gazy fermentacyjne z oczyszczalni ścieków – gmina posiada oczyszczalnię ścieków o przepustowości projektowej 24.000 m³/dobę. Rzeczywista wydajność wynosi 10.000 m³/dobę, co powoduje, że racjonalnym jest zajęcie się osadami jako substancją energetyczną. Przyjmuje się, że z 1m³ ścieków komunalnych można uzyskać od 0,6 do 2 kg substancji stałej. Sucha masa osadów ściekowych przy wahanii zawartości popiołu od 20 do 40% oraz wahanii zawartości węgla pierwiastkowego od 28 do 35% ma wartość opałową w przedziale 7-15MJ/kg, tak więc dla przepustowości średniej rocznej 10.000 m³/dobę z oczyszczalni można uzyskać od 6 do 20 ton osadu suchego na dobę. Dla krańcowych wartości stanowi to odpowiednik od 700 do 4800 ton/rok węgla opałowego. Obecnie oczyszczalnia wytwarza około 7000 ton osadów pofermentacyjnych o zawartości wilgoci około 80%, które najkorzystniej jest wysuszyć energią słoneczną do poziomu 80% suchej masy w tunelach foliowych. Referencyjną instalacją jest suszarnia słoneczna na oczyszczalni ścieków w Rzeszowie. Biogaz jest wykorzystywany energetycznie poprzez spalanie do celów grzewczych dla potrzeb oczyszczalni ścieków. Osady pofermentacyjne są przekazywane firmie zewnętrznej zajmującej się zagospodarowaniem osadów. W wyniku modernizacji i rozbudowy oczyszczalni ścieków ilość osadów pofermentacyjnych może dojść do 10.000 ton. W przypadku zaniechania rekultywacji i nawożenia oraz niemożności składowania na składowisku, osady te mogą być utylizowane jedynie poprzez spalanie. Wówczas ich wartość energetyczna byłaby równoważna 900 - 6300 tonom węgla energetycznego (22 – 23 MJ/kg), natomiast po odwodnieniu do poziomu około 22% wilgotności w technologii niskoenergetycznej WATROMATU lub w suszarni słonecznej można otrzymać mniejszą ilość osadów o wartości handlowej jako frakcję dla stałych paliw formowanych. Suchy osad ściekowy może być również współspalany z węglem lub poddany zgazowaniu i spalany w dowolnym kotle (rusztowym, pyłowym, gazowym, olejowym). Można przyjąć, że wydajność oczyszczalni na poziomie 10.000m³/dobę daje moc cieplną osadów na poziomie około 1 MW.

f) Energia cieplna nagromadzona w środowisku:

Pompa ciepła jest urządzeniem umożliwiającym wykorzystanie energii cieplnej nagromadzonej w środowisku naturalnym. Pompy ciepła są obecnie najtańszym w eksploatacji źródłem ciepła do ogrzania domu i przygotowania ciepłej wody, gdyż wykorzystują energię odnawialną zgromadzoną w środowisku: w gruncie, w wodzie lub w powietrzu. Pompa ciepła odbiera ciepło z „zimnego otoczenia”, następnie pompuje to ciepło na poziom temperaturowy, który jest wystarczający, aby ogrzać budynek. Nawet jeśli na zewnątrz jest bardzo zimno, pompa ciepła ciągle wydobywa z ziemi, wody lub powietrza tyle energii, ile potrzeba do ogrzania pomieszczeń. Źródłem energii cieplnej dla pompy ciepła może być zarówno ośrodek naturalny: grunt, woda, powietrze, jak i ośrodek sztuczny: ciepłe wody technologiczne w przemyśle, ścieki komunalne, powietrze wentylacyjne z kopalni itp.

g) Konwencjonalna energia wodna:

- w planach wojewódzkich wskazano lokalizację Małej Elektrowni Wodnej na rzece Odra w granicach Raciborza, wiąże się to z projektem budowy zbiornika Racibórz o funkcji przeciwpowodziowej i regulacyjnej; w pierwszym okresie zbiornik ma być suchy z możliwością zalania w przypadku zagrożenia powodziowego, w dalszej perspektywie ma pełnić funkcję zbiornika regulującego stan wód poniżej Raciborza; założona wielkość piętrzenia 8 – 10 m i przepływ średni 50 m³/s umożliwi

wybudowanie MEW o mocy zainstalowanej około 6 MW, przy średniej mocy eksploatacyjnej około 4 – 5 MW,

- mogą ujawnić się miejsca, gdzie prywatni inwestorzy zdecydują się na zabudowę turbin wodnych o małych mocach rzędu kilku – kilkunastu kW na ciekach przepływających przez ich grunty, głównie z myślą o pokryciu własnych potrzeb energetycznych.

h) Energia fal morskich i pływów morskich:

- nie dotyczy.

Zgodnie z dyrektywami unijnymi należy poszukiwać i dążyć do wzrostu udziału energii odnawialnej wykorzystywanej w gminie Racibórz.

A) UWARUNKOWANIA:

Gmina miejska Racibórz leży w południowo – zachodniej części województwa śląskiego, zajmuje powierzchnię około 75 km². Po reformie administracyjnej w 1999 r. Racibórz jest gminą miejską i siedzibą powiatu w województwie śląskim. Jest także „stolicą” Euroregionu „SILESIA”. W aktualnym podziale administracyjnym miasto Racibórz sąsiaduje z gminami:

- Rudnik,
- Nędza,
- Lyski,
- Kornowac,
- Lubomia,
- Krzyżanowice,
- Krzanowice,
- Pietrowice Wielkie.

W administracyjnych granicach gminy znajduje się miasto Racibórz wraz z terenami przyległymi obejmującymi jednostki, będące wcześniej odrębnymi wsiami, do których należą: Miedonia, Markowice, Brzezie, Ocice, Studzienna i Sudół.

Położenie Raciborza jest o tyle specyficzne, że jako centralny punkt Ziemi Raciborskiej usytuowany jest w obniżeniu terenu, zwanym Bramą Morawską. Obniżenie to jest naturalnie powstałym rowem tektonicznym pomiędzy pasmem Sudetów a pasmem Karpat. Stanowi ono tzw. Górnośląskie Przedpole Sudetów, które leży na specyficznym, największym, przewężeniu kontynentu europejskiego, zwanym „miedzymorzem adriatycko-bałtyckim”. Dzięki właśnie położeniu Racibórz cechuje specyficzna flora i fauna, gdyż Brama Morawska jest i była szlakiem migracyjnym wielu gatunków roślin i zwierząt.

A) UWARUNKOWANIA:

Podłoże miasta Racibórz budują utwory karbonu, trzeciorzędu i czwartorzędu.

Utwory trzeciorzędu (miocen) są reprezentowane przez ility piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem warstw skawińskich-badenu i ility i piaski z syderytami (miejscami z węglem brunatnym) warstw kędzierzyńskich-sarmatu. Kompleks tych utworów o miąższości do 300 m przykryty jest utworami czwartorzędu.

Największą miąższość utworów czwartorzędu stwierdzono w dolinie Odry, gdzie w kopalnej dolinie zwanej rynną erozyjną Raciborza wyerodowanej w nieprzepuszczalnych utworach trzeciorzędu osadzony jest kompleks piaszczysto – żwirowy zlodowacenia środkowopolskiego o miąższości 15-58 m. Starsze od niego gliny zwałowe z mułkami i piaskami zlodowacenia południowopolskiego w dolinie górnej Odry zostały wyerodowane i stwierdzono je tylko na zachód od krawędzi doliny.

Wspomniany wyżej kompleks piaszczysto-żwirowy przykryty jest glinami zwałowymi, na których na wysoczyznach we wschodniej i zachodniej części miasta obserwuje się gliny lessopodobne, gdyż w dolinie Odry po ich wyerodowaniu osadziły się mułki, piaski i żwiry rzeczne z glinami deluwialnymi. Utwory te przykryte są kilkumetrową warstwą osadów holocenijskich wykształconych w postaci mułków, piasków rzecznych rzadziej mułków organicznych z torfami. Zajmują one oprócz doliny Odry, dolinki także mniejszych cieków rozcinających płaskowyże: Głubczycki Rybnicki.

Lokalnie w podłożu występują utwory antropogeniczne (nasypy) zlokalizowane głównie w starej części miasta oraz jako nasypy budowlane w dolinie Odry, ewentualnie zasypane starorzecza.

Geologicznie gmina Racibórz obejmuje trzy krainy:

- zachodni brzeg Odry, zbudowany głównie z osadów gliniastych pochodzenia sudeckiego,
- dolinę Odry,
- wschodni brzeg Odry, zbudowany głównie z osadów piaszczystych pochodzenia karpackiego,

co jest powodem różnic we florze po obu stronach rzeki, a najbardziej jest to widoczne w strukturze lasów. W zróżnicowaniu flory sporą rolę odegrało też zlodowacenie środkowopolskie (południowopolskie zlodowacenie nie dotarło do Bramy Morawskiej). Wody topniejącego lądolodu środkowopolskiego osadziły na prawym brzegu Odry wiele piasków i żwirów (niegdyś eksploatowanych przemysłowo), na których wykształciły się gleby bielcowe dające dobre podłoże do rozwoju lasów. Lasy zajmujące w gminie niewiele ponad 5% powierzchni, kumulują się prawie w całości po prawej stronie Odry. Lewy brzeg Odry, ukształtowany został geologicznie podczas okresów interglacjalnych, kiedy powstała tu gleba lessowa, stąd obszar ten jest najbardziej przydatny dla rolnictwa i tak też jest użytkowany.

A) UWARUNKOWANIA:

Pod względem fizyczno-geograficznym Racibórz położony jest w obrębie dwóch makroregionów: Nizina Śląska oraz Wyżyna Śląsko – Krakowska.

Nizina Śląska obejmuje prawie całą powierzchnię gminy Racibórz i obejmuje dwa mezoregiony Płaskowyż Głubczycki (318.58) i Kotlina Raciborska (318.59).

Kotlina Raciborska rozciąga się wzdłuż biegu rzeki, osiągając wysokości nieco poniżej 200 m n.p.m. Obszar ten zajmuje ponad połowę powierzchni gminy, charakteryzuje się bardzo słabo urozmaiconą rzeźbą terenu (z przewagą rzeźby równinnej). Niewielkie urozmaicenia w rzeźbie tworzą zagłębienia w formie meandryczne starorzecza, często wypełnione wodą lub podmokłe.

Płaskowyż Głubczycki rozciągający się w zachodniej części gminy jest równiną lessową łagodnie opadającą ku wschodowi. Krajobraz tego mezoregionu zbliżony jest do wyżynnego o lekko pofalowanej powierzchni wyniesionej do wysokości 235 m n.p.m., z najwyższym położonym punktem na terenie gminy wznoszącym się na wysokość 260,9 m n.p.m. w północno-wschodniej jej części. Cechą charakterystyczną krajobrazu płaskowyżu jest występowanie słabo nachylonych powierzchni wierzchołków i gęstej sieci nieckowatych suchych dolin. Jest to region typowo rolniczy. Znamionym elementem krajobrazowym płaskowyżu jest niewielki udział lasów.

Wyżyna Śląsko – Krakowska z mezoregionem Płaskowyż Rybnicki (341.15) obejmuje swym zasięgiem fragment przy południowo – wschodniej granicy gminy Racibórz.

Racibórz położony jest w dolinie górnej Odry. Na terenie gminy dolina Odry tworzy pas biegnący południkowo poprzez omawiany teren. Północna część gminy porozcinana jest dolinami rzeki Bodek i Łęgoń oraz ich dopływami, natomiast w części południowej głębokimi dolinami płyną rzeki: Plinc i Kamienna.

Zachodni pas terenu jest bardziej urozmaicony. W pasie tym północna część to łagodniejsze wyniesienia osiągające rzędą do 234 m n.p.m., opadające w kierunku północno – zachodnim, porozcinane licznymi dolinami rzeki Bodek i Łęgoń oraz ich dopływów. Południowa część natomiast jest bardziej wyniesiona i porozcinana głębokimi dolinami rzeki Plinc i Kamienna. Rzędna w tej części dochodzi do 276 m n.p.m.

Antropogeniczne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu na obszarze gminy Racibórz związane jest przede wszystkim z eksploatacją kruszywa i ceramiki budowlanej. Eksploatacja tych surowców była prowadzona w środkowym pasie terenu gminy. Pozostałością po eksploatacji są zbiorniki wodne obecnie stanowiące miejsca rekreacji i zbiorowiska roślinności cennej pod względem przyrodniczym. Przykładem takim może być teren położony w północnej części gminy w widłach Odry i Kanału Ulga. Dawne wyrobisko surowca ilastego, ceramiki budowlanej, którego fragment do niedawna jeszcze był przedmiotem eksploatacji obecnie (zgodnie z opracowaniem przyrodniczym wykonanym przez EKOSYSTEM ŚLĄSK) został wskazany do ochrony jako hydrogeniczny zespół węzłowy w formie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego. Ponadto zgodnie z Waloryzacją przyrodniczą Gminy Racibórz na terenie wyrobiska występują cenne przyrodniczo gatunki zwierząt (gadów, płazów i ptaków) oraz siedliska roślin chronionych.

Podobnym przykładem jest wyrobisko Sudół położone w południowej części gminy. Tereny dawnej eksploatacji to obecnie zbiorniki wodne, będące miejscem rekreacji – znajdują się tu tereny wędkarskie. Ponadto teren ten został również wskazany do ochrony w formie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego.

Obecnie na terenie gminy prowadzona jest eksploatacja dwóch udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych: złoża kruszywa naturalnego w kategorii C – Racibórz Zakole oraz złoża kruszywa naturalnego w kategorii B, C₁ i C₂ Brzezie nad Odrą.

A) UWARUNKOWANIA:

Racibórz posiada duże zasoby wodne, które reprezentuje Odra, jej dopływy (Bełk, Psina z Troją, Olza, Łęgoń, Plesnica, Ruda z Suminą) oraz liczne stawy i starorzecza. Wśród licznych cieków wodnych płynących przez tereny Raciborza do najcenniejszych przyrodniczo należą te najmniej przekształcone przez działalność człowieka o naturalnym meandrującym przebiegu, z prawidłowo wykształconymi terasami zalewowymi i nadzalewowymi.

Na terenie gminy Racibórz długość Odry wynosi 9,3 km. Rzeka wpływa na jej teren w południowej części w 45,7 km i rozdziela się na dwie odnogi: Odrę przepływającą przez teren centrum miasta oraz Kanał Ulgi o długości 7,3 km wybudowany w celu ochrony przeciwpowodziowej Raciborza. Pozostałe zbiorniki wodne to stawy przy granicy z Gminą Lubomia, staw Brzeziniak, staw Markowice oraz stawy Obora. Ponadto na terenie Raciborza znajdują się stawy w użytkowaniu prywatnym:

- Markowice – 3 stawy o pow. 4,21 ha,
- Brzezie – 5 stawów o pow. 22,75 ha,
- Miedonia - 3 stawy o pow. 1,75 ha.

Występują tu także wyrobiska powstałe po wydobyciu kopalin:

- tzw. wyrobiska Brzezie o szacunkowej pow. ok. 90 ha,
- na Ostrogu o pow. 43,21 ha,
- o zwyczajowej nazwie Stawy Witolda (Studzienna i Sudół) – o pow. 24,5 ha.

W związku ze stratami wywołanymi przez powódź w 1997 r. powstała koncepcja realizacji zbiornika Racibórz, którego budowa rozpoczyna się w 2009r.

A) UWARUNKOWANIA:

Racibórz leży w górnym biegu rzeki Odry oraz w zlewni jej dopływów. Ze względu na złą jakość wód płynących są one wykorzystywane jedynie dla celów technologicznych.

Użytkowe poziomy wodonośne na terenie Raciborza związane są z przepuszczalnymi czwartorzędowymi piaskami i żwirami wypełniającymi rynnę erozyjną Raciborza, z doliną Odry oraz z trzeciorzędowymi osadami sarmatu.

Stosunkowo płytkie zaleganie zwierciadła wód w obrębie osadów czwartorzędowych oraz ich duża wodonośność, a co za tym idzie łatwa dostępność spowodowały, iż wody podziemne w obrębie osadów czwartorzędowych są intensywnie eksploatowane zarówno ujęciami komunalnymi, jak i poprzez jednostki prowadzące działalność gospodarczą. Najintensywniejsza eksploatacja wód tego poziomu odbywa się poprzez ujęcia Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. przy ul. Bogumińskiej i Gamowskiej. Dodatkowo czwartorzędowy poziom wodonośny eksploatowany jest ujęciami:

- na terenie firmy Arhos S.A. przy ul. Nowomiejskiej 12/20,
- PKP przy ul. Łąkowej (dwie studnie),
- na terenie Spółdzielni Mleczarskiej (dwie studnie),
- na terenie SGL Carbon Polska (dwie studnie).

A) UWARUNKOWANIA:

Obszar miasta położony jest w dorzeczu Odry, która jest osią hydrograficzną regionu. Na terenie gminy Racibórz długość Odry wynosi 9,3 km. Rzeka wpływa na jej teren w południowej części w 45,7 km i rozdziela się na dwie odnogi: Odrę przepływającą przez centrum miasta oraz kanał Ulga o długości 7,3 km, wybudowany w celu ochrony przeciwpowodziowej Raciborza. Kanał ponownie łączy się z biegiem Odry w północnej części gminy. Inne ważniejsze cieki powierzchniowe znajdują się po wschodniej stronie Kanału Ulgi i są to: potok Plinc, Łęgoń, Bodek oraz rowy melioracyjne, które licznie występują także na lewym brzegu Odry. Dopływy Odry posiadają antropogeniczne zaburzenia reżimu hydrologicznego, jednak ich koryta posiadają częściowo naturalny charakter, a doliny rzeczne ze względu na roślinność stanowią korytarze ekologiczne.

Zbiorniki wód stojących na terenie Raciborza stanowią stawy przy granicy z gminą Lubomia, staw Brzeziniak, staw Markowice oraz stawy Obora. Ponadto na terenie Raciborza znajdują się stawy prywatne:

- w Markowicach – 3 stawy o pow. 4,21 ha,
- w Brzeziu – 5 stawów o pow. 22,75 ha,
- w Miedoni - 3 stawy o pow. 1,75 ha.

Wypełnione wodą wyrobiska powstałe po wydobyciu kopalin znajdują się na terenie:

- Brzezia i Płoni – tzw. wyrobiska Brzezie o szacunkowej pow. ok. 90 ha,
- Ostroga – o pow. 43,21 ha,
- Studziennej i Sudołu – o zwyczajowej nazwie Stawy Witolda i pow. 24,5 ha.

Teren Raciborza leży w obrębie wezbrań powodziowych rzeki Odry lecz nie posiada odpowiednich zabezpieczeń. Kluczową inwestycją dla miasta jak i całego województwa jest budowa zbiornika retencyjnego Racibórz na terenie Raciborza i gmin Lubomia i Krzyżanowice.

Stan czystości wód powierzchniowych

W województwie śląskim organem przeprowadzającym badania jakości wód jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Charakterystyka czystości wód opracowana jest na podstawie charakterystycznych wskaźników:

- fizyko – chemicznych (substancje chemiczne zawarte w wodzie),
- bakteriologicznych (określa zawartość bakterii w wodzie),
- hydrobiologicznych (określa stopień rozwoju organizmów roślinnych i zwierzęcych w wodzie).

Ocenę stanu jakości wód Odry w Raciborzu i okolicy dokonuje się w ramach monitoringu regionalnego w dwóch punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk): powyżej Raciborza na terenie gminy Krzyżanowice w 34,5 km rzeki i w Miedoni na 48,5 km Odry - klasyfikację jakości wód przedstawia tabela 8.

Tabela 8. Jakość wód Odry w punktach pomiarowo-kontrolnych: powyżej Raciborza i Miedonia w roku 2006 i 2007

Lp.	Punkt pomiarowo-kontrolny	Klasyfikacja na podstawie wskaźników 2006/2007							Ocena ogólna
		tlen rozpuszczony	BZT ₅	ChZT _c _r	substancje rozpuszczone	chlorki	NH ₄	liczba bakterii typu Coli	
1.	powyżej Raciborza 48,5 km	I/I	III/III	III/II	III/IV	III/IV	II/I	IV/V	IV/V
2.	Miedonia 55,5 km	I/I	III/III	III/III	III/nb	III/nb	II/I	IV/nb	IV/IV

nb – nie badano

Źródło: Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Badania wskazują na niezadowolającą jakość wód w obu profilach w roku 2006 – IV klasa, co było wynikiem złego stanu bakteriologicznego. W 2007 r. wody Odry w punkcie pomiarowym w Krzyżanowicach (przed Raciborzem) zaliczone zostały do V klasy – wód złej jakości ze względu na zanieczyszczenia w zakresie

wskaźników mikrobiologicznych - liczba bakterii grupy coli. Na przestrzeni dwóch analizowanych lat zwiększyła się zawartość substancji rozpuszczonych w wodzie, co wpłynęło na obniżenie jakości wody w zakresie wskaźników zasolenia. Jednocześnie zmniejszyła się wartość $ChZT_{Cr}$ i zawartość amoniaku w wodzie. W punkcie pomiarowym w Miedoni w 2007 r. wody rzeki Odry zaliczone zostały do IV klasy – wody niezadawalającej jakości, jednak nie badano wskaźników mikrobiologicznych, które decydująco wpłynęły na klasyfikację jakości wód w ppk w Krzyżanowicach. Można jednak zakładać, że ze względu na skanalizowanie terenów zurbanizowanych Raciborza dopływ tego typu zanieczyszczeń został ograniczony do minimum. Należy stwierdzić, że stan wód Odry po przejściu przez teren miasta nie ulega znacznemu pogorszeniu, jednak dla poprawy ich jakości należałoby podjąć działania ochronne zarówno na terenie miasta, jak i skoordynowane z gminami znajdującymi się w górnym biegu Odry i jej dopływów.

A) UWARUNKOWANIA:

Stosunkowo płytkie zaleganie zwierciadła wód w obrębie osadów czwartorzędowych oraz ich duża wodonośność, a co za tym idzie łatwa dostępność spowodowały, iż wody podziemne w obrębie tych osadów są intensywnie eksploatowane zarówno ujęciami komunalnymi, jak i przez jednostki prowadzące działalność gospodarczą.

Zgodnie z „Mapą warunków występowania, użytkowania i ochrony zwykłych wód podziemnych GZWP i jego obrzeżenia” miasto Racibórz leży w obszarze GZWP nr 332 Racibórz Subniecka Kędzierzyńsko - Głubczycka. Ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu głębokość zalegania jego zwierciadła jest różna i wynosi od 10 do 30 m p.p.t. W miejscach, gdzie warstwa wodonośna odizolowana jest od wpływów zewnętrznych utworami spójnymi (gliny) poziom ten charakteryzuje się dużą odpornością na zanieczyszczenia, natomiast łatwo przepuszczalne utwory piaszczyste wpływają na wzrost zanieczyszczenia wód tego poziomu.

Ujęcia wodociągowe na terenie miasta zlokalizowane są przy ul. Bogumińskiej i Gamowskiej. Na terenie gminy występuje szereg ujęć wód powierzchniowych i podziemnych wykorzystywanych przez zakłady przemysłowe. Czwartorzędowy poziom wodonośny eksploatowany jest następującymi ujęciami:

- na terenie firmy Arhos S.A. przy ul. Nowomiejskiej 12/20,
- PKP przy ul. Łąkowej (dwie studnie),
- na terenie Spółdzielni Mleczarskiej (dwie studnie),
- na terenie SGL Carbon Polska (dwie studnie).

Mniej narażonym na zanieczyszczenia z powierzchni terenu jest trzeciorzędowy poziom wodonośny. Zawodnione trzeciorzędowe utwory sarmatu w rejonie Górnej Odry uznawane są jako UPWP Tr₁- Rejon Kuźnia Raciborska. Poziom ten jest eksploatowany ujęciem zlokalizowanym na terenie zakładu „Mieszko” przy ul. Opawskiej (dwie studnie) oraz ujęciem zlokalizowanym na terenie zakładu „Henkel” (poziom triasowy eksploatowany dwoma studniami). Na pozostałym terenie poziom ten nie jest eksploatowany.

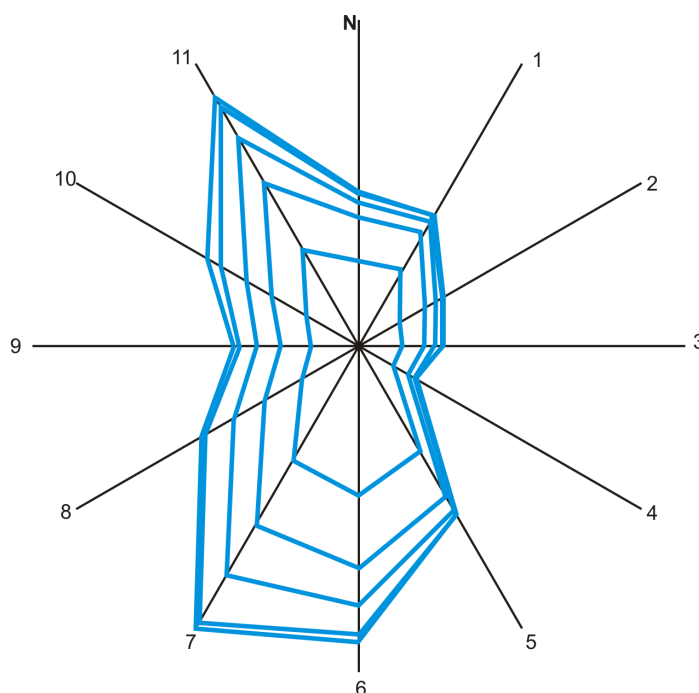
A) UWARUNKOWANIA:

Gmina Miasto Racibórz leży we wschodniej części dzielnicy klimatycznej podsudeckiej – XVIII (według R. Gumiński 1948, zmodyf.), którą charakteryzuje łagodny klimat z wpływami oceanicznymi od zachodu, kontynentalnymi od wschodu i śródziemnomorskimi od południa.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 7,8 °C, przy średniej dla stycznia –2,5°C i średniej dla lipca 18,5°C. Okres występowania średniej dobowej temperatury powietrza poniżej 0°C – około 65 dni; dla średniej dobowej powyżej 15°C – ponad 100 dni. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych zmierzona z wielolecia 1961-86 na posterunku opadowym w Raciborzu wyniosła 673 mm. Średnia liczba dni w roku z opadem powyżej 0,1 mm wynosi ok. 160 dni. Średnia liczba dni z opadem śnieżnym 40 ÷ 45 dni; średni czas zalegania pokrywy śnieżnej 60 ÷ 70 dni.

Sytuacja anemometryczna nawiązuje do cyrkulacji powietrza z kierunków zachodnich. Procentowy udział wiatrów określony na stacji meteorologicznej w Raciborzu kształtuje się następująco: NW - 20,0%; SW - 17,7%; S - 15,7%; SE - 13,7%. Największy udział mają tu wiatry słabe – do 2 m/s – stanowiące 42% w roku. Zwraca uwagę znaczna ilość cisz wynosząca 7,4%. Wiatry silne o prędkości 10-15 m/s stanowią około 1% w roku, natomiast udział wiatrów silnych – powyżej 15 m/s stanowią pojedyncze zdarzenia w skali dziesięciolecia (wg Prognoza skutków..., 1999). Okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

Rysunek. Róża wiatrów

Położenie Raciborza (dolina Odry, sąsiedztwo masywów górskich i Bramy Morawskiej) powoduje zwiększony napływ zanieczyszczonego powietrza z okręgu ostrawskiego. Ponadto forma dolinna Odry charakteryzuje się tendencją do kumulowania zanieczyszczeń powietrza w wyniku zjawisk inwersyjnych. Można je zaobserwować często ze stoków Płaskowyżu Głubczyckiego lub Rybnickiego w postaci warstwy zanieczyszczeń zalegających nad miastem. Na jakość powietrza atmosferycznego na obszarze Gminy Miasta Racibórz wpływa przede wszystkim:

- bezpośrednie sąsiedztwo uprzemysłowionej części Raciborza - oddziaływanie lokalne,
- sąsiedztwo Rybnicko-Jastrzębskiego Okręgu Węglowego na wschodzie - oddziaływanie regionalne,
- Ostrawski Okręg Przemysłowy na południu, na terenie Republiki Czeskiej - oddziaływanie transgraniczne.

A) INFORMACJE OGÓLNE:

Do źródeł hałasu w Raciborzu należą przede wszystkim komunikacja i przemysł. Najbardziej zagrożone negatywnym oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego jest centrum Raciborza z ulicami: Podwale, Drzymały, Wojska Polskiego, Londzina, Matejki, Słowackiego, Opawską i Ocicką. Także wzdłuż tras tranzytowych: ul. Kozielska, ul. Armii Krajowej, ul. Rudzka, ul. Hulczyńska mieszkańcy są zagrożeni negatywnym oddziaływaniem hałasu ze względu na niewielką odległość zabudowy mieszkaniowej od dróg. W mniejszym zakresie problem hałasu dotyczy obszarów nieurbanizowanych.

W przypadku hałasu generowanego przez przemysł, największe jego źródła skupione są w centrum Raciborza, na lewym i częściowo na prawym brzegu Odry, wzdłuż linii kolejowej. Tereny przemysłowe są oddzielone od stref mieszkalnych rzeką Odrą lub ciągami komunikacyjnymi (ul. Kościuszki i Kolejowa).

W wyniku przeprowadzonych pomiarach stwierdzono wysokie wartości równoważnych poziomów dźwięku. W 6 punktach równoważny poziom hałasu w porze dziennej przekraczał wartość 70,0 dB. W pozostałych punktach wartość równoważnego poziomu dźwięku wahała się od 61,3 do 69,8 dB.

Najwyższy poziom hałasu odnotowano w punkcie położonym przy skrzyżowaniu ulic Starowiejskiej, Głubczyckiej i Reymonta. Równoważny poziom dźwięku osiągnął wartość 76,4 dB. Przyczyną takiego stanu klimatu akustycznego jest wysokie natężenie ruchu komunikacyjnego, które w tym punkcie wynosiło ok. 900 pojazdów na godzinę, a udział pojazdów ciężkich i autobusów sięgał 10% ogólnej liczby pojazdów. Należy dodać, że rondo okularowe stanowi część drogi krajowej nr 45 relacji Opole - Chałupki (granica państwa), a więc prowadzony jest nią wzmożony ruch tranzytowy.

A) UWARUNKOWANIA:

Warunki naturalne, takie jak urodzajne gleby oraz łagodny klimat z długim okresem wegetacyjnym sprzyjają rozwojowi rolnictwa w gminie Racibórz. Użytki rolne na obszarze gminy stanowią ponad 66% powierzchni ogółem. Prawie 60% gruntów ornych to ziemia bardzo wysokiej jakości o klasach bonitacyjnych I-III. Około 75% gleb gminy Racibórz zaliczana jest do kompleksów pszennych, a uprawa pszenicy jest możliwa na powierzchni 86% gruntów ornych. Typowo rolniczy charakter mają obszary dzielnic: Miedonia, Ocice, Studzienna, Sudół i Markowice. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej na poziomie 93,1 punktów klasyfikuje gminę Racibórz na pierwszym miejscu spośród wszystkich podstawowych jednostek administracyjnych województwa śląskiego. Użytkowanie gruntów na terenie miasta przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Użytkowanie gruntów na terenie Raciborza w 2005 r.

Forma użytkowania	Ogółem	Udział w [%]
Powierzchnia użytków rolnych	4 970	66,30
<i>w tym grunty rolne</i>	4 191	55,91
<i>w tym sady</i>	45	0,60
<i>w tym łąki</i>	635	8,47
<i>w tym pastwiska</i>	99	1,32
Lasy i grunty leśne	404	5,39
Pozostałe grunty i nieużytki	2 122	28,31
RAZEM	7 496	100,00

Źródło: Rewitalizacja... 2005.

Na terenach rolniczych Raciborza występują następujące jednostki typologiczne: mady, czarnoziemy zdegradowane, czarnoziemy deluwialne, gleby brunatne oraz gleby pseudobielicowe, przy czym dominują mady wytworzone z osadów aluwialnych o budowie warstwowej.

Na terenie miasta wyróżniono 9 kompleksów przydatności rolniczej gruntów, przy czym najczęściej spotykane z nich to:

- kompleks pszenno bardzo dobry – na terenie równinnym i prawie równinnym Starej Wsi, Miedoni, Ocic, Sudółu,
- kompleks pszenno dobry – na obszarze Starej Wsi, Miedoni, Ocic, Sudółu oraz częściowo Markowic,
- kompleks pszenno wadliwy – niewielki obszar Raciborza oraz dzielnicy Sudół,

lokalnie natomiast można spotkać:

- kompleks żytni bardzo dobry,
- kompleks żytni dobry,
- kompleks żytni słaby (obejmuje gleby brunatne wylugowane i bielicowe),
- kompleks żytni bardzo słaby,
- kompleks zbożowo – pastewny mocny,
- kompleks zbożowo – pastewny słaby.

Na terenie miasta działa wiele instytucji i organizacji wspomagających rozwój rolnictwa:

- Agencja Rozwoju Rolnictwa i Przemysłu Przetwórczego Regionu Raciborskiego,
- Rejonowy Zespół Doradztwa Rolniczego – Racibórz,
- Śląski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin – Zespół Terenowy Racibórz,
- Śląska Izba Rolnicza – Biuro Rejonowe Racibórz,
- Zrzeszenie Plantatorów Roślin Okopowych w Raciborzu,
- Agencja Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa, Oddział Racibórz.

Wykonane w 2002 roku „Kompleksowe badania jakości i przydatności rolniczej gleb w mieście Racibórz” wskazują występowanie bardzo dobrych warunków dla rozwoju rolnictwa ekologicznego, a także hodowli roślin specjalistycznych, np. winorośli czy borówki amerykańskiej.

Badania wykonane przez Politechnikę Śląską w 2002 r. wykazały, że na terenie Gminy Miasta Racibórz nie występuje zanieczyszczenie gleb. Zdarzające się w pojedynczych próbkach podwyższone zawartości kadmu, ołowiu i cynku sugerują ponowne wykonanie badań w tych miejscach, jednak najczęściej podwyższone stężenie metali w glebie jest zawartością naturalną tych pierwiastków w glebach danego typu. Generalnie można stwierdzić, że w glebach występujących w dolinie Odry zawartość kadmu, cynku, boru i niklu jest wyższa niż w innych rejonach. W przypadku kwasowości gleb największą zanotowano we wschodniej części Raciborza na prawym brzegu kanału Ulga.

A) UWARUNKOWANIA:

Racibórz cechuje specyficzna flora i fauna, gdyż Brama Morawska jest i była szlakiem migracyjnym wielu gatunków roślin i zwierząt głównie z obszarów położonych nad Morzem Śródziemnym. Siedliska cenne przyrodniczo związane są z doliną Odry, jej wschodnią skarpą oraz terasą nadzalewową, gdzie dominują łąki z polami uprawnymi, lasy głównie w typie grądów środkowoeuropejskich i zbiorowiska związane z wodami zarówno płynącymi jak i stojącymi. Roślinność związana z ciekami wykształca się w wyraźnym układzie pasmowym, zależnym od odległości od koryta cieku, częstości, regularności i długości trwania zalewów oraz stopnia zaopatrywania gleb w wodę podsiąkową.

Przy określeniu szaty roślinnej jako najbardziej kompleksowo traktującą o przyrodzie w gminie Racibórz wykorzystano (cytując) „Waloryzację Przyrodniczą dla miasta Raciborza”, która dokonała podziału całego obszaru Raciborza na:

1. LASY

Lasy na obszarze Raciborza zlokalizowane są w jego wschodnim rejonie. Część z nich związana jest z doliną Odry i jej mniejszych dopływów: lasy rezerwatu „Łęczczok” i lasy towarzyszące stawom przy osiedlu Brzezie. Są to lasy o pierwotnym charakterze łęgów wiązowo-jesionowych, lecz obecnie w wyniku uregulowania rzek i ograniczenia zalewów przekształconych w kierunku grądów środkowoeuropejskich w ich najwilgotniejszych postaci (tzw. *grądów niskich*). Inna część lasów zajmuje z kolei skarpy pradoliny Odry i terasy ponadzalewowe. Lasy te mają już wyraźnie charakter grądów środkowoeuropejskich. Są one jeszcze bardziej przekształcone w wyniku działalności człowieka, głównie w drodze gospodarki drzewostanem i sztucznych nasadzeń gatunków drzew pochodzących z innych typów zbiorowisk leśnych, a często także z innych regionów geograficznych. Najwyraźniej uwidaczniają się tu zmiany degeneracyjne nazwane przez Falińskiego (1966) *pinetyzacją* i polegające na sztucznym i nadmiernym wprowadzaniem gatunków drzew iglastych do zbiorowisk pierwotnie ich pozbawionych lub z bardzo ograniczonym ich występowaniem. Na przykład nasadzenia sosen, świerków, modrzewi na terenie lasów grądowych. Należą tu lasy obecnie mieszane przy osiedlach: Brzezie, Pogwizdów, Dębicz i Obora (Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu) oraz na granicy miasta pomiędzy wsiami Kobyla i Pogrzebień.

Pomimo tych niekorzystnych przemian zachowały się w Raciborzu nieliczne lasy związane z siedliskami wilgotnymi i warunkowane wysokim poziomem wód gruntowych w podłożu. Można do nich zaliczyć łęg jesionowo-olszowy na terenie rezerwatu „Łęczczok” (niestety również częściowo zdegradowany, czego wyrazem jest nadmierny, wręcz „łanowy” rozwój turzycy drżączkowej w runie). Innymi, lepiej zachowanymi fitosocjologicznie lasami związanymi z wodą są lasy tworzące kompleks nadrzecznych łęgów wierzbowych i nadrzecznych łęgów topolowych w południowej części miasta, wokół starorzeczy Odry między linią kolejową na Chałupki a Odrą.

Na obszarze Raciborza wyróżniono:

A. Lasy liściaste

Są to lasy rezerwatu „Łęczczok” i jemu towarzyszące oraz inne mniejsze: wspomniany kompleks nadrzecznych łęgów wierzbowych topolowych wokół starorzeczy Odry i grąd środkowoeuropejski w postaci wilgotnej („grąd niski”) przy stawach hodowlanych przy osiedlu Brzezie.

B. Lasy mieszane

Są to głównie lasy Arboretum Bramy Morawskiej i towarzyszące mu niewielkie laski, las przecięty ul. Rybnicką, las przy ul. Brzeskiej i las przy osiedlu Pogwizdów.

C. Lasy iglaste

Zaliczono tu tylko jeden las z monokulturą sosnową przy osiedlu Obora towarzyszący Arboretum Bramy Morawskiej:

D. Zadrzewienia

Ten typ biotopu reprezentowany jest przez rozrzucone na całym terenie miasta niewielkie grupy roślinności wysokiej. Mają one charakter pośredni pomiędzy lasami, a parkami. Swoją strukturą nawiązują do zieleńców, lecz różnią się od nich bardziej spontanicznym typem roślinności. Nawiązują więc florystycznie raczej do lasów, w przeciwieństwie do zieleńców, które są formami zieleni

urządzonej nawiązującej do parków. W przypadku zadrzewień ze względu na ich charakter przejściowy i często z silnymi wpływami antropogenicznymi trudno jest wyróżnić konkretne zbiorowiska roślinne.

2. ZBIOROWISKA ŁĄKOWE

Na obszarze Raciborza łąki związane są głównie z dolinami Odry i jej dopływów oraz polami uprawnymi na obrzeżach miasta, tworząc z nimi mozaikę przestrzenną. Najliczniej występują w północno-wschodnim rejonie miasta w związku ze zlewnią potoku Łęgoń. Występują tu głównie łąki świeże. Te z nich, które są zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie koryta Odry i poddawane corocznym zalewom wykształcają się jako łąki o charakterze przejściowym do łąk wilgotnych. W miejscach stale podtapianych wykształcają się łąki wilgotne typowe.

3. ROŚLINNOŚĆ SYNANTROPIJNA

3.1. Zbiorowiska ruderalne

Mozaika antropogenicznych zbiorowisk o charakterze ruderalnym wypełnia przede wszystkim obszary silnie zurbanizowane. Zlokalizowane są głównie w centrum miasta oraz pojedynczo rozrzucone na jego obrzeżach w postaci zakładów usługowo - przemysłowych, osiedli mieszkaniowych o zabudowie wielorodzinnej, czy obiektów użyteczności publicznej (szkół, supermarketów, itp.).

3.2. Zbiorowiska segetalne

Ten typ zbiorowisk jest związany z polami uprawnymi, których w Raciborzu jest stosunkowo dużo, gdyż stanowią połowę obszaru miasta. Zlokalizowane są one na obrzeżach miasta, głównie na zachodzie, ale też większe kompleksy znajdują się na południowym wschodzie i częściowo na północnym wschodzie.

4. ZBIOROWISKA WODNE

Roślinność towarzysząca wodom płynącym i stojącym poza opisanymi wyżej szuwarami i zaroślami związana jest w Raciborzu z samą Odry i Kanałem Ulga, innymi pomniejszych ciekami nie wyróżnianymi tu jako osobne biotopy oraz rozrzuconymi na terenie miasta stawami. Największe z nich znajdują się w szeroko rozumianej dolinie Odry. Są to zarówno stawy naturalne, często starorzeczka, jak i sztuczne wyrobiska utworzone w związku z eksploatacją kruszyw oraz inne stawy o charakterze technicznym. Roślinność toni wodnej uregulowanego koryta Odry i Kanału Ulga nie jest zbyt zróżnicowana i nie podlegała szczegółowym badaniom. Natomiast roślinność kompleksów stawów wraz z ich bezpośrednim charakterystycznym otoczeniem została uwzględniona w niniejszym opracowaniu.

4.1. Wody płynące

Zaliczono tu dwa najważniejsze cieki przecinające z południa na północ Racibórz: Odrę i Kanał Ulga. Pozostałe cieki nie wyróżniają się tak wyraźnie w skali całego miasta. Jednak ich flora wiosenna także została uwzględniona w obiektach, przez które przepływają oraz w poniższych zestawieniach.

4.2. Szuwary i zarośla nadwodne

Szuwary i zarośla nadwodne towarzyszą wodom płynącym i stojącym i zostały uwzględnione w badaniach tych obiektów jako ich bezpośrednie otoczenie. Jednak dodatkowo na terenie Raciborza wyróżniają się zajmując duże powierzchnie dwa kompleksy takich biotopów. Obejmują one szuwary i zarośla nadwodne głównie w postaci formacji wierzb krzewiastych towarzyszące wodom stojącym.

5. Zieleń urządzona

Zieleń urządzona, jak w każdym ośrodku miejskim stanowi bardzo różnorodną mozaikę roślinności spontanicznej oraz nasadzeń celowych w postaci roślin ozdobnych i użytkowych. Należy tu wyróżnić kilka odrębnych typów biotopów, różniących się sposobem zagospodarowania, fizjonomią i charakterem roślinności.

L. Parki

Na terenie miasta znajdują się następujące parki :

Tabela nr 10

Opis	Lokalizacja
Park Miejski. Roślinność ruderalna z runem trawnikowym. Drzewostan parkowy.	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Między ulicami Szewską, A. Mickiewicza i S. Batorego.

Opis	Lokalizacja
Park im. kpt. Franciszka Stala. Roślinność ruderalna z runem trawnikowym. Drzewostan parkowy.	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Między ulicami Kolejową, Sejmową, B. Głowackiego i Drzymały.
Park im. Miasta Roth. Roślinność ruderalna z runem trawnikowym, lecz z udziałem geofitów. Drzewostan parkowy.	centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Między ulicami Opawską, J. Kochanowskiego i J. Bema a Szpitalem Rejonowym.
Park Zamkowy. Roślinność ruderalna z runem częściowo trawnikowym, a częściowo nawiązującym do naturalnego runa lasów łęgowych z dużym udziałem geofitów. Drzewostan parkowy.	centrum miasta, na prawym brzegu Odry. Wzdłuż prawego brzegu Odry na północny-zachód od ulicy Armii Krajowej.
Park w Ocicach. Roślinność ruderalna z runem typu zaroślowo-ogrodowego z dużym udziałem bylin zaroślowych i bluszczu pospolitego. Drzewostan parkowy mocno zaniedbany. Park bez widocznej pielęgnacji.	Osiedle Ocice, na lewym brzegu Odry. Przy skrzyżowaniu ulic Dolnej i Gdańskiej.

M. Zieleńce

Jako osobne obiekty typu zieleńce wyróżniono tylko te spośród licznych zieleńców miejskich, które wyróżniają się charakterem, a przede wszystkim wielkością na tle miasta, lecz nie mają charakteru parków. Zaliczono tu: duży zieleńiec towarzyszący Cmentarzowi Żołnierzy Radzieckich przy ul. W. Reymonta (jest to cmentarz pamiątkowy i jego zieleń nie ma charakteru cmentarnego), „zieleńiec” w postaci rozległego sadu towarzyszący Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji przy ul. Bogumińskiej oraz zieleńiec przy Zakładzie Karnym przy ul. J. Von Eichenbecka:

O. Ogrody działkowe

Ogrody działkowe w postaci mniejszych i większych obiektów rozproszone są na terenie całego Raciborza. Stosunkowo najliczniej występują w rejonie centrum, w rejonie południowo-zachodnim (osiedla Nowe Zagrody i Ocice) oraz południowo-wschodnim (osiedle Brzezie i przy wylocie z miasta w kierunku Lubomi przy ul. Brzeskiej).

Wykaz ogrodów działkowych:

Tabela nr 11.

Opis	Lokalizacja
Zespół ogrodów działkowych.	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicach Głęboczyckiej i I. Fojcika
Zespół ogrodów działkowych wokół Zakładów Przemysłu Cukierniczego "Mieszko".	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicy Starowiejskiej.
Zespół ogrodów działkowych "Strzecha".	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicy Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół"
Zespół ogrodów działkowych.	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicach J. Bema, Jeziorowej i Wandy.
Zespół ogrodów działkowych "Ostróg".	centrum miasta, pomiędzy Odrą a Kanałem Ulga. Przy ulicach F. Siwonia, Cecylii, J. Malczewskiego i Rudzkiej.
Zespół ogrodów działkowych "Im. Matejki".	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicach J. Matejki, M. Konopnickiej, Dworskiej, Odpoczynkowej i Filmowej.
Zespół ogrodów działkowych "Pokój".	Centrum miasta, pomiędzy Odrą a Kanałem Ulga. Przy ulicy Piaskowej
Zespół ogrodów działkowych "1 Maja".	Północno-wschodnia część miasta, na prawym brzegu Odry. Przy ulicach Torowej i Handlowej - osiedle Brzezie
Zespół ogrodów działkowych "Widok".	Południowo-wschodnia część miasta, na prawym brzegu Odry. Przy ulicy Brzeskiej.
Zespół ogrodów działkowych "Żelbet".	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Między ulicą Dąbrowszczaków a Odrą.
Zespół ogrodów działkowych.	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Między torami kolejowymi a Fabryką Kotłów "Rafako" S.A.
Zespół ogrodów działkowych przy Zakładzie Karnym.	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicach Łąkowej i T. Kościuszki.
Zespół ogrodów działkowych "Metalowiec".	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicach B. Prusa, M. Skłodowskiej Curie i Dobrej.
Zespół ogrodów działkowych "Agawa".	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicach Bogumińskiej, Polnej i Źródlanej

Opis	Lokalizacja
Zespół ogrodów działkowych "Im Powstańców Śląskich".	Zachodnia część miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicy Opawskiej - osiedle Nowe Zagrody
Zespół ogrodów działkowych "Im Powstańców Śląskich".	Zachodnia część miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicy Opawskiej - osiedle Ocice
Zespół ogrodów działkowych "Im Borucha".	Zachodnia część miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicach Dolnej i Górnej - osiedle Ocice

P. Cmentarze

Cmentarze podobnie jak ogrody działkowe rozproszone są w postaci mniejszych i większych obiektów na terenie całego Raciborza. Największe z nich występują w zachodniej części miasta (osiedla Stara Wieś i Nowe Zagrody).

Wykaz cmentarzy:

Tabela nr 12.

Opis	Lokalizacja
Cmentarz.	Północno-zachodnia część miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicy Głubczyckiej - osiedle Stara Wieś
Cmentarz Ewangelicki.	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicy Starowiejskiej.
Cmentarz.	Zachodnia część miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicach Ocickiej i Cmentarnej - osiedle Nowe Zagrody
Cmentarz.	Centrum miasta, na prawym brzegu Odry. Przy ulicy K. Adamczyka - osiedle Płonia
Cmentarz.	Północno-wschodnia część miasta, na prawym brzegu Odry. Przy ulicach Bitwy Olżańskiej i Strażackiej - osiedle Brzezcie
Cmentarz.	Południowa część miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicy P. Skargi - osiedle Sudół
Cmentarz.	Zachodnia część miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicy Gdańskiej - osiedle Ocice
Dawny Cmentarz Żydowski.	Centrum miasta, na lewym brzegu Odry. Przy ulicy I. Fojcika - osiedle Stara Wieś

A) UWARUNKOWANIA:

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym (Ustawa o ochronie przyrody z dnia 12 grudnia 1991r., z późniejszymi zmianami Dz.U. Nr 91.114.492) krajowy system obszarów chronionych tworzą: (1) parki narodowe, (2) rezerваты przyrody, (3) parki krajobrazowe, (4) obszary chronionego krajobrazu.

System ten stanowi układ przestrzenny wzajemnie uzupełniających się form ochrony przyrody. Istnieje możliwość wprowadzania ochrony indywidualnej w drodze uznania za (a) pomnik przyrody, (b) stanowisko dokumentacyjne, (c) użytek ekologiczny, (d) zespół przyrodniczo – krajobrazowy. Równolegle funkcjonuje system ochrony gatunkowej roślin i zwierząt.

Na system obszarów i obiektów prawnie chronionych gminy Racibórz składają się:

Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”

Park ten został powołany do życia *Rozporządzeniem Nr 181/93 Wojewody Katowickiego z dnia 23 listopada 1993 r.* (Dz. Urz. Woj. Kat. z 1993 r., Nr 15/93, poz. 130). Południowo-zachodnia jego część obejmuje teren w północno-wschodniej części Miasta - wschodnią część Kotliny Raciborskiej i północne fragmenty Płaskowyżu Rybnickiego. Zajmuje powierzchnię 49 387 ha, a przylegające do niego od północy i południa strefy otulinowe zajmują powierzchnię 14 010 ha (Broda i Mastaj 2003). Celem utworzenia parku jest zachowanie i ochrona dóbr oraz walorów przyrodniczych i kulturowych na obszarze wielowiekowej działalności Cystersów.

Powierzchnia Parku na terenie gminy wynosi ok. 1 380 ha (2,8%) i obejmuje rezerwat „Łęczczok”, arboretum bramy Morawskiej oraz osiedla Markowice i Obora. Poza miastem Racibórz Park obejmuje częściowo gminy: Nędza, Kuźnia Raciborska, Knurów, Czerwionka-Leszczyny, Orzesze, Żory, Suszec, Rybnik, Lyski, Sośnicowice i Pilchowice. Należy obszarowo do największych parków w Polsce.

Park utworzono w celu ochrony wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych ziemi raciborskiej i rybnickiej. Walory przyrodnicze związane są z zachowaną szatą roślinną i ukształtowaniem terenu oraz dużymi wartościami kulturowymi zapoczątkowanymi przez Cystersów, których obecność na tym obszarze odnotowano już w XIII w. Do cennych obiektów zachowanych na terenie gminy Racibórz należą m.in.:

- stawy hodowlane na terenie rezerwatu Łęczczok (częściowo w granicach Raciborza),
- zabytki techniki: kolej wąskotorowa relacji Racibórz Markowice - Rudy - Gliwice Trynek.

Rezerwat „Łęczczok”

Jest to rezerwat leśno - stawowy o powierzchni 408 ha leżący w przeważającej części na terenie gminy Nędza na północ od Raciborza. W północno – wschodniej części miasta znajduje się fragment rezerwatu o powierzchni 81 ha (20%).

Rezerwat utworzony został na podstawie *Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 stycznia 1957 roku* (M.P. z 1957 r., Nr 14, poz. 109). Celem utworzenia rezerwatu jest ochrona zespołu stawów i towarzyszących im siedlisk wodno-błotnych będących ostoją wielu gatunków ptaków oraz ochrony otaczających stawy lasów łąkowych i łągowych związanych z doliną potoku Łęgoń. Dominujące siedliska leśne na terenie rezerwatu to:

- łąka subkontynentalny z drzewostanem dębowo-grabowym z domieszką lipy drobnolistnej oraz chronionymi gatunkami: lilia złotogłów, barwinek pospolity, bluszcz pospolity, marzanka wonna,
- łąka jesionowo-wiązowy, najbardziej charakterystyczny zespół rezerwatu, ze starodrzewiem z przewagą dębu szypułkowego, jesionu i klonu z niewielką domieszką lip, grabów i wiązów,
- olszowy łąka przypotokowy we wschodniej części rezerwatu, z dominującą olszą czarną z domieszką jesionu, dębu szypułkowego i świerk, w runie gatunki łąkowe (czartawa leśna, niecierpek pospolity), olsowe, szuwarowe, a także łąkowe,
- ols porzeczkowy w północno-wschodniej części rezerwatu, z dominującą olszą czarną, w runie prócz roślin typowych dla olsu (porzeczka czarna, turzyca długokosa, karbieniec pospolity), również bagienne gatunki traw i turzyc,
- kwaśna dąbrowa z dominującymi dębami szypułkowymi i brzozą brodawkowatą z domieszką sosny pospolitej.

Dużą atrakcją rezerwatu są założone przez cystersów na przełomie XIV i XV w. stawy na terenie Raciborza: Brzeziniak i Markowiak oraz poza gminą: Salm Duży, Salm Mały, Babczak, Tatusiak, Grabowiec i Ligotnik. Ogólna powierzchnia stawów wynosi 218 ha - ponad 50% ogólnej powierzchni rezerwatu. Występuje tutaj bogactwo awifauny, ponad 210 gatunków ptaków, w tym 121 lęgowych. Na terenie rezerwatu gniazdują m.in. ptaki wodno-błotne, np.: bocian czarny, kania czarna, perkoz, trzmielojad, kormoran i orlik krzykliwy.

Na podmokłych terenach rezerwatu występuje roślinność wodna i nawodna, najciekawsze gatunki to: kotewka orzech wodny, storczyk, strzałka wodna, salwinia pływająca, grzybień białe, grązel żółty. Ponadto cenne wartości przyrodnicze przedstawiają ponad dwustuletnie aleje nadgroblowe.

Arboretum Bramy Morawskiej

Arboretum Bramy Morawskiej posiada zatwierdzony przez Ministra Ochrony Środowiska status ogrodu botanicznego. Co prawda ogród botaniczny nie jest formą ochrony przyrody w myśl art. 6, ust. 1 *Ustawy o ochronie przyrody*, ale zgodnie z art. 69 tejże ustawy służy ochronie przyrody poprzez:

- uczestnictwo w badaniach naukowych, które mają na celu ochronę gatunków zagrożonych wyginięciem w stanie wolnym,
- edukację w zakresie ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, z uwzględnieniem ochrony różnorodności biologicznej,
- prowadzenie upraw roślin oraz hodowli zwierząt gatunków zagrożonych wyginięciem, w celu ich ochrony *ex situ*, a następnie wprowadzenie do środowiska przyrodniczego w ramach programów ochrony tych gatunków.

Ponadto ogrody botaniczne zgodnie z art. 65 *ustawy o ochronie przyrody* podlegają ochronie w celu zapewnienia ich prawidłowej działalności i rozwoju. Należy zatem Arboretum Bramy Morawskiej uznać za obiekt chroniony.

Arboretum leży w całości na terenie miasta, w jego wschodniej części i obejmuje las mieszany przy osiedlu Obora (Las Obora). Zajmuje powierzchnię 162 ha i jest wewnętrznie zróżnicowane zarówno pod względem morfologicznym (wschodnia krawędź doliny Odry z licznymi ciekami, parowami, pagórami, dolinami), jak i siedliskowym (lasy łęgowe, lasy wilgotne, lasy świeże, lasy mieszane, bory mieszane). Posiada bardzo bogatą florę dziko rosnącą z licznymi gatunkami roślin rzadkich i chronionych oraz kolekcję celowo wprowadzonych roślin ozdobnych (głównie drzew i krzewów).

Obszar NATURA 2000 „Stawy Łęczczok”

Jest to Specjalny Obszar Ochrony siedliskowej (kod PLH240010) - obszar typu B - wydzielone SOO bez żadnych połączeń z innymi obszarami Natura 2000. Obszar o powierzchni 586,1 ha w całości położony na terenie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Ostoja obejmuje kompleks 8 stawów o powierzchni od 2 do 90 ha (łącznie 247 ha), istniejących tu od XIII wieku. Kompleks stawów otaczają lasy o charakterze naturalnym, z licznymi starymi drzewami. Największy obszar pokrywają grądy Tilio-Carpinetum, są też płaty łęgów wiązowo-jesionowych Fraxino-Ulmetum, olsów Circaeolungatae-Alnetum, a także łęgów wierzbowo-topolowych Salici-Populetum. Na terenie obszaru występują też niewielkie powierzchnie łąk, starorzeczka. Płynie tu niewielka rzeka Łęgoń. Stawy są częściowo porośnięte trzciną i szuwarami (25-50% powierzchni stawów). Na niektórych groblach rosną stare dęby.

Ostoja ptasia o randze krajowej K 72 z co najmniej 24 gatunkami ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 2 gatunkami z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Gniazduje tu 118 gatunków ptaków, wśród nich liczne rzadkie i zagrożone, np. podgorzałka. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: czernica, hełmiatka (PCK), zausznik; podgorzałka (PCK), w stosunkowo dużym zagęszczeniu (C7) występuje muchołówka białoszyja. W okresie wędrowek duże koncentracje (C7) osiąga czapla biała.

Obszar jest jedną z nielicznych enklaw naturalnej roślinności w dolinie górnej Odry z 45 zbiorowiskami roślinnymi (8 leśnych i 37 nieleśnych). Wyróżniono 9 rodzajów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Flora liczy 596 gatunków, wśród nich są gatunki prawnie chronione oraz rzadkie i zagrożone, w tym aldrowanda pęcherzykowata - gatunek z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (jedno z nielicznych stanowisk tego gatunku w Polsce). Na terenie obszaru stwierdzono liczne występowanie 10 gatunków nietoperzy. Występuje tu 5 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Zagrożenia obszaru stanowią: zanieczyszczenie wód, kłusownictwo, zanieczyszczenie ściekami, plany budowy w pobliżu obszaru kanału dla żeglugi śródlądowej, linie elektryczne, intensywna turystyka piesza, drenujący wpływ skanalizowanego potoku Łęgoń, obniżanie wód gruntowych na skutek uregulowania Odry.

Obszar w całości położony na terenie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (49 387 ha; 1993); obejmuje rezerwat przyrody Łęczczok (408,88 ha; 1957).

Pomniki przyrody

Na terenie Raciborza zarejestrowanych jest obecnie 20 pomników przyrody, z czego 18 ustanowiono uchwałą Rady Miasta Racibórz. 14 pomników z 18 stanowią pojedyncze drzewa, dwa z pomników to dwie grupy drzew: grupa dwóch cisów oraz grupa ośmiu platanów, poza tym jeden z pomników stanowi szpaler 7 drzew przy ul. Wojska Polskiego a kolejny to pnącze, które ustanowiono uchwałą Nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008 r. w sprawie: ustanowienia pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Racibórz. Dwa pomniki przyrody zostały ustanowione Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego (patrz tabela 13).

Tabela 13. Pomniki przyrody na terenie Raciborza (stan na kwiecień 2009 r.)

Lp.	Obiekt	Lokalizacja	Podstawa prawna
1.	Dąb biały <i>Quercus alba</i> „Elongata”	ul. Londzina 21	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
2.	Dąb błotny <i>Quercus palustris</i>	Park Zamkowy im. Powstańców Śląskich	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
3.	Cypryśnik błotny <i>Taxodium distichum</i>	Park im. Miasta Roth, ul. Bema	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
4.	Cypryśnik błotny <i>Taxodium distichum</i>	zieleniec przy cmentarzu Żołnierzy Radzieckich, ul. Reymonta	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
5.	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	Park im. Miasta Roth, ul. Opawska	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
6.	Platan klonolistny <i>Platanus x acerifolia</i>	Park im. Kpt. Franciszka Stala, ul. Kolejowa	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
7.	Platan klonolistny <i>Platanus x acerifolia</i>	Park im. Kpt. Franciszka Stala, ul. Kolejowa	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
8.	Platan klonolistny <i>Platanus x acerifolia</i>	Park im. Kpt. Franciszka Stala, ul. Kolejowa	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
9.	Platan klonolistny <i>Platanus x acerifolia</i>	Park im. Kpt. Franciszka Stala, ul. Kolejowa	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
10.	Platan klonolistny <i>Platanus x acerifolia</i> - szpaler siedmiu drzew	ul. Wojska Polskiego	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
11.	Platan klonolistny <i>Platanus x acerifolia</i>	ul. Reymonta	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
12.	Grab pospolity <i>Carpinus betulus</i>	Park im. Miasta Roth, ul. Bema	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
13.	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	Park im. Miasta Roth, ul. Bema	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
14.	Platan klonolistny <i>Platanus x acerifolia</i> – grupa ośmiu drzew	ul. Bema	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
15.	Cis pospolity <i>Taxus bacatta</i> – grupa dwóch drzew	ul. Sudecka	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
16.	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	ul. Reymonta	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
17.	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	ul. Londzina	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.
18.	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	ul. Babicka	Uchwała nr XXVI/379/2008 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 listopada 2008r.

Lp.	Obiekt	Lokalizacja	Podstawa prawna
19.	Głaz narzutowy	Plac Wolności	Orzeczenie nr 179 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dn. 10.06.1960 r. Rol-3/19/60 Rozporządzenie nr 21/05 Wojewody Śląskiego z dn. 16 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z dn. 27 czerwca 2005 r. nr 81 poz. 2197)
20.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	100 m na wschód od wjazdu do rezerwatu przyrody „Łęczczok”, działka nr 265/2	Decyzja nr 347 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dn. 14.04.1967 r. RL.VIII.004/2/67 Rozporządzenie nr 4/06 Wojewody Śląskiego z dn. 9 marca 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z dn. 20 marca 2006 r. nr 33 poz. 952)

Ponadto na terenie Raciborza występują pojedyncze drzewa cenne ze względu na swój wiek, wielkość (np. Topole czarne *Populus nigra* w Parku Zamkowym) oraz rzadkość występowania (Kasztanowiec biały, odmiana Baumanna *Aesculus hippocastanum 'Baumannii'* rosnący przy ulicy 1 Maja). Wielką osobliwością Ziemi Raciborskiej jest bardzo dobrze zachowana aleja dwurzędowa Leszczyny tureckiej *Corylus colurna*. Cenne przyrodniczo drzewa zostały wytypowane w Waloryzacji przyrodniczej z 2001 i 2006 r. Tabela 14 zawiera gatunki roślin chronionych i rzadkich z flory wiosennej występujące terenie Raciborza.

Tabela 14. Gatunki pod ochroną ścisłą na terenie Raciborza

L.p.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Występowanie w Raciborzu
1.	<i>Aldrovanda vesiculosa</i>	aldrowanda pęcherzykowata	stawy rezerwatu „Łęczczok”
2.	<i>Dactylorhiza maculata</i>	kukułka (storzyc) plamista	łąki rezerwatu „Łęczczok” i okolic
3.	<i>Dactylorhiza majalis</i>	kukułka (storzyc) szerokolistna	łąki rezerwatu „Łęczczok” i okolic
4.	<i>Equisetum telmateia</i>	skrzyp olbrzymi	las Arboretum Bramy Morawskiej
5.	<i>Galanthus nivalis</i>	śnieżyczka przebiśnieg	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej
6.	<i>Leucoium vernum</i>	śnieżyca wiosenna	las Arboretum Bramy Morawskiej
7.	<i>Scilla bifolia</i>	cebulica dwulistna	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej, łąki rezerwatu „Łęczczok” i okolic
8.	<i>Taxus baccata</i>	cis pospolity	las Arboretum Bramy Morawskiej
9.	<i>Trapa natans</i>	kotewka orzech wodny	stawy rezerwatu „Łęczczok”, staw przy os. Brzezie
10.	<i>Utricularia vulgaris</i>	pływacz zwyczajny	stawy rezerwatu „Łęczczok”

Źródło: Waloryzacja przyrodnicza, 2006.

Tabela 15. Gatunki pod ochroną częściową na terenie miasta Raciborza

L.p.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Występowanie w Raciborzu
1.	<i>Allium ursinum</i>	czosnek niedźwiedzi	lasy, zarośla i brzegi wód rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej, zadrzewienie D.3 przy os. Markowice, Park Zamkowy, Park im. Miasta Roth
2.	<i>Galium odoratum</i>	przytulia wonna	las Arboretum Bramy Morawskiej
3.	<i>Menyanthes trifoliata</i>	bobrek trójlistkowy	stawy i wilgotne łąki rezerwatu „Łęczczok”
4.	<i>Nuphar lutea</i>	grążel żółty	stawy rezerwatu „Łęczczok”, staw wewnątrz zadrzewienia przy os. Brzezie, ciek wewnątrz lasu przy os. Brzezie
5.	<i>Nymphaea alba</i>	grzybienie białe	stawy rezerwatu „Łęczczok”
6.	<i>Vinca minor</i>	barwinek pospolity	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej
7.	<i>Asarum europaeum</i>	kopytnik pospolity	las Arboretum Bramy Morawskiej
8.	<i>Convallaria majalis</i>	konwalia majowa	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej
9.	<i>Frangula alnus</i>	kruszyna pospolita	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej, las przy ul. Rybnickiej, las przy os. Pogwizdów
10.	<i>Hedera helix</i>	bluszcz pospolity	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej, las przy os. Pogwizdów, zadrzewienie na zachodzie miasta, Park Zamkowy, Park im. Miasta Roth, park w Ocicach
11.	<i>Viburnum opulus</i>	kalina koralowa	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej, zadrzewienie przy os. Markowice, zadrzewienie przy os. Brzezie, łąki rezerwatu „Łęczczok” i okolic, Park Zamkowy

Źródło: Waloryzacja przyrodnicza, 2006.

Tabela 16. Inne gatunki rzadkie na terenie miasta Raciborza

L.p.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Występowanie w Raciborzu
1.	<i>Astrantia major</i>	jarzmianka większa	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej
2.	<i>Callitriche stagnalis</i>	rzęśl wielkoowocowa	cieki i stawy w rezerwacie „Łęczczok”
3.	<i>Cardaria draba</i>	pieprzycznik przydrożny	stawy oraz łąki w rezerwacie „Łęczczok”
4.	<i>Carex elongata</i>	turzyca długokłosa	stawy rezerwatu „Łęczczok”
5.	<i>Carex pilosa</i>	turzyca orzęsiona	las Arboretum Bramy Morawskiej
6.	<i>Carex praecox</i>	turzyca wczesna	las Arboretum Bramy Morawskiej
7.	<i>Ceratophyllum submersum</i>	rogatek krótkosztykowy	cieki i stawy w rezerwacie „Łęczczok”
8.	<i>Cirsium rivulare</i>	ostrożeń łąkowy	las Arboretum Bramy Morawskiej, łąki rezerwatu „Łęczczok” i okolic
9.	<i>Comarum palustre</i>	siedmiopalecznik błotny	stawy rezerwatu „Łęczczok”
10.	<i>Corydalis cava</i>	kokorycz pusta	lasy rezerwatu „Łęczczok”
11.	<i>Corydalis intermedia</i>	kokorycz wątła	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej

L.p.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Występowanie w Raciborzu
12.	<i>Corydalis solida</i>	kokorycz pełna	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las A.4 przy os. Brzezie, las Arboretum Bramy Morawskiej, las iglasty przy osiedlu obora C.1
13.	<i>Cruciata glabra</i>	przytulia wiosenna	zadrzewienie D.3 przy os. Markowice, zadrzewienie D.5 przy os. Brzezie, łąki rezerwatu „Łęczczok” i okolic
14.	<i>Eleocharis palustris</i>	ponikło błotne	stawy rezerwatu „Łęczczok”
15.	<i>Eriophorum angustifolium</i>	wełnianka wąskolistna	stawy i wilgotne łąki rezerwatu „Łęczczok”
16.	<i>Galium schultesii</i>	przytulia Schultesa	las Arboretum Bramy Morawskiej
17.	<i>Galium spurium</i>	przytulia fałszywa	las Arboretum Bramy Morawskiej
18.	<i>Genista tinctoria</i>	janowiec barwierski	lasy rezerwatu „Łęczczok”
19.	<i>Geum rivale</i>	kuklik zwisły	łąki rezerwatu „Łęczczok” i okolic
20.	<i>Isopyrum thalictroides</i>	zdrojówka rutewkowata	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej
21.	<i>Lathraea squamaria</i>	łuskiewnik różowy	las Arboretum Bramy Morawskiej
22.	<i>Paris quadrifolia</i>	czworolist pospolity	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej
23.	<i>Petasites albus</i>	lepieźnik biały	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las przy os. Brzezie, las Arboretum Bramy Morawskiej, las przy os. Pogwizdów, las przy ul. Rybnickiej
24.	<i>Primula elatior</i>	pierwiosnka wyniosła	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej, łąki rezerwatu „Łęczczok” i okolic
25.	<i>Spiraea salicifolia</i>	tawuła wierzbolistna	las Arboretum Bramy Morawskiej
26.	<i>Stellaria neglecta</i>	gwiazdnica zaniedbana	łąki rezerwatu „Łęczczok” i okolic
27.	<i>Symphytum tuberosum</i>	żywokost bulwiasty	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las przy os. Brzezie, las Arboretum Bramy Morawskiej, łąki rezerwatu „Łęczczok” i okolic
28.	<i>Trientalis europaea</i>	siódmaczek leśny	lasy rezerwatu „Łęczczok”, las Arboretum Bramy Morawskiej

Źródło: Waloryzacja przyrodnicza, 2006.

Proponowany użytek ekologiczny w mieście Racibórz:

- kompleks stawów i przyległego lasu liściastego przy osiedlu Brzezie.

A) UWARUNKOWANIA:

Początki Raciborza giną w mrokach dziejów wczesnego średniowiecza. Gród raciborski, broniący przeprawy przez Odrę na drodze handlowej prowadzącej przez Bramę Morawską do Polski, istniał już w IX w. Leżał na skrzyżowaniu szlaków z Czech i Moraw do Krakowa, na Ruś i na Śląsk. Według staropolskich przekazów Racibórz był stolicą Kwadów. Po raz pierwszy wzmiankowany jest w Kronice Galla Anonima, gdzie znajduje się informacja o zdobyciu w 1108 r. grodu - castellum (siedziby kasztelana) Racibórz przez rycerzy Bolesława Krzywoustego. W późniejszych przekazach Racibórz występuje jako gród kasztelański, a w okresie rozbitcia dzielnicowego, prawdopodobnie w 1172 r., gród nad Odrą awansował do rangi siedziby książęcej z Mieszkiem I Piłtonogim na tronie. Jako stolica oddzielnego księstwa, Racibórz stał się atrakcyjnym miejscem dla osiedlających się tutaj rzemieślników oraz kupców. Na dokumencie z 1217 r., wystawionym przez księcia opolskiego Kazimierza, odnaleźć można wzmiankę o dokonanej wcześniej lokacji miasta, a także funkcjonowaniu na jego terenie prawa, niewątpliwie flamandzkiego. Racibórz wyrósł na silny gród warowny - w 1241 r. dwukrotnie był w stanie stawić czoła nawałnicy tatarskiej, której uległ nawet Kraków. W 1299 r. wołą księcia Przemysława władzę w Raciborzu przejęła rada miejska. XIII wiek był czasem prężnego rozwoju miasta i kulturowego oddziaływania na inne ziemie polskie.

Dogodne położenie wpływało na szybki rozwój Raciborza. W mieście powstały wielkie składy soli, odbywały się największe na Śląsku targi zboża. Rozwinięte było rzemiosło, zwłaszcza tkactwo i sukiennictwo.

W pierwszej połowie XIV w. Racibórz był najludniejszym miastem na południowym Śląsku. We władaniu Piastów utrzymał się do 1336 r., kiedy to miasto przejęli opawscy Przemyślidzi. Następnie w 1521 r. przeszło we władanie Jagiellonów, a później (1551 r.) wraz z Koroną Czeską we władanie Habsburgów. Podczas wojny trzydziestoletniej w XVII wieku Racibórz był kilkakrotnie niszczonej, w 1683 r. mieszczaństwo zgotowało gorące powitanie królowi Janowi III Sobieskiemu ciągnącemu z wiedeńską odsieczą.

Po wojnie prusko-austriackiej o Śląsk, Racibórz został w połowie XVIII wieku wcielony do Królestwa Pruskiego. Nastąpił wtedy rozwój gospodarczy miasta, szczególnie szybki po wybudowaniu w 1846 r. linii kolejowej, która dwa lata później połączyła Berlin przez Racibórz z Wiedniem. Wydobywano rudy, przetapiano je w hutach. Istniała wytwórnia fajansu. Później rozwinął się przemysł metalowy. W pierwszym dziesięcioleciu XX wieku liczba mieszkańców wzrosła do 39 tysięcy. W drugiej połowie XIX i w XX wieku miasto było ośrodkiem polskości. Działało m.in. Towarzystwo Polsko-Górnośląskie (1886-1939), polska księgarnia, Dom Polski "Strzecha", wychodziły polskie czasopisma, w tym "Nowiny Raciborskie" (1889-1921). Mieszkańcy brali udział w trzech powstaniach śląskich. Wynik plebiscytu w 1921 r. zdecydował, że Racibórz został w państwie niemieckim. Granica między Polską a Niemcami biegła nie opodal miasta. Jednakże w Raciborzu nadal działały polskie organizacje oraz stowarzyszenia kulturalne, społeczne i gospodarcze. Aktywni byli działacze Związku Polaków w Niemczech, spółdzielnia "Rolnik" i "Ogrodnik", Bank Ludowy.

Zmiany polityczne i gospodarcze w Europie po I wojnie światowej, odrodzenie się państwa polskiego i powstanie Czechosłowacji, spowodowały upadek znaczenia Raciborza jako miasta leżącego na ważnym szlaku komunikacyjnym i ośrodka przemysłowego. Powstałe granice państwowe pozrywały dotychczasowe więzi gospodarcze, łączące miasto z regionem.

Mieszkańcy Raciborza nie byli zwolennikami faszyzmu, o czym świadczą raporty hitlerowskiej policji politycznej. Ofiarami represji padli zarówno polscy, jak i niemieccy mieszkańcy ziemi raciborskiej. W czasie okupacji hitlerowskiej w Raciborzu pracowało osiem oddziałów roboczych jeńców brytyjskich, francuskich, radzieckich i włoskich. Istniało ciężkie więzienie i obóz dla wysiedlonych Polaków, a także 3 obozy pracy. Na początku 1945 r. przez miasto przeszły kolumny więźniów ewakuowanych z obozów koncentracyjnych przed zbliżającym się frontem. Zdobyty po ciężkich walkach przez wojska radzieckie 31 marca 1945 r. Racibórz legł w gruzach. Ocenia się, że około 80% domów mieszkalnych, gmachów użyteczności publicznej, zakładów przemysłowych było zniszczonych. W pierwszych dwóch miesiącach do miasta powróciły zaledwie 3 tysiące mieszkańców. Później przybyło ich więcej, osiedlili się repatrianci z innych regionów Polski. W pierwszym powojennym dziesięcioleciu miasto zostało odbudowane, a w latach następnych - rozbudowane. Uruchomiono stare zakłady przemysłowe. W latach 50-tych wzniesiono Fabrykę Kół "Rafako". Zaczęły powstawać osiedla mieszkaniowe wraz z infrastrukturą społeczną i kulturalną. Miasto rozrastało się. W 1975 r. do Raciborza włączono sąsiednie wsie: Markowice, Sudół, Miedonię i Brzezie.

8 lipca 1997 r. Racibórz nawiedziła największa od stuleci powódź. Teren miasta został zalany w 60%. Woda osiągnęła poziom 1046 cm, przekraczając stan alarmowy o 4,5 m.

Racibórz można podzielić na: śródmieście z zespołami zabudowy wielorodzinnej i zabudową jednorodzinną oraz tereny peryferyjne – przyłączone do miasta wsie o charakterystycznej przyulicznej, na ogół obustronnej zabudowie zagrodowej.

A) UWARUNKOWANIA:

Racibórz posiada bogate tradycje kulturowe i historyczne. Przez stulecia krzyżowały się tu wpływy kultury polskiej, czesko-morawskiej i niemieckiej. Atrakcyjność przestrzenną miasta współtworzy bogactwo terenów zielonych sprzyjających szerzeniu się turystyki aktywnej, interesujące z punktu widzenia turystyki miejskiej kulturowe obiekty architektoniczne oraz obiekty kulturalne, sportowe i rekreacyjne.

Na szczególne wyróżnienie spośród obiektów architektonicznych i nie tylko, sprzyjających rozwojowi turystyki miejskiej zasługują zabytki:

- 1) obiekty budownictwa sakralnego:
 - poddominikański kościół p.w. św. Jakuba, zbudowany po roku 1300, gotycki jednonawowy, odbudowany w latach 1637-1655 po pożarze, z barokową kaplicą Gaszyńskich, (pl. Dominikański),
 - kościół Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny – z pocz. XIII w., gotycki, wielokrotnie przebudowany, z ołtarzem w stylu barokowym, z cennymi obrazami i ciekawym wyposażeniem wnętrza (ul. Mickiewicza 8),
 - gotycki Klasztorny Kościół Dominikanek pod wezwaniem św. Ducha - poświęcony 1334 r., po 1810 r. zbór ewangelicki, w 1926 r. zaadaptowany na potrzeby muzeum, polichromia XVII w. (ul. Gimnazjalna),
 - kościół Matki Bożej wzniesiony w stylu późnobarokowym w latach 1723-1736, ołtarz zdobi średniowieczny obraz wotywny, przedstawiający Maryję z Dzieciątkiem; pierwsza historyczna wzmianka o tym kościele, jeszcze wówczas drewnianym, położonym wśród pól, w kierunku Opawy, pochodzi z 15 czerwca 1445 r.,
 - kolumna Matki Bożej autorstwa J. M. Oesterreicha, wykonana w latach 1725-27, kamienna, późnobarokowa (Rynek),
 - figura św. Jana Nepomucena z 1733 r. autorstwa J. M. Oesterreicha, kamienna, późnobarokowa (ul. Bosacka),
 - figura św. Jana Nepomucena z I połowy XVI w., późnobarokowa (pl. Długosza),
 - kościół św. Jana Chrzciciela - od 1856 r. murowany w stylu neogotyckim, wcześniej od 1307 r. drewniany,
 - kościół Św. Mikołaja - obecny kościół wybudowano w latach 1899-1902 w stylu neogotyckim w miejscu najstarszej świątyni na terenie miasta, bo aż z 1060 r.;
- 2) Zamek Piastowski wraz z Kaplicą Św. Tomasza Kantuarijskiego (koniec XIII w.), wielokrotnie przebudowywany – w Kaplicy - "perle baroku śląskiego", zachowane fragmenty ścian pierwotnych, gotyckich i gotycka kamieniarka; budynek bramy I poł. XVII w.; w skrzydle zachodnim i północno-zachodnim Browar z 1567 r. (ul. Zamkowa);
- 3) Baszta miejska tzw. Więzienna z XVI w. przy ul. Basztowej, mury miejskie z XIII/XIV w. w części przebudowane, zachowane fragmenty przy ul. Drzymały, Basztowej, Lecznicy;
- 4) budynek sądu wzniesiony w latach 1823-1826 wg projektu Krausego weryfikowanego przez K.F. Schinkla, późno klasycystyczny z zachowanym detalem architektonicznym (ul. Nowa 29);
- 5) Zajazd z II połowy XVIII w., brak wyraźnych cech stylowych (ul. Londzina 45);
- 6) kamienica z początku XX w., secesyjna z bardzo dobrze zachowanym detalem architektonicznym (ul. Batorego 4);
- 7) Zakład Karny wzniesiony w latach 1845-1851 przez architekta Busse - ucznia K. F. Schinkla, przebudowany w 1919 r., neogotycki, zachowany ceglany detal architektoniczny (ul. Eichendorffa 14);
- 8) przystań żeglarska zaprojektowana przez P. Lachmanna, wybudowana około 1913 r. (ul. Zamkowa);
- 9) Budynek dawnego Miejskiego Instytutu Lecznicy – rok budowy 1802 (ul. Lecznicy 7).
- 10) zakład poprawczy wybudowany w latach 1889-1892, dawna siedziba sądu grodzkiego, zaprojektowany w stylu neorenesansu niderlandzkiego;
- 11) budynek dawnego Banku Ludowego – eklektyczny, powstał około trzeciej ćwierci XIX w. Obecnie siedziba PTTK (ul. Chopina 16);
- 12) zabytkowy parowóz TW-53 (kolej wąskotorowa) - znajduje się na pl. Dworcowym.

Racibórz dysponuje średnio rozbudowaną bazą noclegową. Przyciąga jednak turystów atrakcyjnymi szlakami turystycznymi tj.:

- Żółty - szlak „Polskich szkół mniejszościowych” (Chałupki – Bierawa),
- Czerwony - szlak „Husarii Polskiej” (Gliwice – Krzanowice),
- Niebieski - szlak Młodości Eichendorffa (Kobyła - Łubowice),
- Zielony – szlak Gołęźców (przez gminę Kornowac- Obora),

oraz trasami spacerowymi:

- Nr 1 – Płyta Rynku – ulice: Długa, Londzina, Kościelna, Kozielska, Śląska, Sportowa, Park Zamkowy, ul. Zamkowa, Morawska, Armii Krajowej, Podwale, S. Drzymały, Basztowa, Nowa,
- Nr 2 – MCI, m.in. ulice: Nowa, Solna, Lecznicza, Wojska Polskiego, Wileńska, Lwowska, Opawska, Matejki, Słowackiego, Ocicka, Jana Pawła II, Żorska, Wczasowa, Warszawska, Waryńskiego, Park im. Miasta Roth, J. Bema, H. Sienkiewicza, Basztowa, Zborowa, Mickiewicza, Młyńska, Plac Dominikański.

Ofertę turystyczną Raciborza wzbogacają cykliczne imprezy kulturalne i sportowe, koncerty i festiwale, jak również organizowane co roku Dni Raciborza.

Warunki naturalne pozwoliły na wytworzenie kompleksów zieleni miejskiej, w tym zespołów parkowo-leśnych, należą do nich:

- 1) Arboretum Bramy Morawskiej o powierzchni 163 ha złożone z dwóch części: około 35-hektarowego zagospodarowanego i ogrodzonego ogrodu właściwego, gdzie znajdują się kolekcje roślin i ośrodki dydaktyczne oraz części przyrodniczo - krajobrazowej z fragmentami naturalnej przyrody, gdzie spotkać można dęby o 4 metrowym obwodzie, jary, stawy i źródła; Arboretum Bramy Morawskiej przyjęto do Rady Ogrodów Botanicznych, co umożliwi ścisłą współpracę z innymi ogrodami w zakresie wymiany doświadczeń organizacyjnych i naukowych, kolekcji gatunków roślin i pozyskiwania środków finansowych; na terenie Arboretum znajduje się Mini ZOO z ok. 100 gatunkami zwierząt i ptaków, nieopodal znajduje się kąpielisko oraz miejsca kempingowe dla turystów;
- 2) Rezerwat przyrody stawowy „Łęczczok” o powierzchni 408,21 ha (w tym 247 ha stawów) oddalony od centrum miasta o kilka kilometrów; utworzony w 1957 r. dla ochrony wielogatunkowego lasu łąkowego, alei zabytkowych drzew i pocysterskich stawów rybnych; unikalna oraz bogata fauna i flora rezerwatu znalazła dogodne warunki do przetrwania dzięki czynnikom biogeograficznym; przez obszar rezerwatu wiodą także trasy przelotów ptactwa do ciepłych krajów, dla których Łęczczok jest przystankiem w podróży; jest to jedna z najbogatszych w Polsce ostoja awifauny, gdzie można obserwować ok. 211 gat. ptaków, w tym 121 gat. ptaków łąkowych i prawdopodobnie łąkowych; duża część zwierząt żyjących na terenie Łęczczoka należy, wedle kryteriów Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUNCN), do gatunków wymierających lub narażonych na wymarcie. Flora rezerwatu obejmuje ponad 500 gatunków roślin naczyniowych, w tym 70 gatunków drzew oraz 54 gatunki roślin zarodnikowych, w powyższej liczbie znajduje się też około 30 gatunków roślin chronionych: 22 gatunki objęte ochroną ścisłą i 8 gatunków objętych ochroną częściową. dodatkową atrakcją Łęczczoka jest Aleja Husarii Polskiej, wzdłuż tego fragmentu szlaku turystycznego o całkowitej długości 158 km, rosną wielowiekowe aleje dębów i buków - część z dębów zasadził prawdopodobnie sam Jan III Sobieski podążając na Wiedeń;
- 3) Park Zamkowy okala jedną z najciekawszych atrakcji turystycznych Raciborza – Zamek Piastowski; na terenie parku znajduje się pomnik przyrody – dąb błotny, a także, odsłonięty w 1958 r., obelisk poświęcony Powstańcom Śląskim; przez park wiedzie rozbudowana sieć ścieżek spacerowych i trasa rowerowa, na trasie której znajduje się dawna przystań żeglarska z 1913 r.;
- 4) Park im. Miasta Roth – na terenie parku znajdują się cztery pomniki przyrody: dąb błotny, cypryśnik błotny, grab pospolity i jesion wyniosły, ok. 10 000 m² powierzchni parku zajmuje malowniczy staw z niewielką zadrzewioną wysepką; w parku rozbudowana jest sieć ścieżek spacerowych oraz plac zabaw dla dzieci, na niekorzyść parku przemawia brak oświetlenia parku, co jest przyczyną dewastacji terenu;
- 5) Park im. kpt. Franciszka Stała - na terenie parku znajdują się 4 pomniki przyrody – platany klonolistne.

Leśno – stawowy rezerwat przyrody Łęczczok oraz Arboretum Bramy Morawskiej wchodzi w skład największego w woj. śląskim Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Zieleń miejską Raciborza tworzą 3 parki o pow. 21,11 ha, zieleńce i skwery zajmujące 28,64 ha, zieleń osiedlowa - 38,5 ha oraz ogródki działkowe - 96,66 ha.

A) UWARUNKOWANIA:

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z dn. 17 września 2003 r.) z późniejszymi zmianami:

Art. 3.

- 1) zabytek – nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich część lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące dziedzictwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową,
- 2) zabytek nieruchomy – nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, o których mowa w pkt 1,
- 3) zabytek ruchomy – rzecz ruchoma, jej część lub zespół rzeczy ruchomych, o których mowa w pkt 1,
- 4) zabytek archeologiczny - zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

(...)

- 12) historyczny układ urbanistyczny – przestrzenne założenie miejskie lub wiejskie, zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic i sieci dróg.

Na terenie Raciborza znajdują się liczne budynki oraz zabytki ruchome posiadające wartość historyczną, jak również obszary, które ze względu na układ przestrzenny, zagospodarowanie oraz zabudowę zostały objęte ochroną prawną. Zabytki objęte są ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków lub ustalenie ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Do rejestru zabytków województwa śląskiego wpisanych jest 41 obiektów z terenu miasta Raciborza, w tym:

- 1) Stare miasto w granicach średniowiecznych murów obronnych – wpisane do rejestru pod nr A/1669/175/97, jako historyczny układ urbanistyczny,
- 2) zespoły historycznej zabudowy – tabela 17;
- 3) zabytki nieruchome - tabela 18,
- 4) zabytki ruchome - tabela 19,
- 5) zabytki archeologiczne (załącznik UT/27).

Tabela 17 . Zespoły historycznej zabudowy na terenie Raciborza wpisane do rejestru zabytków

L.p.	Obiekt	Adres	Numer rejestru zabytków
1.	Zespół budynków zakładu karnego	ul. Eichendorfa 14	A/1509/92
2.	Zespół kościoła parafialnego neogotyckiego z 1856 roku pod wezwaniem Św. Jana Chrzciciela: - kościół, - mur z bramami i stacjami Drogi Krzyżowej, - dwie kaplice przy kościele, - kaplica cmentarna murowana, - kaplica cmentarna drewniana	ul. Morawska 1	A/1693/1982/98
3.	Zespół zamkowy: - zamek z XIII/XVI wieku, - kaplica z 1290 roku, - budynek bramny z XIII i XVI wieku, - pozostałości murów obronnych od strony zachodniej, - park	ul. Zamkowa	A/1672/66/97

Źródło: Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

Tabela 18 . Zabytki nieruchome na terenie Raciborza wpisane do rejestru zabytków

L.p.	Obiekt	Adres	Numer rejestru zabytków
1.	Kościół Wniebowzięcia NMP.	ul. Mickiewicza 8	A/1671/19/48
2.	Kościół św. Jakuba (dawniej Dominikanów)	Plac Dominikański	A/1670/28/48
3.	Dawny kościół Dominikanek pod wezwaniem Ducha Świętego – obecnie Muzeum	ul. Gimnazjalna 1	A/Op-613/59
4.	Budynek Muzeum	ul. Chopina 12	A/1295/83
5.	Baszta więzienna z fragmentem murów miejskich	ul. Basztowa	A/1674/750/97
6.	Mury obronne	ul. Drzymały	A/1673/749/97
7.	Dawny zajazd biskupi	ul. Londzina 45	A/1677/766/97
8.	Budynek dawnego sądu - obecnie Szkoła Podstawowa nr 16; Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich	ul. Wojska Polskiego 24	A/1619/95
9.	Budynek Sądu Rejonowego	ul. Nowa 29	A/1676/1970/97
10.	Budynek w stylu neogotyckim - obecnie Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych	Plac Władysława Jagiełły 3	A /1620/95
11.	Budynek Domu Kultury "STRZECHA"	ul. Londzina 38	A/1568/94
12.	Kościół p.w. Matki Bożej	ul. Jana Pawła II	A/20/48
13.	Dawny szpital	ul. Lecznicza 7	A/1675/1171/97
14.	Kamienica	ul. Londzina 8	A/1450/91
15.	Budynek mieszkalny	ul. Londzina 17	A/1452/91
16.	Budynek mieszkalny	ul. Londzina 18	A/1430/91
17.	Kamienica	ul. Londzina 10	A/1451/91
18.	Kamienica	ul. Chopina 16	A/1523/93
19.	Kamienica	ul. Ogrodowa 15	A/1520/93
20.	Kamienica	ul. Ogrodowa 23	A /1521/93
21.	Kamienica	ul. Stefana Batorego 4	A/1522/93
22.	Kamienica	ul. Podwale 15	A/1456/92
23.	Budynek dawnej przystani żeglarskiej z końca XIX w.	ul. Zamkowa 2a	A/1618/95
24.	Neogotycki budynek dawnych koszar wojskowych z przełomu lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XIX w.	ul. Zamkowa 13	A/1457/92
25.	Sichlerz nr 27 z XIX w., drewniano – murowany	ul. Czynu Społecznego	A/1700/1821/98
26.	Kościół św. Jadwigi	ul. Powstańców Śląskich 8	A/222/08
27.	Kościół parafialny pod wezwaniem Matki Boskiej z XVIII w., barokowy	ul. Jana Pawła II	A/1694/20/98

Źródło: Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

Tabela 19. Zabytki ruchome na terenie Raciborza wpisane do rejestru zabytków

L.p.	Obiekt	Lokalizacja	Numer rejestru zabytków
1.	Kolumna Matka Boska Niepokalanie Poczęta	Rynek	B/613/91
2.	Figura Święty Jan Nepomucen z pierwszej połowy XVIII w. późno barokowa	Skrzyżowanie ul. Bosackiej i Rudzkiej	B/614/91
3.	Figura Święty Jan Nepomucen	Plac Długosza	B/615/91

Źródło: Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE I TABELARYCZNE NR UT/26

UWARUNKOWANIA – PROBLEMATYKA: OBIEKTY WSKAZANE DO OCHRONY ZAPISAMI PLANÓW

A) UWARUNKOWANIA:

Poprzez zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ochroną zostały objęte 246 obiekty (tabela 20.).

Tabela. 20 Obiekty objęte ochroną poprzez zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

L.p.	Obiekt	Adres	Nr budynku	Jednostka strukturalna
1	Kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa	Warszawska	29	Śródmieście
2	Klasztor ob. Szkoła Ekonomiczna	Chopina	3	Śródmieście
3	Cmentarz rzymsko – katolicki “Jeruzalem”	Ocicka	100	Śródmieście
4	Figura św. Jana Nepomucena - usytuowana na terenie byłego klasztoru O.O. Reformatorów	Londzina	16	Śródmieście
5	Rzeźba nagrobna - Park miejski	Opawska		Śródmieście
6	Figura św. Jana Nepomucena – przy fasadzie kościoła p.w. św. Jakuba	Rynek		Śródmieście
7	Krzyż Męki Pańskiej	Mickiewicza		Śródmieście
8	Szpital miejski im. Józefa Rostka	Bema	5	Śródmieście
9	Bank	Sienkiewicza	2	Śródmieście
10	Urząd Skarbowy	Drzymały	32	Śródmieście
11	Poczta	Pocztowa	14	Śródmieście
12	Kamienica	Bankowa	2	Śródmieście
13	Zespół Szkół Zawodowych	Wileńska	8	Śródmieście
14	Dawny dom parafialny gminy ewangelickiej – ob. Urząd Stanu Cywilnego	Wileńska	7	Śródmieście
15	Technikum budowlane	Wileńska	6	Śródmieście
16	Technikum budowlane – sala gimnastyczna	Wileńska	6	Śródmieście
17	I Liceum Ogólnokształcące	Kasprowicza	11	Śródmieście
18	I Liceum Ogólnokształcące – sala gimnastyczna	Kasprowicza	11	Śródmieście
19	Willa – ob. Miejska Biblioteka Publiczna	Kasprowicza	12	Śródmieście
20	Dawny dom parafialny gminy ewangelickiej – ob. Cech rzemiosł różnych	Kilińskiego	2	Śródmieście
21	Dawny przytułek dla starców im. “Bożego Ciała”	Klasztorna	3	Śródmieście
22	Willa miejska	Drzymały	9	Śródmieście
23	Kamienica	Plac Władysława Jagiełły	4	Śródmieście
24	Kamienica	Plac Wł. Jagiełły	5	Śródmieście
25	Kamienica	Kolejowa	19	Śródmieście
26	Ośrodek Szkolno – wychowawczy dla głuchych	Karola Miarki	4	Śródmieście
27	Spichlerz	Mariańska	110	Śródmieście
28	Kamienica	Ogrodowa	30	Śródmieście
29	Szkoła ob. Przedszkole nr 10	Ogrodowa	31	Śródmieście
30	Kamienica	Ogrodowa	32	Śródmieście
31	Kamienica	Opawska	12	Śródmieście
32	Kamienica	Opawska	14	Śródmieście
33	Zespół domów	Waryńskiego	17	Śródmieście

L.p.	Obiekt	Adres	Nr budynku	Jednostka strukturalna
34	Zespół domów	Waryńskiego	19	Śródmieście
35	Zespół domów	Waryńskiego	21	Śródmieście
36	Szkoła – ob. Szkoła Podstawowa nr 11	Opawska	81	Śródmieście
37	Obiekt Archiwum Państwowego	Solna	20	Śródmieście
38	Kamienica	Sienkiewicza	4	Śródmieście
39	Kamienica	Sienkiewicza	6	Śródmieście
40	kamienica	Staszica	4	Śródmieście
41	Kamienica	Staszica	6	Śródmieście
42	Kamienica	Staszica	8	Śródmieście
43	kamienica	Staszica	9	Śródmieście
44	Kamienica	Staszica	11	Śródmieście
45	Kamienica	Staszica	13	Śródmieście
46	Kamienica	Staszica	15	Śródmieście
47	Kamienica	Staszica	17	Śródmieście
48	Kamienica	Staszica	19	Śródmieście
49	Kamienica	Staszica	21	Śródmieście
50	Kamienica	Wojska Polskiego	2	Śródmieście
51	Szkoła – ob. Szkoła Podstawowa nr 4	Wojska Polskiego	8	Śródmieście
52	Kamienica	Plac Wolności	7	Śródmieście
53	Kamienica	Plac Wolności	12	Śródmieście
54	Kamienica	Plac Wolności	13	Śródmieście
55	Dawna Składnica Wyrobów Tytoniowych	Reymonta	14	Śródmieście
56	Leżakownia win importowanych – ob. Wytwórnia win	Zborowa	2	Śródmieście
57	Zespół domów mieszkalnych	Miarki, Stelmacha, Bończyka		Śródmieście
58	Figura Jana Nepomucena	Warszawska	przy kościele N.S.J.	Śródmieście
59	Krzyż Męki Pańskiej	Warszawska	przy kościele N.S.J.	Śródmieście
60	Krzyż Męki Pańskiej	Opawska	naprzeciw nr 102	Śródmieście
61	Krzyż Męki Pańskiej	Jana Pawła II	w otoczeniu kościoła M.B.	Śródmieście
62	Krzyż Męki Pańskiej	Jana Pawła II	w otoczeniu kościoła M.B.	Śródmieście
63	Kapliczka	Jana Pawła II	naprzeciw nr 112	Śródmieście
64	Krzyż Męki Pańskiej	Ocicka	skrzyżowanie z ul. Jana Pawła II	Śródmieście
65	Zespół budynków mieszkalnych	Kwiatowa	1, 3	Miedonia
66	Zespół budynków mieszkalnych	Kwiatowa	2-20	Miedonia
67	Zespół budynków mieszkalnych	Kwiatowa	5-17	Miedonia
68	Zespół budynków mieszkalnych	Kwiatowa	19-29	Miedonia
69	Zespół budynków mieszkalnych	Kwiatowa	22-40	Miedonia
70	Budynek mieszkalny	Sempołowska	1	Miedonia
71	Kościół p.w. Św. Mateusza i Macieja	róg ulic Gawliny i Myśliwca		Brzezie
72	Dom parafialny (probostwo)	Myśliwca	18	Brzezie

L.p.	Obiekt	Adres	Nr budynku	Jednostka strukturalna
73	Budynek klasztoru ss. Maryi Niepokalanej	Gawliny	5	Brzezie
74	Budynek mieszkalny – (willa 1912)	Brzeska	10	Brzezie
75	Budynek mieszkalny – (Villa Mare 1911)	Brzeska	8	Brzezie
76	Budynek mieszkalny – (willa 1906)	Brzeska	28	Brzezie
77	Budynek stacji kolejowej	Torowa	1	Brzezie
78	Budynek mieszkalny	Brzeska	20	Brzezie
79	Budynek mieszkalny	Brzeska	25	Brzezie
80	Budynek mieszkalny	Brzeska	31	Brzezie
81	Budynek mieszkalny	Brzeska	39	Brzezie
82	Budynek mieszkalny	Brzeska	40	Brzezie
83	Budynek mieszkalny	Brzeska	48	Brzezie
84	Budynek przedszkola	Brzeska	54	Brzezie
85	Budynek mieszkalny i świetlica	Brzeska	57	Brzezie
86	Budynek mieszkalny	Myśliwca	2	Brzezie
87	Budynek mieszkalny	Myśliwca	4	Brzezie
88	Budynek mieszkalny	Pogrzebieńska	28	Brzezie
89	Budynek mieszkalny	Rybnicka	101	Brzezie
90	Budynek administracyjno-biurowy	Zakładowa	1	Brzezie
91	Budynek mieszkalny	Zakładowa	13	Brzezie
92	Kościół p.w. św. Jadwigi	Powstańców Śl.	8	Markowice
93	Budynek mieszkalny	Powstańców Śl.	8	Markowice
94	Budynek mieszkalny	Powstańców Śl.	9	Markowice
95	Budynek mieszkalny	Powstańców Śl.	11,13	Markowice
96	Budynek mieszkalno - gospodarczy	Powstańców Śl.	14	Markowice
97	Budynek mieszkalny	Powstańców Śl.	16	Markowice
98	Budynek mieszkalno - gospodarczy	Powstańców Śl.	18	Markowice
99	Budynek mieszkalny	Powstańców Śl.	42	Markowice
100	Budynek mieszkalny	Arki Bożka	2	Markowice
101	Budynek mieszkalny	Arki Bożka	43	Markowice
102	Budynek mieszkalny	Gałczyńskiego	4	Markowice
103	Gospoda	Gliwicka	8	Markowice
104	Budynek mieszkalny (dawna szkoła)	Hetmańska	9	Markowice
105	Budynek poczty	Jordana	4	Markowice
106	Budynek szkoły	Jordana	6	Markowice
107	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie	Powstańców Śl., plac kościoła p.w. św. Jadwigi		Markowice
108	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie	róg ul. Plebiscytowej i Olimpijczyka (przy posesji Olimpijczyka 6)		Markowice
109	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	Olimpijczyka	35	Markowice
110	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie	róg ul. Kombatantów i Jordana (przy posesji Kombatantów 3)		Markowice
111	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie	róg ul. Kombatantów i Plebiscytowej (przy posesji Plebiscytowej 14a)		Markowice

L.p.	Obiekt	Adres	Nr budynku	Jednostka strukturalna
112	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie	Norwida 14b (rejon skrzyżowania ul. Norwida z Plebiscytową)		Markowice
113	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie	Gliwicka	4f	Markowice
114	Krzyż drewniany z postacią Chrystusa na postumencie	róg ul. Hetmańskiej i Babickiej		Markowice
115	Krzyż drewniany z postacią Chrystusa na postumencie	Odrożenia (naprzeciw posesji nr 12)		Markowice
116	Krzyż kamienny	Babicka	4	Markowice
117	Kapliczka domkowa, murowana z cegły	Arki Bożka (przy posesji ul. Arki Bożka 41)		Markowice
118	Figura Matki Boskiej, kamienna na postumencie	Powstańców Śl., Plac kościoła p.w. św. Jadwigi		Markowice
119	Figura Matki Boskiej, kamienna na postumencie	Arki Bożka (ogród przy posesji nr 2)		Markowice
120	Cmentarz żydowski	Fojcika		Stara Wieś - Proszowiec
121	Kamienica (zburzona – maj 2006)	Głubczycka	17	Stara Wieś - Proszowiec
122	Kamienica	Głubczycka	18	Stara Wieś - Proszowiec
123	Kamienica	Głubczycka	24	Stara Wieś - Proszowiec
124	Kamienica	Głubczycka	25	Stara Wieś - Proszowiec
125	Kamienica	Głubczycka	27	Stara Wieś - Proszowiec
126	Kamienica	Głubczycka	28	Stara Wieś - Proszowiec
127	Kamienica	Głubczycka	32	Stara Wieś - Proszowiec
128	Kamienica	Głubczycka	39	Stara Wieś - Proszowiec
129	Kamienica	Głubczycka	41	Stara Wieś - Proszowiec
130	Kamienica	Głubczycka	43	Stara Wieś - Proszowiec
131	Cmentarz wraz z pomnikiem poległych w czasie I wojny światowej	Głubczycka		Stara Wieś - Proszowiec
132	Budynek	Kozielska		Stara Wieś - Proszowiec
133	Budynek	Kozielska	7	Stara Wieś - Proszowiec
134	Budynek	Kozielska	9	Stara Wieś - Proszowiec
135	Szkoła nr 8	Kozielska		Stara Wieś - Proszowiec
136	Kamienica	Kozielska	28	Stara Wieś - Proszowiec
137	Kamienica	Kozielska	51	Stara Wieś - Proszowiec
138	Budynek mieszkalny	Kozielska	54	Stara Wieś -

L.p.	Obiekt	Adres	Nr budynku	Jednostka strukturalna
				Proszowiec
139	Budynek mieszkalny	Kozielska	56	Stara Wieś - Proszowiec
140	Cmentarz	Kozielska		Stara Wieś - Proszowiec
141	Kościół par. p.w. św. Mikołaja	Kościelna	1	Stara Wieś - Proszowiec
142	Plebania	Kościelna	1	Stara Wieś - Proszowiec
143	Kamienica	Kościelna	32	Stara Wieś - Proszowiec
144	Kamienica	Mariańska	3	Stara Wieś - Proszowiec
145	Kamienica	Mariańska	25	Stara Wieś - Proszowiec
146	Kamienica	Mariańska	55	Stara Wieś - Proszowiec
147	Kamienica	Mariańska	61	Stara Wieś - Proszowiec
148	Kamienica	Mariańska	93	Stara Wieś - Proszowiec
149	Budynek	Michejdy	25	Stara Wieś - Proszowiec
150	Budynek	Michejdy	31	Stara Wieś - Proszowiec
151	Budynek	Michejdy	33	Stara Wieś - Proszowiec
152	Bud. Mieszkalny	Michejdy	35	Stara Wieś - Proszowiec
153	Budynek	Michejdy	44	Stara Wieś - Proszowiec
154	Budynek	Michejdy	46	Stara Wieś - Proszowiec
155	Budynek	Michejdy	48	Stara Wieś - Proszowiec
156	Budynek	Michejdy	50	Stara Wieś - Proszowiec
157	Budynek	Michejdy	52	Stara Wieś - Proszowiec
158	Miejsce dawnego cmentarza cholerycznego	Skrzyżowanie ul. Starowiejskiej i Leśmiana		Stara Wieś - Proszowiec
159	Budynek	Starowiejska	3	Stara Wieś - Proszowiec
160	Budynek mieszkalny	Starowiejska	33	Stara Wieś - Proszowiec
161	Budynek mieszkalny	Starowiejska	67	Stara Wieś - Proszowiec
162	Cmentarz ewangelicki	Starowiejska		Stara Wieś - Proszowiec
163	Krzyże, figury przydrożne, kapliczki, pomniki,			Stara Wieś - Proszowiec
164	Kościół p.w. Św. Krzyża	Bogumińska	73	Sudół Studzienna -
165	Kościół p.w. Matki Boskiej Różańcowej	Czynu Społecznego	8	Sudół Studzienna -

L.p.	Obiekt	Adres	Nr budynku	Jednostka strukturalna
166	Budynek mieszkalny	Bogumińska	14,16	Sudół Studzienna -
167	Budynek administracyjno - techniczny	Bogumińska	48	Sudół Studzienna -
168	Budynek mieszkalny	Hulczyńska	25	Sudół Studzienna -
169	Budynek przemysłowy	Hulczyńska	49	Sudół Studzienna -
170	Budynek mieszkalny	Hulczyńska	92	Sudół Studzienna -
171	Browar	Zamkowa	2	Ostróg
172	Kamienica	Bielska	4	Ostróg
173	Kamienica	Bielska	5	Ostróg
174	Kamienica	Bosacka	22	Ostróg
175	Budynek mieszkalny	Bosacka	32	Ostróg
176	Budynek biurowy	Bosacka	48	Ostróg
177	Kamienica	Bosacka	52	Ostróg
178	Budynek mieszkalny	Bosacka	56	Ostróg
179	Kamienica	Karola	3	Ostróg
180	Budynek mieszkalny	Karola	9	Ostróg
181	Budynek mieszkalny	Książęca	5a	Ostróg
182	Willa	Morawska	2	Ostróg
183	Kamienica	Morawska	3	Ostróg
184	Kamienica	Morawska	8	Ostróg
185	Cmentarz (nieczynny)	Morawska		Ostróg
186	Cmentarne kaplice	Morawska		Ostróg
187	Kamienica	plac Nałkowskiej	1	Ostróg
188	Kamienica	plac Nałkowskiej	2	Ostróg
189	Budynek biurowy	plac Okrzei	4	Ostróg
190	Kamienica	Przejazdowa	1	Ostróg
191	Kamienica	Przejazdowa	5	Ostróg
192	Kamienica	Przejazdowa	16	Ostróg
193	Kamienica	Rudzka	14	Ostróg
194	Kamienica	Rudzka	26	Ostróg
195	Kamienica	Rudzka	32	Ostróg
196	Kamienica	Rudzka	33	Ostróg
197	Kamienica	Rudzka	34	Ostróg
198	Kamienica	Rudzka	36	Ostróg
199	Kamienica	Rudzka	37	Ostróg
200	Kamienica	Rudzka	38	Ostróg
201	Kamienica	Rudzka	40	Ostróg
202	Kamienica	Rudzka	43	Ostróg
203	Kamienica	Rudzka	44	Ostróg
204	Kamienica	Rudzka	46	Ostróg
205	Kamienica	Rudzka	47	Ostróg
206	Budynek	Rudzka	99	Ostróg
207	Kamienica	Rzemieślnicza	2	Ostróg
208	Kamienica	Rzemieślnicza	6	Ostróg
209	Kamienica	Rzemieślnicza	8	Ostróg

L.p.	Obiekt	Adres	Nr budynku	Jednostka strukturalna
210	Kamienica	Rzemieślnicza	10	Ostróg
211	Budynek mieszkalny	Rzemieślnicza	12	Ostróg
212	Kamienica	Rzemieślnicza	14	Ostróg
213	Kaplica	Rzemieślnicza		Ostróg
214	Stajnia	Zamkowa	13	Ostróg
215	Figura św. Jana Nepomucena	Bosacka		Ostróg
216	Kamienica	Bosacka	61	Ostróg
217	Budynek biurowy	Rudzka	93	Ostróg
218	Cegielnia	Rudzka	101	Ostróg
219	Kaplica cmentarna	Rudzka		Ostróg
220	Willa	Królewska	22	Ostróg
221	Budynek wodociągowej wieży ciśnień	1 Maja	8	Płonia
222	Zespół zabudowy zbiorników wodnych	1 Maja	8	Płonia
223	Budynek dawnego Klubu Strzeleckiego	Łąkowa		Płonia
224	Budynek mieszkalny	Fabryczna	26	Płonia
225	Budynek mieszkalny	Rybnicka	45	Płonia
226	Budynek bramny nr 4	Szkolna		Płonia
227	Budynek przemysłowy (prasownia)	teren zakładu Carbon		Płonia
228	Budynek przemysłowy (warsztat mechaniczny)	teren zakładu Carbon		Płonia
229	Budynek przemysłowy (warsztat elektryczny)	teren zakładu Carbon		Płonia
230	Budynek przemysłowy (magazyn techniczny)	teren zakładu Carbon		Płonia
231	Budynek przemysłowy (budynek kontroli jakości)	teren zakładu Carbon		Płonia
232	Budynek przemysłowy (stara młynownia)	Piaskowa	6	Płonia
233	Budynek przemysłowy (stara część prasowni)	Piaskowa	6	Płonia
234	Budynek przemysłowy	Piaskowa	6	Płonia
235	Budynek przemysłowy	Piaskowa	7c	Płonia
236	Budynek przemysłowy	Piaskowa	4	Płonia
237	Budynek administracyjny	Piastowska		Płonia
238	Kapliczka architektoniczna domkowa	Fabryczna		Płonia
239	Kapliczka architektoniczna domkowa	Rybnicka		Płonia
240	Kapliczka architektoniczna domkowa	Szkolna		Płonia
241	Kapliczka słupowa	Tarnowska		Płonia
242	Położony na wzniesieniu pierwotny dwór z folwarkiem oraz usytuowanym poniżej parkiem dworskim	Gdańska		Ocice
243	Położony na drugim brzegu wzniesienia dominujący w kompozycji obiekt kościoła z położonym poniżej cmentarzem	Gdańska		Ocice
244	Gmach szkoły z terenem przyszkolnym	J. Tuwima		Ocice
245	Regularny układ urbanistyczny osiedla robotniczego o rytmicznym porządku powtarzalnej zabudowy mieszkaniowej, stanowiący tło dla kompozycji centralnej, w szczególności układ zabudowy mieszkaniowej	przy ulicach: Francuskiej, Osiedleńczej, Gdańskiej, Kolonialnej		Ocice
246	Kapliczka przydrożna	ul. Wiejska		Ocice

Źródło: Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Raciborza.

A) UWARUNKOWANIA

Na terenie Raciborza występują liczne ślady, będące pozostałością egzystencji i działalności człowieka od okresu wpływów rzymskich. Stanowiska archeologiczne na terenie miasta Raciborza wpisane do rejestru zabytków przedstawia tabela:

Tabela 21.

Lp.	Nr stanowiska Nr obszaru/ Nr stanowiska na obszarze/ Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Blizsza chronologia
1.	AZP 101-40/23/7, w tym uwzględniono stanowiska od 23a do 23z	AZP 101-40	23	1	konstrukcje drewniane i murowane, mur obronny, rury wodociągowe	od pocz. XII w. do czasów nowożytnych	
2.	AZP 101-40/24/8	AZP 101-40	24	8	grodzisko - gród (konstrukcje drewniane) zamek (relikty architekt.), miasto	wczesne średniowiecze wczesne i późne średniowiecze i czasy nowożytne	IX-XII w. XII-XX w.
3.	AZP 101-40/25/35	AZP 101-40	25	35	ślad osadnictwa punkt osadniczy	pradzieje	neolit
4.	AZP 101-40/26/36	AZP 101-40	26	36	osada	łużycka	epoka brązu
5.	AZP 101-40/27/37	AZP 101-40	27	37	osada osada obronna ślad osadnictwa grodzisko wieś punkt osadniczy wieś	łużycka łużycka przeworska wczesne średniowiecze późne średniowiecze przeworska późne średniowiecze	epoka brązu OWR VII-VIII w. OWR
6.	AZP 101-40/28/38	AZP 101-40	28	38	ślad osadnictwa ślad osadnictwa osada ślad osadnictwa ślad osadnictwa	pradzieje przeworska wczesne średniowiecze późne średniowiecze	epoka kamienia OWR VII-IX w.
7.	AZP 101-40/29/39	AZP 101-40	29	39	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa osada ślad osadnictwa	pradzieje łużycka pradzieje wczesne średniowiecze wczesne średniowiecze	epoka kamienia VI-VII w. VIII-X w.

Lp.	Nr stanowiska Nr obszaru/ Nr stanowiska na obszarze/ Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia
8.	AZP 101-40/30/40	AZP 101-40	30	40	ślad osadnictwa ślad osadnictwa punkt osadniczy ślad osadnictwa punkt osadniczy ślad osadnictwa	łużycka celtycka pradzieje łużycką pradzieje późne średniowiecze	
9.	AZP 101-40/31/41	AZP 101-40	31	41	punkt osadniczy punkt osadniczy punkt osadniczy punkt osadniczy osada ślad osadnictwa osada	pradzieje przeworska pradzieje	neolit epoka kamienia epoka kamienia neolit, OWR
10.	AZP 101-40/32/42	AZP 101-40	32	42	miasto miasto miasto miasto (relikty budyneków)	wczesne średniowiecze późne średniowiecze nowożytność nowożytność	XIII w. XVI w. XIX – XX w.
11.	AZP 101-40/33/43	AZP 101-40	33	43	osada (studnia, konstrukcje drewniane) cmentarz Bożogrobowców	późne średniowiecze późne średniowiecze i nowożytność	
12.	AZP 101-40/34/44	AZP 101-40	34	44	miasto	późne średniowiecze	
13.	AZP 101-40/35/45	AZP 101-40	35	45	osada	nowożytność	
14.	AZP 101-40/36/46	AZP 101-40	36	46	miasto	Nowożytność	
15.	AZP 101-40/37/47	AZP 101-40	37	47	skarb		1300-1305 r.
16.	AZP 101-40/38/48	AZP 101-40	38	48	ślad osadnictwa		neolit
17.	AZP 101-40/39/49	AZP 101-40	39	49	ślad osadnictwa		XIV w.
18.	AZP 101-40/40/50	AZP 101-40	40	50	ślad osadnictwa	łużycka	
19.	AZP 101-40/41/51	AZP 101-40	41	51	miasto		nowożytno ść
20.	AZP 101-40/42/52	AZP 101-40	42	52	cmentarz		
21.	AZP 101-40/43/53	AZP 101-40	43	53	osada ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa osada	lendzielska pradzieje późne średniowiecze późne średniowiecze	neolit epoka kamienia

Lp.	Nr stanowiska Nr obszaru/ Nr stanowiska na obszarze/ Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia
22.	AZP 101-40/44/54	AZP 101-40	44	54	śląd osadnictwa osada osada osada cmentarzysko osada	KCWK grupa ocicka kultury lendielskiej grupa jordanowska kultury lendielskiej ceramiki sznurowej łużycka	paleolit schyłkowy, neolit neolit neolit neolit
23.	AZP 101-40/45/55	AZP 101-40	45	55	punkt osadniczy śląd osadnictwa cmentarzysko ciało- palne kurhanowe 3 grupy kurhanowe po 13, 9, 3 kopce	ceramiki sznurowej wczesne średniowiecze	neolit neolit VI-IX w.
24.	AZP 101-40/46/56	AZP 101-40	46	56	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	przeworska	epoka kamienia OWR
25.	AZP 101-40/47/57	AZP 101-40	47	57	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze późne średniowiecze	X-XIII w.
26.	AZP 101-40/48/58	AZP 101-40	48	58	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze ?	XII-IX w epoka kamienia ?
27.	AZP 101-40/49/59	AZP 101-40	49	59	punkt osadniczy	łużycka	halsztat
28.	AZP 101-40/50/60	AZP 101-40	50	60	punkt osadniczy punkt osadniczy punkt osadniczy punkt osadniczy osada	łużycka przeworska późne średniowiecze	epoka kamienia neolit OWR
29.	AZP 101-40/51/61	AZP 101-40	51	61	śląd osadnictwa punkt osadniczy śląd osadnictwa	łużycka pradzieje późne średniowiecze	
30.	AZP 101-40/52/62	AZP 101-40	52	62	śląd osadnictwa punkt osadniczy śląd osadnictwa	łużycka późne średniowiecze	epoka kamienia
31.	AZP 101-40/53/63		53	63	punkt osadniczy śląd osadnictwa	przeworska późne średniowiecze	OWR
32.	AZP 101-40/54/64	AZP 101-40	54	64	śląd osadnictwa	przeworska	OWR
33.	AZP 101-40/55/65	AZP 101-40	55	65	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	przeworska późne średniowiecze	OWR
34.	AZP 101-40/56/66	AZP 101-40	56	66	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	pradzieje późne średniowiecze	

Lp.	Nr stanowiska Nr obszaru/ Nr stanowiska na obszarze/ Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia
35.	AZP 101-40/57/67	AZP 101-40	57	67	śląd osadnictwa punkt osadniczy punkt osadniczy śląd osadnictwa śląd osadnictwa	łużycka przeworska pradzieje późne średniowiecze	neolit OWR
36.	AZP 101-40/58/68	AZP 101-40	58	68	śląd osadnictwa osada osada osada osada śląd osadnictwa	łużycka przeworska pradzieje późne średniowiecze	epoka kamienia neolit OWR
37.	AZP 101-40/59/69	AZP 101-40	59	69	śląd osadnictwa osada	pradzieje późne średniowiecze	
38.	AZP 101-40/60/70	AZP 101-40	60	70	śląd osadnictwa		epoka kamienia
39.	AZP 101-40/61/71	AZP 101-40	61	71	śląd osadnictwa osada	późne średniowiecze	epoka kamienia
40.	AZP 101-40/62/72	AZP 101-40	62	72	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	łużycka pradzieje późne średniowiecze	
41.	AZP 101-40/63/73	AZP 101-40	63	73	osada	późne średniowiecze	
42.	AZP 101-40/64/74	AZP 101-40	64	74	osada	późne średniowiecze	
43.	AZP 101-40/65/75	AZP 101-40	65	75	śląd osadnictwa		epoka kamienia
44.	AZP 101-40/66/76	AZP 101-40	66	76	osada		późne średniowiecze
45.	AZP 101-40/67/77	AZP 101-40	67	77	śląd osadnictwa osada	późne średniowiecze	pradzieje
46.	AZP 101-40/68/78	AZP 101-40	68	78	osada	późne średniowiecze	
47.	AZP 101-40/69/79	AZP 101-40	69	79	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	pradzieje późne średniowiecze	
48.	AZP 101-40/70/80	AZP 101-40	70	80	osada	późne średniowiecze	
49.	AZP 101-40/71/81	AZP 101-40	71	81	osada	późne średniowiecze	
50.	AZP 101-40/72/82	AZP 101-40	72	82	śląd osadnictwa		epoka kamienia
51.	AZP 101-40/73/83	AZP 101-40	73	83	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada osada śląd osadnictwa osada	łużycka przeworska pradzieje późne średniowiecze	epoka kamienia neolit OWR

Lp.	Nr stanowiska Nr obszaru/ Nr stanowiska na obszarze/ Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia	
52.	AZP 101-40/74/84	AZP 101-40	74	84	ślad osadnictwa osada	pradzieje późne średniowiecze		
53.	AZP 101-40/75/85	AZP 101-40	75	85	ślad osadnictwa ślad osadnictwa osada	pradzieje wczesne średniowiecze późne średniowiecze		
54.	AZP 101-40/76/86	AZP 101-40	76	86	ślad osadnictwa punkt osadniczy punkt osadniczy ślad osadnictwa osada	łużycka przeworska wczesne średniowiecze (?) późne średniowiecze	epoka kamienia OWR X-XII w.(?)	
55.	AZP 101-40/77/87	AZP 101-40	77	87	ślad osadnictwa osada	pradzieje późne średniowiecze i nowożytność		
56.	AZP 101-40/78/88	AZP 101-40	78	88	osada	późne średniowiecze		
57.	AZP 101-40/79/89	AZP 101-40	79	89	ślad osadnictwa ślad osadnictwa osada	łużycka późne średniowiecze	epoka kamienia	
58.	AZP 101-40/80/90	AZP 101-40	80	90	osada	późne średniowiecze		
59.	AZP 101-40/81/91	AZP 101-40	81	91	ślad osadnictwa punkt osadniczy ślad osadnictwa osada	pradzieje późne średniowiecze	epoka kamienia neolit	
60.	AZP 101-40/82/92	AZP 101-40	82	92	ślad osadnictwa osada	pradzieje późne średniowiecze		
61.	AZP 101-40/83/93	AZP 101-40	83	93	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	pradzieje późne średniowiecze		
62.	AZP 101-40/84/94	AZP 101-40	84	94	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	pradzieje wczesne średniowiecze późne średniowiecze	X-XIII w.	
63.	AZP 101-40/85/95	AZP 101-40	85	95	ślad osadnictwa	pradzieje		
64.	AZP 101-40/86/96	AZP 101-40	86	96	ślad osadnictwa	późne średniowiecze		
65.	AZP 101-40/87/97	AZP 101-40	87	97	ślad osadnictwa	pradzieje		
66.	AZP 101-40/88/98	AZP 101-40	88	98	ślad osadnictwa		epoka kamienia	
67.	AZP 101-40/86-109	AZP 101-40	Miedonia - stanowiska o nieznanym lokalizacji					
68.	AZP 101-40/107-120	AZP 101-40	Ostróg - stanowiska o nieznanym lokalizacji					
69.	AZP 101-40/121-123	AZP 101-40	Proszowice - stanowiska o nieznanym lokalizacji					
70.	AZP 101-40/124-162	AZP 101-40	Stara Wieś - stanowiska o nieznanym lokalizacji					
71.	AZP 101-40/163-164	AZP 101-40	Markowice - stanowiska o nieznanym lokalizacji					

Lp.	Nr stanowiska Nr obszaru/ Nr stanowiska na obszarze/ Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia	
72.	AZP 101-40/165-293	AZP 101-40	Racibórz - stanowiska o nieznanym lokalizacji					
73.	AZP 102-40/1/99	AZP 102-40	1	99	osada-miasto (konstrukcje drewniane ulicy)	XIII w. nowożytność		
74.	AZP 102-40/2/100	AZP 102-40	2	100	ślad osadnictwa		epoka kamienia	
75.	AZP 102-40/3/101	AZP 102-40	3	101	ślad osadnictwa	późne średniowiecze		
76.	AZP 102-40/4/102	AZP 102-40	4	102	ślad osadnictwa		neolit	
77.	AZP 102-40/5/103	AZP 102-40	5	103	ślad osadnictwa miasto	wczesne średniowiecze nowożytność		
78.	AZP 102-40/6/104	AZP 102-40	6	104	ślad osadnictwa	nowożytność		
79.	AZP 102-40/7/105	AZP 102-40	7	105	ślad osadnictwa		neolit	
80.	AZP 102-40/8/106	AZP 102-40	8	106	osada	późne średniowiecze i nowożytność		
81.	AZP 102-40/9/107	AZP 102-40	9	107	miasto	nowożytność		
82.	AZP 102-40/10/108	AZP 102-40	10	108	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	celtycka przeworska	późny okres lateński OWR	
83.	AZP 102-40/11/109	AZP 102-40	11	109	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze		
84.	AZP 102-40/12/110	AZP 102-40	12	110	ślad osadnictwa		neolit	
85.	AZP 102-40/13/111	AZP 102-40	13	111	ślad osadnictwa		neolit	
86.	AZP 102-40/14/112	AZP 102-40	14	112	ślad osadnictwa	łużycka	III okres epoki brązu	
87.	AZP 102-40/15/113	AZP 102-40	15	113	obozowisko obozowisko obozowisko osada osada osada osada osada osada osada osada osada	grupa malicka grupa ocicka KPL ceramiki sznurowej łużycka celtycka przeworska wczesne średniowiecze	paleolit dolny paleolit środkowy mezolit mezolit mezolit mezolit neolit neolit epoka brązu - halsztat okres lateński OWR	
88.	AZP 102-40/16/114	AZP 102-40	16	114	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze		
89.	AZP 102-40/17/115	AZP 102-40	17	115	osada ślad osadnictwa ślad osadnictwa	łużycka pradzieje późne średniowiecze	młodszy okres epoki brązu	

Lp.	Nr stanowiska Nr obszaru/ Nr stanowiska na obszarze/ Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia
90.	AZP 102-40/18/116	AZP 102-40	18	116	śląd osadnictwa osada osada osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	tardenauska KCW grupa ocieka łużycka wczesne średniowiecze późne średniowiecze	mezolit neolit neolit III-V okres epoki brązu VIII-IX w. XIII-XIV w.
91.	AZP 102-40/19/117	AZP 102-40	19	117	obozowisko śląd osadnictwa osada osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	oryniacka magdaleńska łużycka późne średniowiecze pradzieje późne średniowiecze	paleolit paleolit neolit
92.	AZP 102-40/20/118	AZP 102-40	20	118	śląd osadnictwa śląd osadnictwa punkt osadniczy punkt osadniczy śląd osadnictwa osada, wieś	przedłużycka łużycka pradzieje wczesne średniowiecze późne średniowiecze	paleolit II okres epoki brązu epoka brązu X-XIII w.
93.	AZP 102-40/21/119	AZP 102-40	21	119	śląd osadnictwa obozowisko obozowisko śląd osadnictwa śląd osadnictwa punkt osadniczy	 pradzieje łużycka	paleolit mezolit epoka kamienia neolit epoka brązu
94.	AZP 102-40/22/120	AZP 102-40	22	120	śląd osadnictwa osada osada osada śląd osadnictwa wieś śląd osadnictwa	łużycka pradzieje wczesne średniowiecze późne średniowiecze i nowożytność	epoka kamienia neolit epoka kamienia
95.	AZP 102-40/23/121	AZP 102-40	23	121	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	KPL późne średniowiecze	neolit neolit
96.	AZP 102-40/24/122	AZP 102-40	24	122	osada pracownia krzemieniarska (?) śląd osadnictwa	 późne średniowiecze	neolit

Lp.	Nr stanowiska Nr obszaru/ Nr stanowiska na obszarze/ Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia
97.	AZP 102-40/25/123	AZP 102-40	25	123	osada pracownia krzemieniarska punkt osadniczy		neolit epoka kamienia
98.	AZP 102-40/26/124	AZP 102-40	26	124	osada pracownia krzemieniarska punkt osadniczy pracownia krzemieniarska śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wstęgowo pradzieje późne średniowiecze	epoka kamienia
99.	AZP 102-40/27/125	AZP 102-40	27	125	pracownia		neolit
100.	AZP 102-40/28/126	AZP 102-40	28	126	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze	neolit
101.	AZP 102-40/29/127	AZP 102-40	29	127	punkt osadniczy śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze	epoka kamienia neolit
102.	AZP 102-40/30/128	AZP 102-40	30	128	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze(?) późne średniowiecze ?	XIII w. (?) ?
103.	AZP 102-40/31/129	AZP 102-40	31	129	śląd osadnictwa osada	pradzieje późne średniowiecze	
104.	AZP 102-40/32/130	AZP 102-40	32	130	osada	późne średniowiecze	
105.	AZP 102-40/33/131	AZP 102-40	33	131	osada	późne średniowiecze	
106.	AZP 102-40/34/132	AZP 102-40	34	132	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	pradzieje późne średniowiecze	
107.	AZP 102-40/35/133	AZP 102-40	35	133	punkt osadniczy śląd osadnictwa	pradzieje	epoka kamienia
108.	AZP 102-40/36/134	AZP 102-40	36	134	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze	epoka kamienia neolit
109.	AZP 102-40/37/135	AZP 102-40	37	135	śląd osadnictwa		epoka kamienia
110.	AZP 102-40/38/136	AZP 102-40	38	136	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	pradzieje późne średniowiecze	
111.	AZP 102-40/39/137	AZP 102-40	39	137	śląd osadnictwa		epoka kamienia
112.	AZP 102-40/40/138	AZP 102-40	40	138	punkt osadniczy punkt osadniczy osada	łużycka późne średniowiecze	neolit
113.	AZP 102-40/41/139	AZP 102-40	41	139	śląd osadnictwa		epoka kamienia

Lp.	Nr stanowiska Nr obszaru/ Nr stanowiska na obszarze/ Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia
114.	AZP 102-40/42/140	AZP 102-40	42	140	śląd osadnictwa śląd osadnictwa punkt osadniczy	łużycka przeworska	epoka kamienia OWR
115.	AZP 102-40/43/141	AZP 102-40	43	141	śląd osadnictwa		epoka kamienia
116.	AZP 102-40/44/142	AZP 102-40	44	142	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze	neolit
117.	AZP 102-40/45/143	AZP 102-40	45	143	śląd osadnictwa		epoka kamienia
118.	AZP 102-40/46/144	AZP 102-40	46	144	śląd osadnictwa		epoka kamienia
119.	AZP 102-40/47/145	AZP 102-40	47	145	punkt osadniczy osada	późne średniowiecze	neolit
120.	AZP 102-40/48/146	AZP 102-40	48	146	osada	późne średniowiecze	
121.	AZP 102-40/49/147	AZP 102-40	49	147	śląd osadnictwa		epoka kamienia
122.	AZP 102-40/50/148	AZP 102-40	50	148	punkt osadniczy		epoka kamienia
123.	AZP 102-40/51/149	AZP 102-40	51	149	śląd osadnictwa		epoka kamienia
124.	AZP 102-40/52/150	AZP 102-40	52	150	punkt osadniczy punkt osadniczy śląd osadnictwa	łużycka pradzieje	epoka kamienia okres halsztacki (?)
125.	AZP 102-40/53/151	AZP 102-40	53	151	śląd osadnictwa		epoka kamienia
126.	AZP 102-40/54/152	AZP 102-40	54	152	śląd osadnictwa		epoka kamienia
127.	AZP 102-40/55/153	AZP 102-40	55	153	śląd osadnictwa		epoka kamienia
128.	AZP 102-40/56/154	AZP 102-40	56	154	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze	neolit
129.	AZP 102-40/57/155	AZP 102-40	57	155	śląd osadnictwa		epoka kamienia
130.	AZP 102-40/58/156	AZP 102-40	58	156	śląd osadnictwa		epoka kamienia
131.	AZP 102-40/59/157	AZP 102-40	59	157	osada	późne średniowiecze	
132.	AZP 102-40/60-90	AZP 102-40	Studzienna - stanowiska o nieznanym lokalizacji				
133.	AZP 102-40/91-105	AZP 102-40	Płonia - stanowiska o nieznanym lokalizacji				
134.	AZP 102-40/106-109	AZP 102-40	Brzeziny - stanowiska o nieznanym lokalizacji				
135.	AZP 102-40/110-119	AZP 102-40	Sudół - stanowiska o nieznanym lokalizacji				
136.	AZP 102-39/76/9	AZP 102-39	76	9	nieokreślone osada osada osada	KPL lędzińska łużycka	dolny paleolit neolit neolit epoka brązu

Lp.	Nr stanowiska Nr obszaru/ Nr stanowiska na obszarze/ Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia
137.	AZP 102-39/77/10	AZP 102-39	77	10	osada ślad osadnictwa		neolit średniowiecze
138.	AZP 102-39/78/11	AZP 102-39	78	11	nieokreślone ślad osadnictwa nieokreślone	? średniowiecze	? epoka kamienia
139.	AZP 102-39/79/12	AZP 102-39	79	12	ślad osadnictwa nieokreślone nieokreślone nieokreślone	łużycka średniowiecze	epoka kamienia pradzieje
140.	AZP 102-39/80/13	AZP 102-39	80	13	nieokreślone		pradzieje
141.	AZP 102-39/81/14	AZP 102-39	81	14	ślad osadnictwa		pradzieje
142.	AZP 102-39/82/15	AZP 102-39	82	15	ślad osadnictwa		pradzieje
143.	AZP 102-39/83/16	AZP 102-39	83	16	ślad osadnictwa nieokreślone		epoka kamienia pradzieje
144.	AZP 102-39/84/17	AZP 102-39	84	17	ślad osadnictwa		pradzieje
145.	AZP 102-39/85/18	AZP 102-39	85	18	ślad osadnictwa nieokreślone	łużycka	pradzieje
146.	AZP 102-39/86/19	AZP 102-39	86	19	ślad osadnictwa		epoka kamienia
147.	AZP 102-39/87/20	AZP 102-39	87	20	ślad osadnictwa nieokreślone	nowożytność	pradzieje
148.	AZP 102-39/88/21	AZP 102-39	88	21	ślad osadnictwa		epoka kamienia
149.	AZP 102-39/89/22	AZP 102-39	89	22	ślad osadnictwa nieokreślone	średniowiecze	pradzieje
150.	AZP 102-39/90/23	AZP 102-39	90	23	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	średniowiecze	pradzieje
151.	AZP 102-39/91/24	AZP 102-39	91	24	ślad osadnictwa nieokreślone	łużycka	epoka kamienia
152.	AZP 102-39/92/25	AZP 102-39	92	25	ślad osadnictwa		epoka kamienia
153.	AZP 102-39/93/26	AZP 102-39	93	26	ślad osadnictwa		epoka kamienia
154.	AZP 102-39/94/27	AZP 102-39	94	27	ślad osadnictwa ślad osadnictwa		epoka kamienia pradzieje
155.	AZP 102-39/95/28	AZP 102-39	95	28	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	średniowiecze	epoka kamienia pradzieje
156.	AZP 102-39/96/29	AZP 102-39	96	29	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	średniowiecze	pradzieje
157.	AZP 102-39/97/30	AZP 102-39	97	30	ślad osadnictwa osada		epoka kamienia pradzieje
158.	AZP 102-39/98/31	AZP 102-39	98	31	ślad osadnictwa		epoka kamienia
159.	AZP 102-39/99/32	AZP 102-39	99	32	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	średniowiecze	pradzieje
160.	AZP 102-39/100/33	AZP 102-39	100	33	ślad osadnictwa nieokreślone	łużycka	pradzieje

Lp.	Nr stanowiska Nr obszaru/ Nr stanowiska na obszarze/ Nr stanowiska w miejscowości	Nr obszaru	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia
161.	AZP 102-39/101/34	AZP 102-39	101	34	ślad osadnictwa		pradzieje

OWR - okres wpływów rzymskich

KPL – kultura pucharów lejkowatych

KCW – kultura ceramiki wstęgowej

KCWC - kultura ceramiki wstęgowej kłutej

Źródło: Dane Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

A) INFORMACJE OGÓLNE**Racibórz**

1. Nazwa miasta pochodzi najprawdopodobniej od słowiańskiego imienia "Racibor" ("Ratibor" – forma zgermanizowana). Według Weltzla pochodziła ona od czasownika "rati" = orać i "bor" = bór, las. Inne źródła nadają temu imieniu znaczenie "walczący na wojnie" bądź "chętny do boju", co jest zgodne z ostatnimi badaniami onomastycznymi - nazwa miasta pochodzi od dwóch znaczeniowo tożsamyh słów "rati = walczyć" oraz "Loriti = walczyć" i oznacza "walczący na wojnie". Imię Racibor było charakterystyczne we wczesnym średniowieczu dla książąt pomorskich oraz obodrzyckich. Nadawano władcom imię Racibor być może na dobrą wróżbę, aby "walczyli i zwyciężali w boju".
2. Herb przedstawia, na czerwonym tle, połowę białego orła piastowskiego z otwartym dziobem bez korony, bez złoceń dzioba i pazurów złączonego z połową złotego drewnianego koła o pięciu pełnych szprychach. Herb znany jest z XIV-wiecznych pieczęci i monet.

A) INFORMACJE OGÓLNE

Stan ludności miasta Racibórz na dzień 31.12.2007 r. wynosił:

- **56 410** osób zameldowanych na pobyt stały, w tym 29 635 kobiet i 26 775 mężczyzn,
- **1 495** osób zameldowanych na pobyt czasowy (801 kobiet i 694 mężczyzn).

Według Głównego Urzędu Statystycznego, liczba osób faktycznie zamieszkująca gminę była mniejsza i wynosiła 56 919 osób (GUS, Bank Danych Regionalnych, 2008 r.). Na 1 km² przypada 759 osób. Liczba kobiet jest większa niż mężczyzn – na 100 mężczyzn przypada 111 kobiet.

Zgodnie z przeprowadzoną przez Główny Urząd Statystyczny prognozą demograficzną na lata 2002 – 2030 (której stan wyjściowy oparty jest na wynikach ze Spisu Powszechnego 2002 r.) dla Miasta Raciborza prognozuje się w perspektywie roku 2030 spadek liczby ludności aż o 37 % w stosunku do stanu z roku 2002 – patrz tabela 22 .

Tabela 22. Prognoza demograficzna GUS dla miasta Raciborza do roku 2030

Rok	Ogółem			Ogółem			Saldo migracji Osoby	Przyrost naturalny osoby
	razem	mężczyźni	kobiety	0-17	18-59/64	60+/65+		
2003	58 780	28 063	30 717	12 513	38 121	8 146	-45	-12
2004	58 282	27 795	30 487	11 868	38 054	8 360	-43	-27
2005	57 712	27 506	30 206	11 339	37 865	8 508	-61	-47
2010	54 481	25 853	28 628	8 984	36 138	9 359	-63	-108
2015	51 214	24 252	26 962	7 697	32 670	10 847	-12	-160
2020	47 921	22 665	25 256	6 948	28 536	12 437	-2	-247
2021	47 269	22 353	24 916	6 814	27 807	12 648	5	-272
2025	44 559	21 027	23 532	6 199	25 103	13 257	15	-331
2030	41 115	19 366	21 749	5 382	22 328	13 405	38	-402

Źródło: GUS, Bank Danych Regionalnych, 2008 r.

Poniższa tabela 23 przedstawia, dla porównania, jak kształtowała się liczba ludności w kilku latach 1999-2007.

Tabela 23 Liczba ludności Raciborza w latach 1999-2007

Rok	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Liczba ludności	64093	60132	59612	59290	58778	58310	57170	57170	56410

Źródło: GUS, Bank Danych Regionalnych, 2008 r.

GUS prognozuje, iż spadek liczby ludności będzie wynikać głównie z obniżającego się przyrostu naturalnego. W perspektywie analizowanego 2030 roku korzystna sytuacja będzie występować w przypadku salda migracji – napływ ludności będzie przewyższać nad odpływem ludności z miasta (saldo migracji będzie wynosić 38 osób). Na podstawie dynamiki urodzeń w ostatnich latach można stwierdzić, że Racibórz nie jest optymistycznym przypadkiem na mapie demografów. Według opracowania GUS-u „Prognoza ludności i gospodarstw domowych województwa śląskiego do 2030 r.”, przyjmując za bazowy rok 2000, można przewidywać w przyszłości następujące uwarunkowania demograficzne dla poszczególnych etapów edukacyjnych w mieście:

- liczba dzieci w wieku 0 – 2 lat powinna wzrastać do roku 2010 i zwiększyć się o ok. 20% w stosunku do stanu obecnego (ok. 430 do 500 dzieci w każdym roczniku), a następnie utrzymać się na zbliżonym poziomie aż do roku 2015,
- liczba dzieci w wieku przedszkolnym (tj. 3-6 lat) po 2010 r. będzie charakteryzować się niewielką tendencją wzrostową do roku 2015 (wzrost o około 10-20%),

- liczba dzieci w wieku szkolnym podstawowym (tj. 7-12 lat) będzie malała aż do roku 2013/2014 i zmniejszy się w stosunku do 2007 roku o blisko 9%, następnie zacznie powoli rosnać, ale nawet w roku 2020 nie osiągnie stanów osobowych z 2000 r.,
- liczba młodzieży gimnazjalnej w wieku 13-15 lat będzie systematycznie spadać aż do roku 2019, kiedy to osiągnie 74% stanu z roku 2007, następnie nieznacznie wzrośnie i w roku 2025 osiągnie około 75% stanu osobowego z roku 2002,
- znacznie zmniejszy się liczebność roczników młodzieży w szkołach ponadgimnazjalnych (16-18 lat), a proces ten będzie trwał aż do końca drugiej dekady XXI wieku.

A) UWARUNKOWANIA

W Raciborzu występuje duża koncentracja dobrze wykształconej kadry o silnej tradycji i wysokiej kulturze pracy. Związane jest to z istnieniem na terenie miasta renomowanych, dużych przedsiębiorstw, a także Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej.

Według klasyfikacji ekonomicznych grup wiekowych dominuje ludność w wieku produkcyjnym. W 2007 r. stanowiła ona ok. 70,64% całej populacji. 13,91 % to ludność w wieku przedprodukcyjnym, a 15,45% w wieku poprodukcyjnym. Analizując poziom zatrudnienia w Raciborzu poprzez wskaźnik obrazujący procent mieszkańców w wieku produkcyjnym zatrudnionych na terenie miasta okazuje się, że jest on najwyższy - 39,2% - w porównaniu z powiatem raciborskim, województwem śląskim i krajem. W powiecie wynosi on 27,5%, w województwie 35,5%, a w kraju 31,5%. Oznacza to, że prawie 40 % osób w wieku produkcyjnym znalazło zatrudnienie na terenie miasta, co świadczy o wysokiej aktywności ekonomiczno-społecznej mieszkańców.

Analizując strukturę liczby zatrudnionych według sektorów zauważamy, że na koniec 2007 r. najwięcej osób pracowało w sektorze prywatnym - 59%, pozostałe 41% w sektorze publicznym. Zatrudnienie w sektorach przedstawiało się następująco

- usługi rynkowe - 22%,
- usługi nierynkowe – 33%,
- przemysłowy (przemysł i budownictwo)– 43%,
- rolniczy – 1,44%³.

Badając dynamikę zatrudnienia okazuje się, że w Raciborzu notuje się spadek poziomu zatrudnienia o około 9%. Zjawisko to swym zasięgiem objęło większość Polski, niemniej jednak jest o tyle niekorzystne dla Raciborza, że wskaźnik ten jest wyższy od województwa śląskiego o niecałe 3% i od wskaźnika dla całego kraju o prawie 4% i oznacza, że w Raciborzu szybciej niż w województwie czy powiecie spada poziom zatrudnienia.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy liczba bezrobotnych na dzień 31.01.2009 r. wyniosła 1197 osób. Jedną z najliczniejszych grup bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 27 lat – 272 (około 23% wszystkich bezrobotnych). Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost liczby osób bezrobotnych w przedziale wiekowym od 50 lat - 282. Analizując bezrobotnych według wykształcenia, największą liczbę na koniec stycznia 2009r. stanowili bezrobotni bez wykształcenia średniego – 666. Niemniej jednak należy stwierdzić, że stopa bezrobocia w powiecie raciborskim w 2008 r. jest niższa od stopy bezrobocia w województwie (9,4) i wynosi 6,9 i w stosunku do lat poprzednich systematycznie spada.

Prognozy demograficzne dla Raciborza zakładają systematyczny spadek ilości mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym (tzw. zjawisko „starzenia się” społeczeństwa). Są one zbieżne z ogólną tendencją występującą w Polsce i w Europie. W roku 2030 przewiduje się następującą strukturę ludności:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym będzie stanowić 13% ogółu mieszkańców,
- ludność w wieku produkcyjnym będzie stanowić 54% ogółu mieszkańców,
- ludność w wieku poprodukcyjnym będzie stanowić 33% ogółu mieszkańców.

Podobna struktura będzie występować w powiecie raciborskim:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym będzie stanowić 15% ogółu mieszkańców,
- ludność w wieku produkcyjnym będzie stanowić 57% ogółu mieszkańców,
- ludność w wieku poprodukcyjnym będzie stanowić 28% ogółu mieszkańców,

Spowoduje to zapotrzebowanie na usługi typu: pielęgnacja osób starszych, rehabilitacja, usługi kulturalne i turystyczne, a także tworzenie „uniwersytetów trzeciego wieku”. Starsi ludzie będą na emeryturach i należałoby „zagospodarować” ich potencjał (w postaci wiedzy, doświadczenia życiowego) oraz czas wolny.

³ podział zgodny z klasyfikacją GUS

ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE I TABELARYCZNE NR UT/31

UWARUNKOWANIA – PROBLEMATYKA: **WARUNKI MIESZKANIOWE**

A) UWARUNKOWANIA

Zasób mieszkaniowy Gminy Racibórz stanowią lokale mieszkalne znajdujące się w budynkach będących własnością miasta, jak również lokale będące we spółwłasności, tj. w budynkach stanowiących własność wspólnot mieszkaniowych, właścicielem których jest gmina, a także lokale w budynkach pozostających w samodzielnym posiadaniu gminy. Od 1994 roku sprywatyzowano ponad 30% zasobów komunalnych (lokale komunalne i lokale użytkowe). W roku 2008 mieszkaniowy zasób Gminy Racibórz wynosił 3 879 lokali, zlokalizowanych w 492 budynkach, co przedstawia tabela 24

Tabela 24 Wielkość mieszkaniowego zasobu Gminy Racibórz (stan na 30.04.2008 r.)

Nazwa danych	Mieszkaniowy zasób gminy ogółem	W tym:	
		Lokale komunalne	Lokale socjalne
Ilość lokali	3 879	3 485	340
Powierzchnia użytkowa	197 906	180 366	14 158

Źródło: Program oszczędzania mieszkaniowym zasobem Gminy Racibórz na lata 2009-2013.

84% mieszkaniowego zasobu miasta stanowią budynki, których wiek przekracza 50 lat (patrz tabela 25), dlatego też ich stan techniczny ponad 55% lokali oceniany jest jako zły i bardzo zły (patrz tabela 26).

Tabela 25. Wiek budynków mieszkaniowego zasobu Gminy Racibórz w 2008 r.

Lp.	Lata budowy	Ilość budynków mieszkalnych	Ilość lokali mieszkalnych usytuowanych w budynku	Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych [m ²]	Procentowy udział w całości [%]
1.	Przed 1910 r.	82	535	30 405	38,99
2.	1911-1930 r.	61	489	25 116	32,12
3.	1931-1950 r.	24	190	9 596	12,46
4.	1951-1960 r.	7	48	2 359	3,27
5.	1961-1970 r.	1	8	390	0,51
6.	1971-1980 r.	5	73	3 451	4,00
7.	Po 1980 r.	26	101	5 020	8,65
Razem		206	1 444	76 337	100,00

Źródło: Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Racibórz na lata 2009-2013.

Tabela 26 . Stan techniczny mieszkaniowego zasobu Gminy Racibórz w 2008 r.

Lp.	Stan techniczny	Opis	Procentowy udział w całości [%]
1.	Bardzo dobry	Lokale wyposażone we wszystkie media w budynkach nowych (do 20 lat) lub po remontach kapitalnych.	13,11
2.	Dobry	Lokale wyposażone we wszystkie media w budynkach wymagających jedynie drobnych napraw.	7,28
3.	Średni	Lokale wyposażone we wszystkie media w budynkach wymagających gruntownych napraw (remontów) poszczególnych elementów w okresie najbliższych 10-ciu lat.	23,79
4.	Zły	Lokale bez łazienki i wc usytuowane w budynkach wymagających gruntownych remontów i modernizacji.	45,63
5.	Bardzo zły	Lokale mieszkalne o niskim standardzie usytuowane w budynkach zakwalifikowanych do rozbiórki ze względu na bardzo wysoki koszt remontu.	10,19

Źródło: Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Racibórz na lata 2009-2013.

Prawie połowa lokali mieszkalnych (43,54%) nie posiada łazienek, natomiast 21,51% lokali nie jest wyposażona w wc (wc znajduje się wyłącznie na klatce schodowej). Wyposażenie techniczne lokali stanowiących mieszkaniowy zasób gminy przedstawia tabela 27

Tabela 27. Wyposażenie techniczne lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy w 2008 r

Lp.	Rodzaj urządzenia technicznego	Procentowy udział w całości
1.	Ogrzewanie: a) centralne ogrzewanie, b) ogrzewanie etażowe, c) ogrzewanie piecowe	41,62 11,02 47,36
2.	Instalacja elektryczna	100,00
3.	Instalacja wodno-kanalizacyjna	98,19
4.	Instalacja gazowa	92,00
5.	Centralnie dostarczana ciepła woda użytkowa	1,63
6.	Lokale z łazienką	56,46
7.	Lokale z wc	78,49

Źródło: Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Racibórz na lata 2009-2013.

W 2007 r. oddano do użytkowania 43 mieszkania o przeciętnej powierzchni 111,6 m², w tym 23 mieszkania w budynkach indywidualnych o średniej powierzchni 171,4 m² (GUS, Bank Danych Regionalnych). Do roku 2013 miasto planuje zwiększenie mieszkaniowego zasobu gminy poprzez budowę nowych obiektów z 34 lokalami socjalnymi i 24 lokalami komunalnymi.

Utrzymanie mieszkaniowych zasobów w świetle reglamentowanych ustawowo czynszów było dla miasta ekonomicznie nieopłacalne, dlatego Rada Miasta uchwałą Nr VI/61/2003 z dnia 16 kwietnia 2003 r. wprowadziła nowe zasady ich sprzedaży. Intencją tej decyzji jest sprzedaż jak największej ilości mieszkań, a jej istotą jest stworzenie jak najbardziej korzystnych warunków nabycia. Największą zachętą dla kupującego jest niska cena, w związku z tym ustalono bonifikaty przy nabywaniu mieszkań przez najemców w wysokościach 85% przy sprzedaży gotówkowej indywidualnej, 60% przy sprzedaży ratalnej indywidualnej i 90% jeżeli następuje sprzedaż za gotówkę wszystkich mieszkań w budynku jednocześnie (budynek przestaje być własnością gminy). Zgodnie z „Programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Racibórz na lata 2009 – 2013” w ok. 300 budynkach istnieją lokale przeznaczone do sprzedaży.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom użytkowników lokali niemieszkalnych organ stanowiący miasta w grudniu 2001 r. wyraził zgodę na zbywanie boksów garażowych, a od stycznia 2003 r. postanowił umożliwić najemcom wykup lokali użytkowych.

Miasto realizuje również inwestycje mieszkaniowe poprzez Raciborski TBS Sp. z o.o. w Raciborzu. Jedynym udziałowcem i właścicielem Spółki TBS Sp. z o.o. jest Miasto Racibórz, które wspiera ją poprzez udziały gotówkowe i aporty gruntowe przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe. Dzięki temu finansowaniu oraz przy pomocy preferencyjnych kredytów z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie pochodzących ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego, Raciborskie TBS Sp. z o.o. wybudowało 5 budynków ze 146 mieszkaniami o powierzchni użytkowej 7307 m². Pierwsze mieszkania wybudowane przez RTBS Sp. z o.o. w ilości 39 zostały przekazane w 2000 r. w dwóch budynkach przy ul. Głubczyckiej - adaptacja hoteli pielęgniarskich. Kolejne budynki oddano do eksploatacji w roku 2001 przy ul. Eichendorffa 25-31 z 40 mieszkaniami, w 2003 r. przy ul. Kochanowskiego 6-14 z 48 mieszkaniami i w roku 2007 19 mieszkań przy ul. Kochanowskiego 16-18. Są to mieszkania o stosunkowo wysokim standardzie przeznaczone dla osób średnio zamożnych, których nie stać na kupno mieszkania, a ich dochody są wystarczające na opłacenie czynszu. Pierwszeństwo w otrzymaniu mieszkań mają osoby, które po poprawieniu swoich warunków materialnych mogą opuścić lokale gminne. Aspekt ten służy wspieraniu realizacji gminnej polityki mieszkaniowej. Aktualnie realizowany jest budynek mieszkalny przy ul. Eichendorffa 33-35 z 20 lokalami mieszkalnymi, które zostaną zasiedlone w połowie 2009 roku.

Plany inwestycyjne na lata 2010-2012 obejmują budynek mieszkalny wielorodzinny przy ul. Lotniczej z 48 mieszkaniami oraz dwa budynki przy ul. Przejazdowej, w których przewidzianych jest 40 mieszkań. Jest to odpowiedź na potrzeby mieszkaniowe Raciborzan i osób, które poprzez pracę związały się z miastem.

W ofercie inwestycyjnej miasta na lata 2009-2013 znajdują się tereny niezabudowane i zabudowane przedstawione w tabelach 28 i 29

Tabela 28. Nieruchomości niezabudowane w ofercie inwestycyjnej miasta na lata 2009-2013

Lp.	Położenie nieruchomości	Oznaczenie ewidencyjne działki	Powierzchnia	Przeznaczenie podstawowe w mpzp
1.	Plac Długosza nr 1	4630/57 k.m.4 Racibórz	0,8343 ha	zabudowa usługowa (wielkopowierzchniowa)
2.	ul. Łąkowa	3550/210, 3552/210 k.m.2 Racibórz	0,5221 ha	zabudowa usługowa i mieszkaniowa wielorodzinna
3.	ul. Markowicka	557/49 k.m.13 Ostróg	0,8362 ha	zabudowa usługowa (wielkopowierzchniowa)
4.	ul. Mariańska-Anny	1354/59, 1355/59, 1368/57, 1306/59 k.m.6 Starawieś	0,7808 ha	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i jednorodzinna
5.	ul. Głowackiego	4677/145, 4687/145, 4688/145, 4689/145 k.m.4 Racibórz	0,0390 ha	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
6.	ul. Łąkowa	1112 k.m.3 Racibórz	1,4836 ha	obiekty produkcyjne, składy i magazyny
7.	ul. Cecylii-Nad Koleją-Komunalna	48, 137, cz.47/3, cz.47/4 k.m.25 Ostróg	ok. 10,800 ha	obiekty produkcyjne, składy i magazyny
8.	ul. Rudzka	694/39 k.m.10 Ostróg	0,5461 ha	obiekty produkcyjne, składy i magazyny, tereny zieleni urządzonej izolacyjnej
9.	ul. Kościuszki	3344/167 + część dz. przyległych k.m.2 Racibórz	ok. 0,3500 ha	zabudowa usługowa
10.	ul. Opawska, Lwowska, Warszawska	197, 198, 199, 200, 201, 202, 449/203, 50/203, 447/204, 48/204, 206, 207, 445/225, 446/225 k.m.11 Racibórz	1,0386 ha	zabudowa usługowa (wielkopowierzchniowa) - po zmianie planu
11.	ul. Mickiewicza-Drzymały	4105/51 k.m.4 Racibórz	0,0426 ha	zabudowa usługowa (po zmianie planu)
12.	ul. Ocicka-Żorska	398 k.m.5 Racibórz	ok. 0,2436 ha	zabudowa usługowa
13.	ul. Drewniana	2712/25 k.m.4 Racibórz	0,1691 ha	zabudowa usługowa
14.	ul. Jana Pawła II	cz.605/34,602/34, 436/109, 34/109, cz.437/109, cz.430/109 k.m.1, km.8 Racibórz	ok. 1,5700 ha	zabudowa usługowa (wielkopowierzchniowa – po zmianie planu)
15.	ul. Królewska-Książęca	54, 55 k.m. 9 Ostróg	1,0383 ha	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
16.	ul. Szczecińska-bis	1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1231/187 1232/1187	2,2097 ha	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
17.	ul. Komunalna	770/29	0,3859 ha	obiekty produkcyjne, składy i magazyny

Źródło: Dane Wydziału gospodarki nieruchomościami Urzędu Miasta Racibórz.

Tabela 29. Nieruchomości zabudowane przeznaczone w latach 2009-2013 na cele mieszkalne i inwestycyjne

Lp.	Położenie nieruchomości	Oznaczenie ewidencyjne działki	Powierzchnia	Przeznaczenie podstawowe w mpzp
1.	ul. Bosacka nr 55	273/28, 274/28, 194/27 k.m.8 Ostróg	0.4184 ha -działki bud.-659,99m ² bud.-576,28m ² bud.-102,68m ²	zabudowa usługowa
2.	ul. Wesoła nr 50	135/18 k.m.9 Racibórz	0.1385 ha -działka bud.-74,20m ²	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
3.	ul. Cygarowa nr 7	114/2 k.m.8 Ostróg	0.0361 ha -działka bud.-208,18m ²	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
4.	ul. Ogrodowa nr 5	2708/159 k.m.4 Racibórz	0.0269 ha -działka 159,82m ² - budynek	zabudowa usługowa
5.	ul. Leśna nr 1a	1090/1 k.m.5 Płonia	0.2920 ha – działka 370,97m ² - budynek	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
6.	ul. Rynek nr 6a	2593/69 k.m.4 Racibórz	0.0450 ha - brak inventaryzacji budynku	zabudowa usługowa
7.	ul. Słoneczna nr 12	2245/71 k.m.2 Racibórz	0,0126 ha	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
8.	ul. Ocicka nr 66 (w trakcie regulacji stanu prawnego)	183/109 k.m.8 Racibórz	0,0359 ha	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
9.	ul. Rudzka-Grzonki	888/883, 890/884 k.m.3 Ostróg	37.7814 ha	Tereny sportu i rekreacji, w części zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i upraw ogrodniczych

Źródło: Dane Wydziału gospodarki nieruchomościami Urzędu Miasta Racibórz.

A) UWARUNKOWANIA

1. Edukacja

Miasto posiada dobrze wykształconą sieć placówek edukacyjnych szczebla podstawowego i średniego. Zabezpieczone są warunki do opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym, a także warunki do nauki w szkołach podstawowych, gimnazjach oraz placówkach ponadgimnazjalnych. Ofertę inwestycyjną uzupełniają niepubliczne przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum oraz szkoły ponadgimnazjalne. W 2002 r., na mocy rozporządzenia MEN została utworzona Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu, która powstała po likwidacji Kolegium Nauczycielskiego Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego oraz Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych. PWSZ kształci 4 tysiące studentów na wielu kierunkach.

W mieście funkcjonują:

- 1) żłobek – 1,
- 2) przedszkola – 14,
- 3) szkoły podstawowe – 8,
- 4) zespoły szkolno-przedszkolne – 3,
- 5) szkoły gimnazjalne – 4,
- 6) Zespół Szkół Specjalnych - 1,
- 7) Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego – 1,
- 8) Zespół Szkół Zawodowych – 1,
- 9) Zespoły Szkół Ogólnokształcących – 2,
- 10) Zespół Szkół Budowlanych i Rzemiosł Różnych – 1,
- 11) Zespół Szkół Ekonomicznych – 1,
- 12) Zespół Szkół Mechanicznych – 1,
- 13) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – 1,
- 14) Centrum Kształcenia Ustawicznego,
- 15) Ośrodek dla Nieśłyszących i Słabosłyszących – 1,
- 16) Państwowa szkoła Muzyczna I stopnia – 1,
- 17) Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa – 1,
- 18) młodzieżowe ośrodki kulturalne i sportowe – 2
- 19) instytucje kultury – 3
- 20) ośrodki sportu i rekreacji - 1

2. Ochrona zdrowia:

W zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej całodobową pomoc dla mieszkańców i leczenie ambulatoryjne świadczy Szpital Rejonowy im. dr Józefa Rostka. Usługi świadczą również Ośrodki zdrowia i Poradnie przyzakładowe, a także prywatne gabinety lekarskie oraz stomatologiczne. Ogólnie na terenie miasta funkcjonuje 25 zakładów opieki zdrowotnej, w tym 2 publiczne i 23 niepubliczne. Funkcjonuje 19 aptek. W Raciborzu działają 3 placówki pomocy społecznej i 2 domy opieki społecznej. Zadania z pogranicza ochrony zdrowia i pomocy społecznej wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej.

3. Kultura:

- a) Muzeum wraz z budynkiem ekspozycyjnym,
- b) Domy kultury:
 - Raciborski Dom Kultury,
 - Dom Kultury „Strzecha”,
 - Młodzieżowy Dom Kultury,
- c) Kina:
 - Bałtyk,
 - Przemko,
- d) Biblioteki:
 - Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Ryszarda Kincla wraz z ośmioma filiami,
 - Pedagogiczna Biblioteka wojewódzka – Filia w Raciborzu.

4. Sport:

Spośród ośrodków rekreacyjnych na terenie gminy działa Ośrodek Sportu i Rekreacji administrujący obiektami przy ul. Zamkowej, Łąkowej oraz Markowickiej, m.in.: stadionem miejskim, sztucznym lodowiskiem „Piastor”, basenem, kortami tenisowymi, polem do mini-golfa, boiskiem do piłki plażowej, kręgielnią, campingiem, domem sportowca oraz halą sportową. Ponadto w Raciborzu funkcjonują dwie 25-metrowe kryte pływalnie.

A) INFORMACJE OGÓLNE

Racibórz od wielu lat uchodzi za silny ośrodek gospodarczy i handlowy, posiadający długoletnie tradycje w przemyśle maszynowym, chemicznym, przetwórstwie rolno-spożywczym, słynący z lokalizacji renomowanych, dużych oraz małych i średnich przedsiębiorstw, znanych z jakości swych produktów.

Wysoki poziom raciborskiego biznesu potwierdza fakt posiadania przez tutejsze przedsiębiorstwa certyfikatów ISO z serii 9000 i 14 000 oraz to, że zakłady pracy: Rafako S.A., Mieszko S.A., Henkel S.A., SGL Carbon S.A, notowane są na giełdach krajowych bądź zagranicznych, co stawia miasto w krajowej czołówce. Raciborskie spółdzielnie: mleczarska i meblarska RAMETA znajdują się obecnie w ścisłym gronie producentów kooperujących z odbiorcami zagranicznymi.

Na terenie Raciborza w 2007 roku zarejestrowanych było 4940 podmiotów gospodarczych, w tym 92,2% w sektorze prywatnym. Charakteryzując sektor przedsiębiorstw pod względem rodzaju działalności, można zauważyć, że ponad połowa działających na terenie gminy podmiotów gospodarczych należy do sektora usług, dalsze miejsce zajmuje budownictwo, następnie przetwórstwo przemysłowe. Dane na temat struktury podmiotów gospodarczych w latach 2001-2004 i w roku 2007 przedstawia poniższa tabela 30.

Tabela 30. Struktura podmiotów gospodarczych w Raciborzu w latach 2001-2004 i roku 2007

Podmioty gospodarcze	2001	2002	2003	2004	2007
Ogółem	4 743	4 828	4 895	4 986	4 940
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	67	65	66	60	67
Górnictwo i kopalnictwo	-	1	2	2	5
Przetwórstwo przemysłowe	466	472	454	479	460
Budownictwo	530	528	483	491	495
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz art. użytku osobistego i domowego	1 619	1 640	1 598	1 614	1 476
Hotele i restauracje	119	122	125	126	140
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	332	328	308	310	305
Pośrednictwo finansowe	168	172	173	180	193
Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	681	736	931	947	973

Źródło: US Katowice.

Inwestorzy zagraniczni mają ogromny wpływ na pobudzanie konkurencyjności i rozwoju gospodarki w mieście. Wzrost liczby inwestycji zagranicznych w mieście powoduje zainteresowanie miastem kolejnych inwestorów, wpływa także na postrzeganie miasta w kategoriach miejsca atrakcyjnego do zamieszkania, odwiedzania, spędzania czasu wolnego. Do inwestorów zagranicznych działających w Raciborzu należą między innymi:

- Henkel S.A.,
- Ecolab Sp. z o.o.,
- Statoil Polska Sp. z o.o.,
- Shell Polska Sp. z o.o.,
- BP Polska Sp. z o.o.,
- TBG International,
- SGL Carbon Group S.A.

Wpływ na niewielki udział inwestycji zagranicznych w Raciborzu ma między innymi brak dostatecznej promocji miasta w skali regionu i kraju, brak ciekawych ofert inwestycyjnych, brak skutecznego systemu zachęt dla inwestorów, brak środków na kompleksowe przygotowanie terenów dla potrzeb rozwoju gospodarczego, brak środków na uzbrojenie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz co najistotniejsze brak bezpośrednich połączeń komunikacyjnych Raciborza z głównymi miastami regionu czy kraju.

Rozwój prywatnej przedsiębiorczości i sprawne funkcjonowanie rynku wymaga właściwego nasycenia różnego typu instytucjami otoczenia biznesu tj.

- instytucjami finansowymi i ubezpieczeniowymi,
- podmiotami szkoleniowymi, doradztwa i informacji gospodarczej,
- instytucjami obsługującymi biznes i samorząd gospodarczy,
- instytucjami naukowo-badawczymi, będącymi źródłem nowych technologii.

W Raciborzu funkcjonuje kilka organizacji gospodarczych obsługujących biznes. Są to: Raciborska Izba Gospodarcza, Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców „Kupiec Śląski”, Śląskie Towarzystwo Gospodarcze „Pro Europa”, Cech Rzemiosł Różnych, Raciborski Fundusz Lokalny.

Raciborski rynek cechuje mała liczba firm konsultingowych, firm wspierających pozyskiwanie środków z funduszy europejskich szczególnie dla małych i średnich przedsiębiorstw, niski stopień wspierania współpracy pomiędzy organizacjami i przedsiębiorcami oraz brak jednostek badawczo-rozwojowych, co może mieć negatywny wpływ na konkurencyjność gospodarczą regionu.

W najbliższych latach konieczne staje się rozważenie realizacji projektów pobudzających rozwój gospodarczy w gminie, wspierających wzrost zatrudnienia i przedsiębiorczości tj. Strefy Aktywności Gospodarczej, Inkubatorów Przedsiębiorczości, itp. oraz zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej miasta. Tylko dzięki takim działaniom miasto może zapobiec odpływowi siły roboczej za granicę, zachęcić absolwentów do pracy w swoim rodzinnym mieście, przyciągnąć atrakcyjnych inwestorów i wpływać na zrównoważony rozwój gminy.

W najbliższych latach miasto powinno odegrać dużą rolę poprzez zaspokajanie istotnych potrzeb polegających na pobudzaniu rozwoju gospodarczego. Działaniami takimi będą:

- wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości,
- wpływ na tworzenie miejsc pracy,
- wykorzystanie ustawy o Partnerstwie Publiczno-Prywatnym (dzięki czemu samorząd może kontynuować lub rozpocząć nowe inwestycje publiczne),
- wywołanie tzw. efektu mnożnikowego (wykorzystanie lokalnej siły roboczej czy lokalnych materiałów, kontraktowanie usług w lokalnych przedsiębiorstwach, przyciąganie kolejnych inwestycji czy dotacji).

Należy jednak pamiętać, że nie tylko władze miasta, ale także powiatu czy województwa powinny wspierać działania lokalnych społeczności, aby dany obszar mógł być traktowany jako miejsce przyjazne dla inwestora.

B) UWARUNKOWANIA

1. Na terenie miasta dominuje działalność gospodarcza prowadzona przez osoby fizyczne.
2. Większość firm działa w sektorze usług – ponad 79%, pozostałe: w przemyśle – 10%, budownictwie – 10%, rolnictwie - 1%.
3. W gospodarce miasta dominuje działalność handlowo-usługowa, w drugiej kolejności produkcyjna. Największą dynamikę wzrostu można było obserwować w ostatnich latach w handlu i usługach.
4. Z uwagi na znaczną przewagę sektora prywatnego, świadczącą o dobrze ukształtowanej strukturze gospodarczej, można sądzić, iż nie dojdzie do dramatycznych zmian na rynku pracy.
5. Rozwój prywatnej działalności gospodarczej powinien zmierzać w kierunku świadczenia szerokiej gamy usług oraz produkcji wysokich technologii oraz wysokotowarowych.

A) INFORMACJE OGÓLNE

Na terenie gminy od 1999 r. funkcjonuje system selektywnej zbiórki odpadów w „gniazdach” rozmieszczonych na całym terenie miasta i metodą workową. Zbierane są następujące frakcje: papier i tektura, opakowania wielomateriałowe, szkło (w podziale na białe i kolorowe), tworzywa sztuczne, metale, tekstylia. W 2007 roku zebrano selektywnie 1017,2 Mg odpadów, co stanowi ok. 5% wytworzonych odpadów. Dodatkowo w gminie selektywną zbiórką objęte są tekstylia, odpady niebezpieczne (baterie, przeterminowane leki, opakowania po środkach ochrony roślin), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (światłówki, lodówki, telewizory, pralki, itp.), odpady wielkogabarytowe. W Raciborzu funkcjonują dwie mechaniczno-ręczne sortownie odpadów z selektywnej zbiórki: sortownia odpadów szklanych oraz sortownia odpadów z tworzyw sztucznych.

Podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych pozostałych po segregacji, podobnie jak w całym województwie, jest ich unieszkodliwianie poprzez składowanie. Odpady komunalne w Raciborzu odprowadzane są na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, zarządzane przez Miejskie Składowisko Odpadów. Składowisko jest zlokalizowane w północno-wschodniej części Raciborza, w dzielnicy Brzezcie, przy ul. Rybnickiej 125. Na składowisku zdeponowano następujące ilości odpadów wytworzonych w gminie Racibórz:

- w 2006 roku – 17 640,27 Mg,
- w 2007 roku – 19 030,74 Mg.

Oprócz kwatery już wyeksploatowanej o pow. 2,16 ha składowisko jest sukcesywnie rozbudowywane. Zakres robót obejmuje wykonanie kwatery składowiska o pow. 2,314 ha i pojemności 230 000m³, wraz z instalacją do ujmowania biogazu. Do końca 2007 roku wykonano prace związane z ukształtowaniem niecki składowiska oraz z ujęciem i zagospodarowaniem wód drenażowych i opadowych. Zakończenie pierwszego etapu zadania i oddanie do użytkowania nastąpiło w listopadzie 2008 roku. Docelowo powierzchnia składowiska ma wynosić 4,51 ha a jego pojemność 530 000m³ co zapewni możliwość składowania odpadów do 2034 roku. W 2007 roku rozpoczęto prace związane z budową kompostowni odpadów biodegradowalnych przy ul. Rybnickiej 125.

Na terenie gminy istnieje system odbioru padłych zwierząt od mieszkańców, współfinansowany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Padłe zwierzęta są odbierane przez specjalistyczną firmę i utylizowane.

W Raciborzu zorganizowano także zbiórkę przeterminowanych leków i termometrów rtęciowych w punktach aptecznych, w których umieszczono zakupione z GFOŚiGW specjalne pojemniki. Za zgodą Inspektoratu Nadzoru Farmaceutycznego akcją tę prowadzi się w 12 aptekach Raciborza.

Uznając wyjątkową szkodliwość pyłów azbestowych powstających w związku z uszkodzeniem elementów budowlanych, niewłaściwym ich demontażem, transportem i składowaniem, zdecydowano wesprzeć prawidłowo prowadzone prace związane z usuwaniem elementów azbestowych. W tym celu od 2003 roku wprowadzono system dopłat dla osób fizycznych oraz podmiotów gospodarczych, które zagwarantują wykonywanie prac demontażowych przez specjalistyczne firmy oraz przekazanie odpadu na składowiska odpadów niebezpiecznych. Efektem tych działań jest fakt, że na składowiska te trafiło już ponad 299 Mg tego odpadu.

B) UWARUNKOWANIA

1. Istotnym z punktu widzenia struktury przestrzennej i przeznaczenia terenów jest lokalizacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, co determinuje w sposób zasadniczy sposób zagospodarowania oraz kierunki zmian terenów sąsiednich.
2. Zgodnie z przyjętą polityką w zakresie gospodarki odpadami w rejonie obecnego zakładu przyległe tereny będą przeznaczone na działalność pokrewną.
3. Teren posiada dostęp do drogi publicznej wojewódzkiej.
4. Docelowo obszary związane z składowaniem i przetwarzaniem odpadów, mogą stać się ważnym z punktu widzenia gospodarczego zespołem przedsiębiorstw. Obszar ten wymaga jednak przestrzennej izolacji, pasami zieleni wysokiej izolacyjnej, a także realizacji systemu zabezpieczeń oraz minimalizacji oddziaływania na środowisko. Lokalizacja nie może powodować obniżenia jakości środowiska oraz przydatności sąsiednich terenów rolniczych i zurbanizowanych.

A) UWARUNKOWANIA

Zgodnie z założeniami „Kierunków Rozwoju Raciborza w latach 2007-2013” – założenia do dokumentu operacyjnego do strategii miasta, główne zadania służące realizacji celów strategicznych określono dla poszczególnych jednostek – tabele

Śródmieście i Ostróg

Tabela 31. Zadania służące realizacji celów strategicznych na obszarze Śródmieścia i Ostroga

Lp.	Pole strategiczne	Nazwa	Kategoria zadania
1.	Modernizacja układu komunikacyjnego	Planowane roboty remontowe na drogach gminnych	ul. Dąbrowszczaków - przebudowa skrzyżowania z ul. Łąkową
			ul. Katowicka - jezdnia z chodnikami
			ul. Nowa - jezdnia z chodnikami
			ul. Opawska - jezdnia z chodnikiem
			przebudowa skrzyżowania ulic: Opawskiej, Matejki, Eichendorffa - rondo
			ul. Szczęśliwa – jezdnia
			ul. Żwirki i Wigury - jezdnia z chodnikiem
			ul. Zająca
			ul. Cygarowa
			ul. Anny - ciąg pieszo-jezdny
			ul. Częstochowska - jezdnia z chodnikiem
			ul. Eichendorffa – jezdnia z chodnikami
			ul. Gimnazjalna - jezdnia z chodnikami
			ul. K. Miarki - jezdnia z chodnikami
			ul. Matejki – jezdnia z chodnikami
			ul. 1 Maja – jezdnia z chodnikiem (od ul. Eichendorffa do ul. Piaskowej - z uwzględnieniem środków UE)
			ul. Parkowa - jezdnia z chodnikiem
			przebudowa skrzyżowania ulic: Wojska Polskiego Opawskiej, Drzymały, Nowej - rondo
			ul. Brzozowa
			ul. Bukowa - jezdnia z chodnikami
			ul. Klasztorna - jezdnia z chodnikami
			ul. Lecznicza - jezdnia z chodnikiem
			ul. Ludwika - jezdnia z chodnikiem
			ul. Słowackiego – jezdnia
			ul. Stalmacha - jezdnia
			ul. Stalowa - jezdnia
			ul. Szewska - jezdnia z chodnikami
ul. Warszawska – jezdnia			
ul. Zamkowa			
ul. Młyńska - jezdnia z chodnikami			

Lp.	Pole strategiczne	Nazwa	Kategoria zadania
			ul. Polna - jezdnia z chodnikiem
			ul. Pomnikowa - jezdnia
			ul. Prusa - jezdnia z chodnikiem
			ul. Sejmowa - jezdnia z chodnikami
			ul. Sienkiewicza - jezdnia
			ul. Środkowa - jezdnia
			ul. Willowa - jezdnia z chodnikiem
			ul. Wileńska - jezdnia z chodnikami
			ul. Zborowa - jezdnia z chodnikiem 180 m
			ul. Cecylii
2.	Stworzenie warunków dla rozwoju MSP	Gospodarka wodno ściekowa w Raciborzu	Modernizacja kanalizacji deszczowej
			Modernizacja kanalizacji sanitarnej
			Modernizacja sieci wodociągowej
3.	Wykorzystanie położenia Raciborza i zbiornika "Racibórz Dolny" dla rozwoju turystyki, sportu i kultury		Modernizacja hali widowiskowo sportowej,
			Kompleksowe zagospodarowanie i urządzenie Placu Długosza łącznie z parkingami
			Rewitalizacja terenu Parku Roth terenu (przebudowa oraz wyposażenie terenu placu zabaw, remont obiektów małej architektury, oświetlenie)
			Zagospodarowanie terenu Ośrodka „Ostróg”
			Przystań Kajakowa
			Basen SPA, Teren OSiR
4.	Rozwój szkolnictwa wyższego		Rozbudowa z przebudową i zmianą sposobu użytkowania hali produkcyjnej na halę sportową
			Nadbudowa jednego piętra Budynku Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu, Adaptacja budynku przy ul. Lwowskiej 9 na potrzeby edukacyjne PWSZ w Raciborzu
			Przebudowa, remont Krytej Pływalni
			Modernizacja Domu Studenta
			Hala sportowa przy ul Łąkowej *
			Plac Długosza
			Park Roth
			Ośrodek „Ostróg”
			Nadodrzańskie bulwary spacerowe
			Budowa Wielofunkcyjnego Ośrodka Sportowego
			Hala na potrzeby rozwoju PWSZ *
			Obiekty dydaktyczne PWSZ *
			Kryta pływalnia *
			Dom studenta *

*zadania realizowane będą w ramach Porozumienia na rzecz rozwoju gospodarczego z PWSZ i Powiatem

W ramach "Programu Termomodernizacji obiektów i budynków Miasta Racibórz pozostających w zarządzie jednostek oświatowych na lata 2007 – 2013" przyjętego Uchwałą Rady Miasta Nr XLVI/717/2006 z dnia 27 września 2006 roku w kolejnych latach planowane są remonty następujących obiektów:

- 1) Przedszkola Nr 10 – ocieplenie i zagospodarowanie poddasza na cele dydaktyczne, remont kuchni i sanitariatów;
- 2) Przedszkola Nr 12 – remont elewacji z ociepleniem ścian, remont posadzek i podłóg;

- 3) Przedszkola Nr 14 – termomodernizacja, remont kompleksowy budynku, wykonanie ogrodu z placem zabaw;
- 4) Przedszkola Nr 20 – pełna modernizacja obiektu, likwidacja azbestu;
- 5) Przedszkola Nr 26 – wymiana instalacji c.o., remont dachu;
- 6) SP Nr 4 – termomodernizacja obiektu – remont elewacji, wymiana stolarki okiennej, osuszanie ścian;
- 7) SP Nr 13 – zakończenie termomodernizacji obiektu (wymiennikownia c.o., wymiana instalacji wewnętrznej c.o., instalacji elektrycznej, ocieplenie elewacji) oraz remont części sanitarnej;
- 8) SP Nr 15 – modernizacja wymiennikowni, regulacja instalacji c.o., ocieplenie elewacji zewnętrznej;
- 9) SP Nr 18 – wykonanie nowego parkietu w sali gimnastycznej oraz wymiana pionów instalacji wodnej i kanalizacji,
- 10) Gimnazjum Nr 1 – modernizacja instalacji c.o., remont części sanitarnych;
- 11) Gimnazjum Nr 2 i Szkoła Podstawowa Nr 1 - remont elewacji z ociepleniem obiektu, regulacja i modernizacja instalacji w tym przede wszystkim c.o.;
- 12) Dom Sportowca oraz budynek kręgielni i szatnie stadionu Ośrodka Sportu i Rekreacji;
- 13) Przedszkola Nr 11 – termomodernizacja.

Planowane są także prace w zakresie termomodernizacji oraz remontów podnoszących standard obiektów i budynków Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej, Muzeum, Raciborskiego Centrum Kultury, Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz Żłobka, jak również prace na obiektach Ośrodka Sportu i Rekreacji:

- 1) modernizacja i budowa zadaszenia lodowiska;
- 2) budowa „skate parku”.

Brzezie

Tabela 32. Zadania służące realizacji celów strategicznych na obszarze Brzezia

Lp.	Pole strategiczne	Nazwa	Kategoria zadania
1.	Modernizacja układu komunikacyjnego	Planowane roboty remontowe na drogach gminnych	ul. Jagodowa
			ul. Fiołkowa
			ul. Gawliny
			ul. Gajowa
			ul. Handlowa
			ul. Myśliwca
			ul. Poziomkowa
			przebudowa skrzyżowania ul. Myśliwca z ul. Gawliny
			ul. Wysoka
			ul. Wąska
2.	Stworzenie warunków dla rozwoju MSP	Gospodarka wodno – ściekowa	Budowa kanalizacji sanitarnej
			Budowa sieci wodociągowej

Planuje się remont nieutwardzonej drogi – ul. Dębiczna - prace będą prowadzone pod warunkiem uwzględnienia tego remontu w planach Powiatowego Zarządu Dróg.

W latach 2007 – 2013 planowana jest termomodernizacja (cd. wymiany instalacji c.o., osuszanie i ocieplenie elewacji oraz zagospodarowanie terenu) Przedszkola Nr 16 oraz częściowa wymiana pokrycia dachu w SP nr 3.

Plany obejmują rozbudowę składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125 oraz rozbudowę systemu gospodarki odpadami w gminach powiatu raciborskiego poprzez budowę kompostowni odpadów w Raciborzu.

Markowice i Obora

Tabela 33. Zadania służące realizacji celów strategicznych na obszarze Markowic i Obory

Lp.	Pole strategiczne	Nazwa	Kategoria zadania
1.	Modernizacja układu komunikacyjnego	Planowane roboty remontowe na drogach gminnych	ul. Ordon
			ul. Pionierów
			ul. Klonowa
			ul. Gałczyńskiego
			ul. Królowej Jadwigi
			ul. Kazimierza Wielkiego
			ul. Wita Stwosza
			ul. Żurawia
2.	Stworzenie warunków dla rozwoju MSP	Gospodarka wodno – ściekowa	Budowa sieci wodociągowej
			Budowa kanalizacji deszczowej
			Budowa kanalizacji sanitarnej

Inwestycja polegająca na przebudowie skrzyżowania ul. Olimpijczyka z drogą do Gliwic – Rondo będzie miała szansę realizacji w przypadku, gdy Zarząd Dróg Wojewódzkich uwzględni ją w swoich planach infrastrukturalnych.

Zaplanowane są również prace na rzecz Zespołu Szkolno–Przedszkolnego: wykonanie nowego ogródka przedszkolnego, konserwacja parkietu sali gimnastycznej, zakup sprzętu sportowego, pielęgnacja otoczenia, naprawa dachu szkoły nad częścią administracyjno–socjalną.

W dzielnicy Obora planowane są prace remontowe budynku świetlicy Kempingu Obora w szczególności: założenie instalacji c.o., wymiana okien, ocieplenie budynku oraz położenie nowego dachu. Zaplanowany jest również remont wolier w Mini ZOO i urządzenie Arboretum Bramy Morawskiej.

Miedonia

Tabela 34. Zadania służące realizacji celów strategicznych na obszarze Miedoni

Lp.	Pole strategiczne	Nazwa	Kategoria zadania
1.	Modernizacja układu komunikacyjnego	Planowane roboty remontowe na drogach gminnych	ul. Miodowa i ul. Porzeczkowa
			ul. Ratajskiego
			ul. Wybrzeżna
2.	Stworzenie warunków dla rozwoju MSP	Gospodarka wodno – ściekowa	Budowa kanalizacji sanitarnej

Płonia

Tabela 35. Zadania służące realizacji celów strategicznych na obszarze Płoni

Lp.	Pole strategiczne	Nazwa	Kategoria zadania
1.	Modernizacja układu komunikacyjnego	Planowane roboty remontowe na drogach gminnych	ul. Szkolna
			ul. Srebrna
			ul. Zaciszna
			ul. Fabryczna
			ul. Sudecka
2.	Stworzenie warunków dla rozwoju MSP	Gospodarka wodno – ściekowa	Budowa kanalizacji sanitarnej
			Budowa kanalizacji sanitarnej

Zaplanowane są również prace nad adaptacją pomieszczeń przy ul. Sudeckiej na Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 3 oraz termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 2, zagospodarowanie boiska i terenu rekreacyjno – sportowego dla potrzeb mieszkańców dzielnicy.

Ocice

Tabela 36. Zadania służące realizacji celów strategicznych na obszarze Markowic i Obory

Lp.	Pole strategiczne	Nazwa	Kategoria zadania
1.	Modernizacja układu komunikacyjnego	Planowane roboty remontowe na drogach gminnych	ul. Gdańska
			ul. Wrocławska
2.	Stworzenie warunków dla rozwoju MSP	Gospodarka wodno – ściekowa	Budowa kanalizacji sanitarnej
			Budowa kanalizacji deszczowej
			Budowa sieci wodociągowej

Proszowiec - Stara Wieś

Tabela 37. Zadania służące realizacji celów strategicznych na obszarze Proszowca – Starej Wsi

Lp.	Pole strategiczne	Nazwa	Kategoria zadania
1.	Modernizacja układu komunikacyjnego	Planowane roboty remontowe na drogach gminnych	ul. Wodna
2.	Stworzenie warunków dla rozwoju MSP	Gospodarka wodno – ściekowa	Modernizacja oczyszczalni ścieków
			Budowa kanalizacji sanitarnej
			Modernizacja sieci wodociągowej

W ramach programu Termomodernizacji planuje się wymianę instalacji c.o. oraz remont Przedszkola Nr 3.

Studzienne i Sudół

Tabela 38 . Zadania służące realizacji celów strategicznych na obszarze Studziennej

Lp.	Pole strategiczne	Nazwa	Kategoria zadania
1 .	Modernizacja układu komunikacyjnego	Planowane roboty remontowe na drogach gminnych	ul. Wschodnia
			ul. Bojanowska
			ul. Wawrzyńca
			ul. Sobieskiego

W ramach Raciborskiego Programu Partnerstwa Lokalnego planuje się wykonanie zadania pod nazwą "Zagospodarowanie terenu przy ulicach Bojanowskiej – Floriana – Hulczyńskiej w Raciborzu – Studziennej". Zaplanowane są również prace remontowe w budynkach:

- Przedszkola Nr 5 – likwidacja kotłowni węglowej, cd. remontu i regulacji instalacji c.o. oraz wymiana stolarki okiennej,
- Szkoły Podstawowej Nr 5 – wymiana instalacji oraz modernizacji kotłowni c.o., wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie elewacji od strony sali gimnastycznej,
- Szkoły Podstawowej Nr 6 – konserwacje i bieżące remonty, w tym kontynuacja remontu dachów, instalacji wodnej, kanalizacyjnej i c.o.,
- Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej - Filia Nr 1.

Tabela 39. Zadania służące realizacji celów strategicznych w Sudole

Lp.	Pole strategiczne	Nazwa	Kategoria zadania
1.	Modernizacja układu komunikacyjnego	Planowane roboty remontowe na drogach gminnych	ul. Topolowa
			ul. Broniewskiego
2.	Stworzenie warunków dla rozwoju MSP	Gospodarka wodno – ściekowa	Budowa kanalizacji sanitarnej
			Budowa sieci wodociągowej
			Modernizacja sieci wodociągowej

UWARUNKOWANIA – PROBLEMATYKA: **OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Tabela 40.

Lp.	Nr uchwały	Tytuł	Data uchwalenia	Numer Dziennika Urzędowego Województwa Śląskiego
1	XXXV/316/97	zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Raciborza	19 marca 1997r.	Nr 23, poz.158 z dn. 15 lipca 1997 r.
2	XLVIII/513/98	zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Raciborza: zmiana przebiegu projektowanej elektroenergetycznej, dwutorowej linii napowietrznej 400kV wraz ze strefą techniczną	25 marca 1998r.	Nr 20, poz. 246
3	VII/73/99	zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Raciborza	25 marca 1999r.	Nr 41, poz. 1132 z dn. 24 września 1999 r.
4	XVI/193/2004	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu byłego stawu „KAMIENIOK”	28 stycznia 2004	Nr 36, poz. 1136
5	XXVII/396/2004	Droga Opawa-Opole przebiegająca od granicy administracyjnej miasta Raciborza w jednostce strukturalnej Ocice do skrzyżowania ulicy Piaskowej z ulicą Rybnicką	22 grudnia 2004	Nr 11, poz. 286 z dn. 25 stycznia 2005r.
6	XXVIII/409/2005	Droga Pszczyna-Rybnik-Opole przebiegająca od granicy administracyjnej miasta w jednostce strukturalnej Brzezie do granicy administracyjnej miasta w jednostce strukturalnej Miedonia	26 stycznia 2005	Nr 25, poz. 742 z dn. 11 marca 2005 r.
8	XXXIV/508/2005	Brzezie	24 sierpnia 2005	Nr 128, poz. 3176 z dn. 25 października 2005r.
9	XXXV/523/2005	Ocice	28 września 2005	Nr 136, poz. 3433 z dn. 22 listopada 2005r.
10	XXXIX/583/2006	Miedonia	25 stycznia 2006	Nr 37, poz. 1060 z dn. 27 marca 2006r.

11	XL/602/2006	Markowice	22 lutego 2006	Nr 49, poz. 1401 z dn. 24 kwietnia 2006r.
12	XLI/626/2006	Studzienne - Sudół	29 marca 2006	Nr 66, poz. 1770 z dn. 30 maja 2006r.
13	XLIII/648/2006	Proszowiec-Stara Wieś	24 maja 2006	Nr 103, poz. 2898 z dn. 28 sierpnia 2006r.
7	XXXII/469/2005	Ostróg	25 maja 2005	Nr 85, poz. 2337 z dn. 14 lipca 2005r.
14	XLIII/651/2006	Śródmieście	24 maja 2006	Nr 103, poz. 2899 z dn. 28 sierpnia 2006r.
15	XLIV/667/2006	Płonia	21 czerwca 2006	Nr 89, poz. 2500 z dn. 1 sierpnia 2006r.
16	XIII/147/2007	Arboretum Bramy Morawskiej	26 września 2007	Nr 202, poz. 3995 z dn. 4 grudnia 2007r.
17	XIV/210/2007	teren przy ul. Adamczyka w jednostce strukturalnej Płonia	19 grudnia 2007	Nr 12, poz. 344 z dn. 25 stycznia 2008r.
18	XVIII/252/2008	zmiana mpzp dla terenu przy ul. Cecylii w jednostce strukturalnej Ostróg	27 lutego 2008	Nr 94, poz. 1949 z 23 maja 2008r.
19	XXIII/329/2008	zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów w jednostkach strukturalnych Płonia, Śródmieście i Ostróg w Raciborzu	27 sierpnia 2008	Nr 192, poz. 3525 z 30 października 2008r.
20	XXIII/329/2008	zmiana planu Płonia, ul. Piaskowa J1UP	27 sierpnia 2008	
20	XXIII/329/2008	zmiana planu Płonia, ul. Łąkowa J2UP	27 sierpnia 2008	
20	XXIII/329/2008	zmiana planu Płonia, ul. Sudecka J6UP	27 sierpnia 2008	
20	XXIII/329/2008	zmiana planu Śródmieście, ul. Eichendorfa	27 sierpnia 2008	
20	XXIII/329/2008	zmiana planu Śródmieście, ul. Grunwaldzka	27 sierpnia 2008	
20	XXIII/329/2008	zmiana planu Ostróg, ul. Jana	27 sierpnia 2008	
21	XXIII/332/2008	zmiana mpzp dla terenu zlokalizowanego przy ul. Bema w jednostce strukturalnej Śródmieście	17 września 2008	
22	XXIII/331/2008	zmiana mpzp dla terenu zlokalizowanego przy Placu Długosza w jednostce strukturalnej Śródmieście	17 września 2008	Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 195, poz. 3563 z 5 listopada 2008r.